

BİZDEN HABERLER

KOÇ TOPLULUĞU'NUN AYLIK DERGİSİ

Temmuz 2008 - Sayı 360

TARİHİ MİRASIMIZA SAHİP ÇIKIYORUZ

VEHBİ KOÇ ÖDÜLÜ

PROF. DR. MEHMET ÖZDOĞAN'IN

SEVGİ GÖNÜL

AFRODISIAS'I SEYREDİYOR

VEHBİ KOÇ ÖDÜLÜ
2008

FIAT'TAN EKSTRA 1.000 YTL PARO İNDİRİMİ!

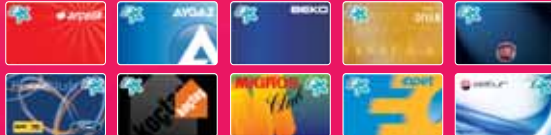

Opet, Koçtaş veya Migros üye işyerlerinin herhangi birinden toplam 500 YTL ya da Setur, Arçelik veya Beko üye işyerlerinin herhangi birinden toplam 1.000 YTL'lik alışveriş yapın; Linea, Bravo ve Grande Punto alırken **1.000 YTL ekstra indirim** kazanın. Paro sürekli kazandırıyor. Paronun ekstra fırsatlarını kaçırmamak için parolu kartınızı sürekli kullanmayı unutmayın.

www.fiat.com.tr

Kampanyadan yararlanmak için 1 Temmuz - 30 Eylül 2008 tarihleri arasında kapısında mavi yıldız gördüğünüz ve katılımcı paro üyesi Migros, Opet veya Koçtaş işyerlerinin birinden aynı parolu kart ile toplam 500 YTL ve üzeri ya da Setur, Arçelik veya Beko işyerlerinin birinden aynı parolu kart ile toplam 1.000 YTL ve üzeri alışveriş yapılması gerekmektedir. Birleştirilmiş olan parolu kartlar ile yapılan alışverişler aynı parolu kart ile yapılmış sayılacaktır. Kampanya kapsamında alışverişini gerçekleştiren tüketicilerin, 444 22 55 Fiat Çağrı Merkezi'ni arayarak ad, soyadı, kart no, telefon, il ve ilçe bilgilerini paylaşmaları üzerine kampanya avantajı harcama yapılan parolu karta tanımlanacaktır. 1.000 YTL değerindeki paro avantajı 1 Temmuz - 30 Eylül 2008 tarihleri arasında Bravo, Grande Punto, Linea model araç alımında geçerlidir. Kampanya avantajı filo ve diğer özel satış indirimleri ile birleştirilemez. Kampanya katılımcı Fiat bayilerinde geçerlidir. Detaylı bilgi Fiat showroom'larında, Kampanya hakkında ayrıntılı bilgiyi www.paro.com.tr veya 4447276'dan öğrenebilirsiniz.

WORLD
TÜRKİYE'NİN PARO ÖZELLİKLİ TEK KREDİ KARTI

Ekstra
kazandırıyor

www.paro.com.tr

TEMMUZ | 2008

Küresel Vizyon

- 4 İhracatın yüzde 10'u Koç Topluluğu'ndan
7 Opet Genel Müdürü Cüneyt Ağca

Ayın Gündemi

- 10 Vehbi Koç Ödülü sahibini buldu
13 Koçtaş iş umudunu yayıyor
14 Gençlere altın öğütler

Kültürel Vizyon

- 16 "Sevgi Gönül tebessümle Afrodisias'ı seyrediyor"

İletişim

- 20 Doğan Kardeş büyüdü

Hayata Dair

- 22 Laboratuvar ortamında kâinat yaratılabilecek mi?
24 Tofaş ilk genel müdürünü kaybetti

Sosyal Sorumluluk

- 25 TURMEPA ve TEMA el ele
26 "Sevildik, sayıldık, düşünüldük"

Birlikte Başarmak

- 28 Poyraz Otomotiv sosyal proje bekliyor

Divan Sohbetleri

- 30 "Koç Holding'de çalışmaya başlayacağım"

Marka Vizyon

- 32 Divan Bodrum Palmira keyfi bir yıla yayıldı

Spor Vizyon

- 34 Kazanan da mutlu kaybeden de
36 "Türkiye'nin gelişimi bizim için sürpriz"

İçimizden Biri

- 38 "Tekvando insanı terbiye eden bir tutkudur"

Ford ile Yollarda

- 40 Cüneyt Özdemir için sırada internet yayıncılığı var

BİZDEN HABERLER
KOÇ TOPLULUĞU'NUN AYLIK DERGİSİ**Mirasımıza sahip çıkmak...**

Tarihi mirasımıza ne kadar sahip çıkabiliyoruz? Bu soruya olumlu bir yanıt verenimiz ne-redeyse yok gibidir... Her karış toprağımız, adeta üzeri örtülmüş bir açık hava müzesi niteliğinde ve toprağa vurulan her kazmanın, kaldırılan hemen her taşın altından bir tarih çıkıyor ortaya...

Üzerinde oturduğumuz dünyanın bu en zengin tarih hazinesi sadece bizim değil, aynı zamanda insanlığın ortak mirası. Bir anlamda biz, bu dünya mirasının sahibi olmaktan çok koruyucusuyuz. Dolayısıyla da bu tablo, ortak mirasın açığa çıkarılması ve korunması konusunda çok daha büyük bir sorumluluğu gerektiriyor. İşte bu sorumluluğun gereğine uygun bir anlayışla Vehbi Koç Vakfı'nın bu yılki ödülü, ülkemiz arkeolojisinde fark yaratan çalışmaları öne çıkan bir bilim adamına verildi. Yürüttüğü "Trakya-Marmara Projesi" ile ödüle layık görülen arkeolog Prof. Dr. Mehmet Özdoğan'ın bu çalışması, Yakındoğu ile Avrupa kültür coğrafyasının arkeolojik anlamdaki kayıp halkasının ortaya çıkarılması açısından büyük bir önem taşıyor.

Ülkemizdeki sayısız antik yerleşimlerden biri de Afrodisias... Bu antik kent, özellikle mermer heykel ve kabartma sanatlarındaki ünüyle de anılıyor. Merhum Sevgi Gönül, işte çoğu günü müze kadar büyük ölçüde korunarak ulaşabilmiş bu kentin eşsiz eserlerinin açığa çıkarılarak sergilenmesine yönelik, sağlığında önemli çalışmalara imza attı. Ancak, başlattığı bu çabanın sonucunu görmeye ömrü vefa etmedi. Onun bu hayalini vefatından sonra da olsa gerçekleştirmiş olduk ve uzun uğraşlar sonucu yapımı tamamlanan sergi salonunun açılışını 31 Mayıs'ta gerçekleştirdik; bu amaçla kurulan Geyre Vakfı'nın başkanlığını, Sevgi Gönül'ün vefatından sonra üstlenen Ömer Koç'un da dediği gibi, bir gözümüz ağlarken bir gözümüz gülerek...

Koç Topluluğu artık Türkiye toplam ihracatının yüzde 10'unu tek başına gerçekleştiriyor. "İhracat 1000 Araştırması"nın verilerine göre, listeye giren 14 şirketimizin 2007 yılı ihracatları toplamı 10.7 milyar dolara yaklaşıyor. Türkiye vergi sıralamasındaki liderliğimiz gibi ihracattaki bu konumumuz da bize büyük gurur veriyor.

Yüksek petrol fiyatları dünya gündemindeki yerini koruyor. Petrol fiyatlarındaki her 1 dolarlık artış, Türkiye'ye 200 milyon dolara mal oluyor. Opet Genel Müdürü Cüneyt Ağca ile yaptığımız söyleşide bu tartışmaya da değindik.

Ve bir de üzücü haberimiz var: Türk otomotiv sektörünün öncüsü Tofaş'ın ilk genel müdürü Giuseppe Guarnero'yu kaybettik... Ailesine ve camiamıza başsağlığı diliyor ve Guarnero'yu şükranla yâd ediyoruz...

Ali Y. Koç
Kurumsal İletişim ve Bilgi Grubu Başkanı**KOÇ HOLDİNG A.Ş. AYLIK YAYIN ORGANI**

Yönetim Yeri: Bizden Haberler, Nakkaştepe, Azizbey Sok. No: 1 81207 Kuzguncuk-İstanbul
Tel: (0 216) 531 03 86, Faks: (0 216) 343 15 37 İnternet: <http://www.koc.com.tr>
e-mail: bizdenhaberler@koc.com.tr Yayın Türü: Yerel, Süreli Temmuz 2008 Sayı: 360

Sahibi: Koç Holding A.Ş. adına Dr. Bülent Bulgurlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ali Y. Koç
Yayın Direktörü: Oya Ünlü Kızıl
Sorumlu Yönetmen: Şeniz Akan
Editör: Belgin Demirel
Sanat Yönetmeni: Nihal Atatepe, H. Ertuğ Keskin
Yayın Kurulu: Ülkü S. Osmanoğlu, Arın Saydam, Talip Aktaş

Yapımcı: Kesişim Yayıncılık ve Tasarım Hizmetleri A.Ş.
Tel: (0 212) 337 51 99
Faks: (0212) 288 62 36
Renk Ayrımı ve Baskı:
Uniprint Basım Sanayii ve Ticaret A.Ş.
Tel: (0212) 798 28 40
Faks: (0212) 798 20 29

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek suretiyle kullanılabilir.

İhracat 1000 araştırması tamamlandı

İhracatın yüzde 10'unu Koç Topluluğu yapıyor

TİM'in himayesinde Turkishtime'in alanın liderlerini belirlemek için yaptığı "İhracat 1000" araştırması, Türkiye ihracatının yüzde 10'unu Koç Topluluğu'nun yaptığını gösterdi. İlk bin şirket arasında 14 Koç Topluluğu şirketi yer alırken, ipi Ford Otosan göğüsledi. Tüpraş da ikinci sırada

ihracatın zirvesi bu yıl Koç Topluluğu şirketleri arasında el değiştirdi. Petrol fiyatlarının artışı sonucu tüketimin azalmasıyla

birlikte geçen yılın ihracat birincisi Tüpraş bu yıl ikinci sırada yer alırken, birincilik koltuğuna Ford Otosan oturdu. Türkiye ihracatının yüzde 10'unu Koç Topluluğu şirketlerinin gerçekleştirdiği hesaplandı.

Bu sonuçlar, Türkiye İhracat Meclisi'nin (TİM) himayesinde Turkishtime araştırma ekibi tarafından yapılan "İhracat 1000" araştırmasına ait. Araştırma, İhracatçı Birlikleri veritabanındaki ihracat kayıt rakamlarından hareketle, bin firmayla irtibat kurularak yapıldı. 300 sayfalık bir kitap olarak yayımlanan araştırma, geçtiğimiz yıl yüzde 23.5 artışla 106 milyar dolara ulaşan ihracatın liderlerini belirledi.

İhracat 1000 listesinde dikkati en çok çeken gelişmelerden biri Koç Topluluğu şirketlerinin paylarının hızla artması oldu. Bu yıl listede Koç Topluluğu'nun 14 firması var; Ford Otosan, Tüpraş, Tofaş, Arçelik, Beko, Ram, Türk Traktör, Arçelik-LG, Otokar, RMK Marine, Aygaz, Tat, Beldeyama ve Demir Export. Bu 14 şirketin toplam ihracatı, tüm listenin yüzde 15'i tuta-

rında. Bu çerçevede Koç Holding Türkiye ihracatının yüzde 10'unu tek başına gerçekleştiriyor.

Otomotivi Otosan, Otosan'ı Transit yükseltti

Araştırmaya göre 2001 krizinden sonraki yıllarda üst üste yüzde 30'luk seviyelerde artan ihracat, 2005 ve 2006 yıllarında yüzde 25'ler seviyesinde gelişme gösterebildi. 2007 yılında iç pazarın daralma eğilimine girmesi ve kur avantajının tekrar ihracatçının lehine dönmesiyle, ihracat artışının yüzde 20'nin üzerine çıktığı görüldü. Bu artışta bazı sektörlerin daha etkili olduğu, bunların başında da otomotivin geldiği belirtilen araştırma değerlendirmesinde şöyle denildi:

"Otomotiv ana sanayiinin ihracatı geçtiğimiz yıl yüzde 29 artarken, yan sanayide ihracat artışı yüzde 37 seviyesinde oldu. Sektörde bu artışın sağlanmasında en büyük pay, şüphesiz Ford Otosan'a ait. Ford Otosan ihracatını bir önceki yıla göre yüzde 40 artırarak 2 milyar 441 milyon dolardan 3 milyar 413 milyon dolara çıkardı. Adet bazında bakarsak, hepsi ticari araç olan ihracatın 2006'da 185 binden 2007'de 222 bine çıktığı görülüyor. Bu miktarın 135 bini Transit modelinden kaynaklanıyor ki, işte 2007'nin asıl ihracat şampiyonu bu araçtır, diyebi-

liriz. Transit ihracatındaki adet bazlı yüzde 32'lik bu artışta Avrupa Birliği ülkelerinin otomotiv pazarındaki canlılığı etkili olsa da, Rusya pazarında hızla gelişen talebi de belirtmek lazım. Adet bazında ihracatın yüzde 20 artmasına karşın dolar bazında yüzde 40 artmasının sebebi ise euro/dolar paritesindeki değişim."

Tüpraş'ın kârı artacak

2006'nın ihracat birincisi Tüpraş ise 2007'de ihracatını yüzde 9 artırarak ikinci sırada yer aldı. Turkishtime araştırma ekibi bu eğilimi şöyle değerlendiriyor: "Tüpraş'ın önceki yıl zirveye yerleşmesinde iki faktör etkili oldu. Petrol fiyatlarındaki hızlı yükseliş ve kapasite artırımını tamamlamasıyla satışların artması. 2007'de ihracatın sadece yüzde 9 artmasının nedeni ise yine petrol fiyatlarındaki artışı. Fiyatın çok yükselmesinden dolayı talep azalmaya başladı. Satışlardaki

durgunluğun şirketin kârlılığına etkisi yok. Benzin ve motorinde sene ortasından itibaren düşük kaliteli ürünlerin tüketilmesinin yasaklanmasıyla, Tüpraş'ın kârlılığı daha da artacak.”

Türkishtime'in araştırmasında ihracatın ilk 10 lideri arasına giren Koç Topluluğu şirketlerinden biri de Tofaş. Türkiye otomotiv endüstrisinin en köklü kuruluşlarından Tofaş, 2003 yılında "İhracat 1000" listesinde sekizinci sıradayken, son listede yedinci sırada yer alıyor. Araştırmanın değerlendirme kısmında, geçtiğimiz yıl dolar bazında yüzde 26 ihracat artışı gerçekleştiren Tofaş'ın ihracatında asıl hareketlenmenin bu

Türkiye'nin en çok ihracat yapan şirketi Ford Otosan, bu birinciliği yine bir Koç Topluluğu şirketi olan Tüpraş'tan devraldı.

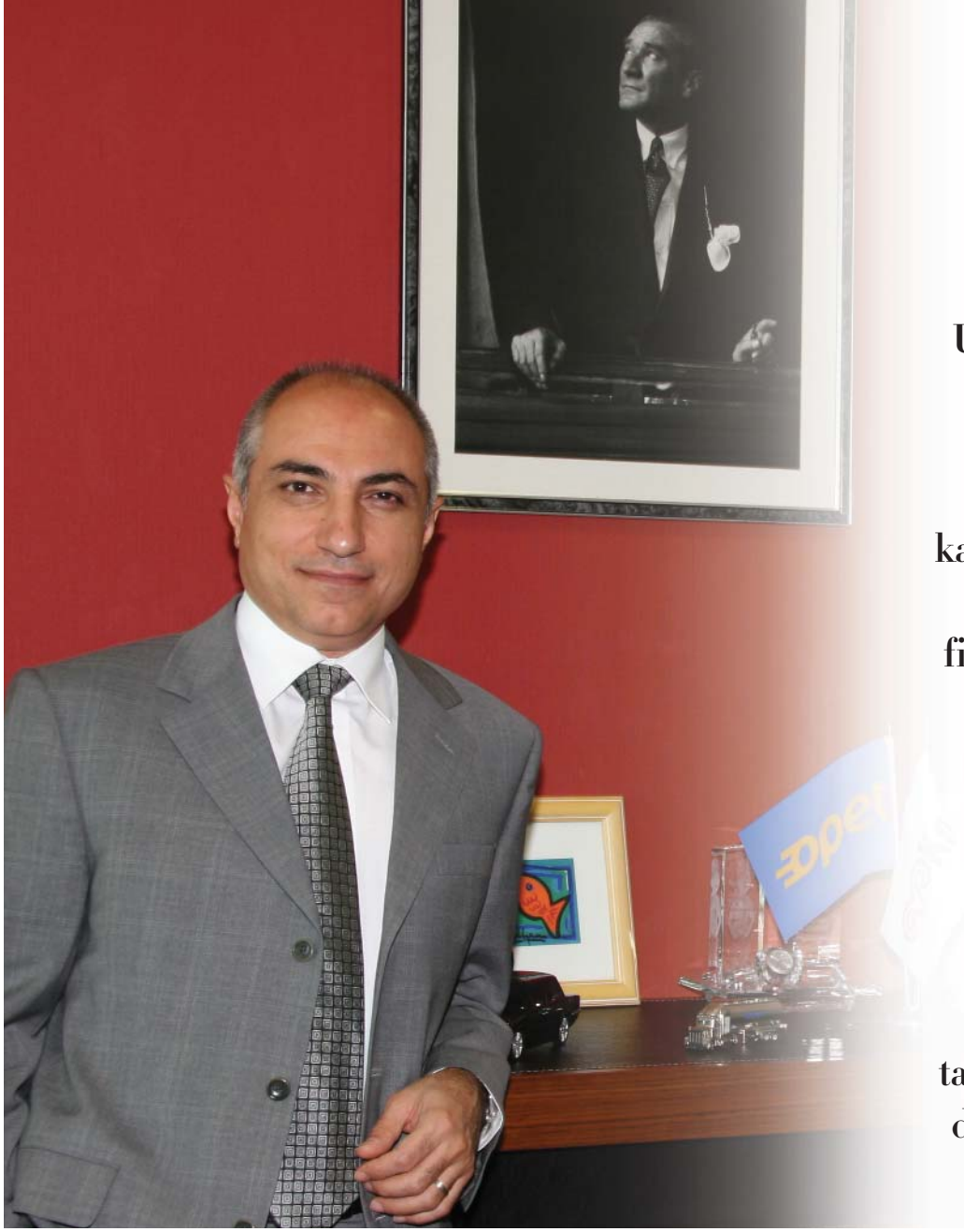
yıl yaşanacağı öngörüsünde bulunuluyor. Bu öngörünün dayanağı şöyle açıklanıyor: “Geçtiğimiz yıl Tofaş ciddi bir dönüşüm içine girdi. Binek segmentte Linea'nın, ticari segmentte ise Minicargo Projesi'nin üretimine geçilmesi hem satışlar hem de kârlılık açısından Tofaş'ın ivmesini artıracak. Doblo'ya göre Linea'nın kârlılığı yüzde 3, Minicargo'nun ise yüzde 3.5 daha yüksek. Geçtiğimiz yılın sonlarına doğru Linea ile birlikte bu dönüşümün etkileri görülmeye başlandı ancak dediğimiz gibi, asıl bu sene Tofaş'ın ihracat gelirlerinde ciddi artışlar olacak.”

“İhracat 1000” listesinde ilk 10 firmanın ihracatının toplamı bütün listenin yüzde 30'unu oluştururken, bu meblağ Türkiye'nin toplam ihracatının da yüzde 21'ine denk geliyor. Her yıl 40 bin kadar şirketin ihracat yaptığı dikkate alınırsa, sadece 10 firmanın ihracatın beşte birini hayata geçirdiği görülüyor.

Koç Topluluğu'nun İhracat 1000 listesindeki yeri

2007	2006	Firma	2007 ihracat (milyon \$)	2007 ihracat artışı (%)
1	3	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	3.413	39.8
2	1	Tüpraş	3.337	9
7	7	Tofaş	1.529	26.2
8	8	Arçelik	1.424	49
32	17	Beko	312	-30.4
58	16	RAM Dış Ticaret	154	-69.8
62	74	Türk Traktör	147	29
100	154	Arçelik LG Klima	103	75.7
179	92	Otokar	64	31.6
181	184	RMK Marine	63	26.1
293	239	Aygaz	45	13.4
520	483	Tat	25	13.4
568	376	Beldeyama	23	-14.7
912	-	Demir Export	15	96.6

“Petrolde spekülasyonla belirlenen fiyatlarda da ticaret sürüyor. Bu, özellikle Uzakdoğu’da Çin ve Hindistan nedeniyle artan talepten kaynaklanıyor. Bu ülkeler yüksek fiyatları sübvansan ettiğinden, üretim-tüketim dengesine yansımıyordu. Ama artık ekonomileri sübvansiyonu taşıyor, talepte daralma olabilir”

Cüneyt Ağca: “Petrol fiyatı yüzde 40 şişkin”

Akaryakıt dağıtım sektöründe hızla büyüyen üçüncü sıraya yerleşen Opet’in genel müdürü Cüneyt Ağca, Bizden Haberler’e varıl fiyatı 140 dolara ulaşan petrol piyasasındaki gelişmeleri, enerji sektörünü ve hedeflerini anlattı.

Petrol fiyatlarının hızlı yükselişini ve bunun olası sonuçlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Talep elastikiyeti düşük petrol fiyatlarını arzın belirlemesi piyasa kurallarının bir sonucu mu? Öncelikle, petrol fiyatlarının yükselişinin nedenini biraz irdelemek lazım. Artan talebe karşılık yeni kaynakların bulunamayışı veya piyasaya arz edilemeyişi nedeniyle temelde dünyadaki petrol üretimi ile tüketimi arasında çok sıkışık bir denge var. Bu yüzden dünyanın herhangi bir yerin-

de petrol üretimiyle ilgili teknik veya politik bir sorun olduğunda, bu hemen fiyatlara yansıyor. Bunun yanı sıra son dönemde değişmekte olan bir durum da var; ABD’de emlak piyasasındaki kriz ve bunun bankalara yansması, bu piyasalarda faal olan fon yöneticilerinin kaynaklarını geliştirmekte olan ülkelere ve emtia piyasalarına, petrol, metal gibi ürünlerin vadeli kontratlarına aktarmasına neden oldu. Şu anda günde 85 milyon varil kadar bir petrol üretimi ve tüketimi var. Oysa, bunun 10 katı kadar vadeli işlem yapılıyor. Yapılan iş aslında vadeli işlemlerin temel mantığını, hedging işlemini aşıyor, yani bir dengesizlik söz konusu. Fonlar, ağırlıkla da arz talep sıkışıklığı yüzünden fiyatlara duyarlı olduğu için yatırımlarını petrolde değerlendiriyor ve fiyatın yükselişi ya da düşüşüne göre pozisyon alıyor. Mesela üretici ülkelerden biri arzı artıracığını açıklayınca fiyatlar düşüyor; hemen ardından büyük fonlardan biri bir rapor yayınlıyor ve “petrolün varil fiyatı 150 dolar olacak” diyor, fiyatlar tekrar yükseliyor. İlginç olan şu ki bu spekülasyonlarla belirlenen fiyatlarda da ticaret devam ediyor. Bu özellikle Uzakdoğu’da, Çin ve Hindistan nedeniyle artan talepten kaynaklanıyor. Uzakdoğu ülkeleri, son günlere kadar bu yüksek fiyatları sübvansede ediyor, iç fiyata yansıtmıyordu. Bu yüzden de fiyatların, üretim-tüketim dengesine gerektiği gibi yansımaması söz konusuydu. Ancak son birkaç hafta içinde öncelikle Malezya, Endonezya ve Tayland gibi ülkeler, ardından Hindistan ve son olarak da geçtiğimiz günlerde Çin iç piyasada fiyatları artırdı. Çünkü artık kendi ekonomileri bu sübvansiyonları taşıyamaz hale geldi. Böyle olunca talepte yavaş yavaş bir daralma olacak.

Bu sübvansiyonlar ortadan kalktığında petrolün varil fiyatı 100 doların altına düşer mi? Hangi fiyat olağan kabul edilir? Normalde şu anki 135-140 dolar seviyesinde seyreden varil fiyatlarında yüzde 30-40 arasında bir şişkinlik var. Aslında olması gereken fiyat 80-90 dolar. Çünkü bir yandan da bu fiyatta üretim yapabilecek şekilde yatırım yapmak lazım. Pek çok faktör bunu etkiliyor, mesela demir çelik fiyatlarının artması, petrol sahalarında demir çelik kullanıldığı için üretim maliyetini artırıyor. Petrol fiyatları 25-30 dolarken, bir varili üretmenin maliyeti 2-3 dolardı, şimdi bir varilin maliyeti 30-40 dolarlara çıktı. Bunun için orada da bir denge lazım. Talebin fiyat nedeniyle daralması söz konusu olursa fiyatların bir miktar aşağıya inmesi söz konusu olabilir.

“Petrolün varilindeki 1 dolarlık artış Türkiye’de yıllık 200 milyon dolarlık bir faturaya neden oluyor, ki artık günde üç beş dolarlık oynamalar olağan hale geldi”

Bir de varil fiyatının 200-250 dolara çıkacağını söyleyen tahminçiler var. Bu seviyelerde ne olur, petrolün varili 250 dolar olabilir mi? Bu fiyatla petrol sadece parfümerilerde mi satılır?

Bu olması gerekenin çok üzerinde bir fiyat. Ancak olmayacak demek de mümkün değil. Çünkü “Petrol fiyatı ne olacak?” sorusunun cevabını bilebilmek için; “dünyada arz-talep dengesi nasıl gelişecek, hangi sahada bir sıkıntı olacak, üretim artacak mı, nerede fırtına olacak, nerede grev olacak, yeni rafineri yatırımları nasıl gelişecek, siyasi birtakım rahatsızlıklar veya savaşlar olacak mı?” gibi hususların hepsini bilmek gerekiyor. Bütün bunların üzerine fonların kendilerini nasıl pozisyonladığını bilmek gerekiyor. Bu yüzden tahmin etmek neredeyse imkânsız. Ama şu öngörülebilir; fiyatlar 200 dolar da olsa, 250 dolar da olsa bu sübvansede edilmeden tüketiciye yansıtılırsa talep daralması hemen hemen kaçınılmaz olur; nitekim yavaş yavaş görülmeye başladı bile. Buradaki sorun sübvansiyon ve fonların spekülatif hareketleri. Bir diğer etken de dolar kuru. Doların bu kadar zayıflaması, fiyatların iki katına çıkmasına neden oldu. Euro bazında bir analiz yaptığımızda, aslında fiyat artışı yüzde 50’lerde. Euro ile işlem yapan ülkelerde tüketimi doğrudan etkilememesinin nedeni de bu. Efektif olarak petrole 140 dolar ödemiıyorlar. Türkiye’de de benzer durum geçerli.

“Dünyanın en pahalı benzini” diye geçiyor ama bunun büyük bölümü vergiden oluşuyor. Dolar kuru da nispeten düşük serettiği için dünyada petrol fiyatlarının artışı bizde doğrudan ve aynı oranda pompaya yansımıyor. Çünkü ağırlıklı olarak vergi. Fiyatın yarısı kadar bir bölüm iki katına da çıksa bu toplamda yüzde elli fiyat artışı demek. Tabii Avrupa ülkelerinde de vergiler yüksek. Hükümetler, akaryakıt ürünlerini bir vergi toplama aracı olarak kullanıyor.

Petrol ve doğalgaz fiyatlarındaki artışın ülkemiz ekonomisine yansması ile ilgili ne söyleyebilirsiniz? Olumsuz etkileri asgariye indirmek için ne gibi tedbirler alınabilir?

Petrolün varilindeki 1 dolarlık artış, Türkiye’de yıllık 200 milyon dolarlık ilave bir faturaya neden oluyor -ki, artık günde üç beş dolarlık oynamalar olağan hale geldi. Vergilerin yüksekliği nedeniyle fiyat artışları aynı şekilde tüketiciye yansımaya da sonuçta pompa fiyatında ciddi bir artış var. Bu da talebi etkiliyor. Örneğin 2006’dan 2007’ye Türkiye’de akaryakıt piyasası yüzde 6-8 seviyesinde büyümüşken, bu yıl pek büyüme olacak gibi gözüküyor. Talepte bir daralma var. Akaryakıt fiyatı sonuçta hemen her şeyin maliyetinde önemli bir kalem. Nitekim, enflasyondaki artışa da etkisi var. Bu bir realite, ülkemizdeki tüketimi, cari açığımızı, enflasyonu şu veya bu şekilde etkiliyor. Bunu giderebilecek bir şey maalesef yok. Keşke Türkiye’nin kendi kaynakları olsaydı da bunu karşılayabilseydi. Ancak petrol ve doğalgazda yurtdışına bağımlıyız.

Bu çerçevede Türkiye’nin uzun vadeli enerji politikasının unsurları neler olacaktır?

Halen ülkemizde üretilen elektriğin yüzde 50’si doğalgazla çalışan santrallerden elde edilmekte. İlk akla gelen; dışa bağımlı olduğumuz bu kaynağın oranını azaltıp mümkün olduğunca yerli kaynaklara ağırlık vermek, kömür kullanımını artırmak, hidro-

Cüneyt Ağca kimdir?

1962 yılında Erzincan’da dünyaya gelen Cüneyt Ağca, ilk ve ortaöğrenimini Ankara’da tamamladıktan sonra üniversite eğitimi için 1980’de ABD’ye gitti. University of Southern California Petrol Mühendisliği bölümünde lisans, University of Texas’ta ise yüksek lisansını tamamladı. Amerika’da University of Texas at Austin’de Petrol Mühendisliği bölümünde araştırma asistanı olarak bir süre çalıştıktan sonra 1987’de yurda dönen Ağca, Türkiye Petrolleri A.O (TPAO) Üretim ve Yurtdışı Projeler Gruplarında Proje Müdürü ve Grup Başkan Yardımcısı görevlerinde bulundu. Cüneyt Ağca, 2000 yılında katıldığı Koç Topluluğu’nda, Holding Enerji Grubu Koordinatörü olarak görev yaptı. 2007 başında Opet Genel Müdürlüğü’ne atanana kadar, Koç Enerji Grubu’nun gerçekleştirdiği Opet ortaklığı, BOS’un satışı ve Tüpraş’ın alımı gibi büyük projelerde aktif olarak yer aldı. Cüneyt Ağca evli ve bir çocuk babası.

elektrik enerjisi üretimini artırmak olur. Ancak, bunun ne kadar mümkün olacağı da kaynakların miktarı, yeri ve verimi gibi unsurlara bağlı. Rüzgâr ve güneş enerjisi gibi kaynaklar da henüz çok çok küçük. Diğer dışa bağımlı olduğumuz, faturasının bizim için de çok yüksek olduğu petrol ile ilgili olarak ise ne yazık ki bir alternatifimiz yok. Bu konuda yapılabilecek tek şey ise gerek milli, gerekse özel şirketlerimizin bu kaynağa sahip ülkelerdeki üretim projelerinde yer alabilmeleri, yani petrole kaynağında sahip olabilmeleri. Bu çok kolay bir şey değil, çünkü çokuluslu petrol şirketleri genelde bunları sahipleniyor. Ancak devlet bu konudaki politikasını kamu ve özel şirketleri birlikte teşvik edip destekleyecek şekilde oluşturursa gerçekleşme ihtimali yüksek olur.

Opet'te bir yenilenme olacak mı? Kısa ve orta vadeli hedefleriniz neler?

Koç Topluluğu'nun Opet'e ortaklığı 2002 yılının sonlarında oldu. Ortaklık görüşmelerinin başından itibaren de işin içindeyim. Koç Enerji Grubu'ndaki görevim nedeniyle şirketi yakından biliyor ve takip ediyordum. Ocak ortasından beri de genel müdür olarak görev yapıyorum. Opet sektörün en hızlı büyüyen şirketi. Büyüdükçe bayi sayımız artıyor. Bayilerle daha yakın irtibat kurabilecek şekilde satış ekibimizi, bölgelerimizi genişlettik, yeni bir organizasyon yaptık. Bu yıl gireceğimiz yeni bir alan jet yakıtı. Bunun için hazırlıklarımızı yaptık. Sektördeki birkaç büyük şirketle altyapıyı paylaşmak üzere bir operasyonel ortaklık yapıyoruz. Türkiye'de hava taşımacılığı çok hızlı gelişti. Turizm arttıkça sürekli artan bir uçak trafiği de var. Türkiye önemli bir nokta. Büyüme-ye açık bir alan. Bir de ürün gamımızı tamamlayan bir proje. Bu sene başlattığımız yeni bir madeni yağ fabrikası yapımı projemiz var. Avrupa'nın en modern madeni yağ üretim tesisini yapıyoruz. Bu alanda da büyüyeceğiz. Uluslararası akaryakıt ticareti faaliyetlerimizi geliştirmek üzere de yeni bir yapılanma çerçevesinde İngiltere ofisimizin yanı sıra Singapur'a bir ofis açıyoruz. Orta vadede ise yukarıda sözünü ettiğim bir petrol üretim projesine Koç Enerji Grubu'nun katılımı söz konusu olursa biz de Opet olarak yer almayı planlıyoruz.

Sektördeki hedefiniz ne?

Opet sektöründeki üçüncü büyük şirket. Opet'in özelliği genç bir şirket olarak çok kısa sürede bu noktaya gelmesi. Diğer şirketlere baktığımızda, genelde çokuluslu veya yabancı ortaklı firmalar. Opet bunların içinde 15 yıllık ve tamamen yerli bir firma olarak

Marmara Ereğlisi Depolama tesisi

yüzde 16 civarında pazar payına ulaştı. Koç Topluluğu'nun temel hedefi ve felsefesi doğrultusunda, içinde bulunduğumuz sektörün birincisi ya da ikincisi olmak için çalışıyoruz. Şimdilik üçüncüyüz ama hedefimiz bu.

Akaryakıt sektöründe kayıt dışı ekonomi yüksek. Koç Topluluğu'nun kayıt dışı ekonomiye karşı savaş açtığı da biliniyor. Bu anlamda Opet bu cephenin en önemli noktalarından biri mi?

Elbette, Koç Topluluğu bu konuda çok hassas. Kayıt dışılık üzerinde ulusal marker uygulamasının önemli etkisi oldu. EPDK'nın çok sıkı denetimleri var. Biz, bütün depolarımızı elektronik olarak merkezi bir sistemle ayrıntılı takip edebiliyoruz. Ürün nereden giriyor, nasıl giriyor, nasıl çıkıyor, bunu adım adım izliyoruz. Bu sistem ülke geneline yayılıp, gerek şirketler, gerekse de yetkililer tarafından sıkı bir şekilde takip edilirse, kayıt dışılık iyice azalır diye düşünüyoruz.

Marmara Ereğlisi projesinden de söz eder misiniz?

Marmara Ereğlisi, 850 bin metreküp depolama kapasitesiyle şu an Türkiye'nin en büyük tesisi. Halihazırda 240 bin metreküplük ilave inşaatımız da devam ediyor. Bu yıl içinde tamamlayıp 1 milyon metreküpün üzerine çıkacağız. Tesisin önemli bir diğer unsuru da uluslararası ticaret. Bunun için yabancı firmalarla görüşmelerimiz oluyor, tanklarımızı kiralama ya da işbirliği şeklinde çalışabiliyoruz. Örneğin, bir firma ürününü Karadeniz'den getirip tesislerimizde depoluyor, müşterileri bulduğunda da oradan nakledebiliyor. Depolama bizim sektörümüzde yaygın bir faaliyet. Biz bunu geliştirmeyi planlıyoruz. Önümüzdeki dönemde buradaki kapasiteyi daha da artırmak üzere çalışmalarımız var.

Türkiye'deki istasyon sayısı bakımından durumunuz nedir?

İstasyon sayısı önemli bir gösterge, ne kadar çok istasyon varsa o kadar çok ulaşabiliyorsunuz. Ama daha önemlisi "network optimizasyonu" dediğimiz, istasyonların dağılımı ve nerede olduğu. Opet birkaç yıldan beri eksik olduğu büyük şehirlerdeki network'ünü tamamlamak için yatırım yapıyor. Tabii büyük şehirlerde iyi yerlerdeki istasyonların maliyeti yüksek oluyor ama satışa önemli katkı sağlıyor. Biz, Opet ve Sunpet olarak iki markayla hareket ediyoruz. Opet daha çok şehirlerde yayılmış durumda, Sunpet ise daha çok Anadolu'da, daha küçük yerlerde bulunuyor. Bugün itibarıyla 716 Opet, 578 Sunpet istasyonumuz var.

Koç Topluluğu şirketleri Tüpraş, Arçelik ve Aygaz'la birlikte kamuoyunda ve fikir önderleri nezdinde enerji verimliliği konusunda düzenlenen projelere kurumsal sponsor olarak destek veriyorsunuz? Koç Enerji Grubu içinde tüketici ile daha çok karşılaşan şirketlerden birisiniz. Enerji verimliliği de Koç Topluluğu'nun genel olarak üzerinde durduğu önemli bir yaklaşım. Bu anlamda Opet neler yapıyor?

Doğru. Biz, akaryakıt dağıtan, dolayısıyla tüketici ile daha çok karşılaşan konumundayız. Aygaz bunun LPG ayağını yürütüyor. Tüpraş da rafineri şirketimiz. Bu yapı içinde enerji verimliliğini geniş çaplı düşünmek gerekiyor. Başta söylediğim gibi, enerjide dışa bağımlıyız. Biz eğer enerjiyi daha verimli olarak kullanabilirsek – ki, bu elektrik için, doğalgaz için de geçerli – ülke ekonomisine fayda sağlamış olabiliriz.

Koç Enerji Grubu olarak bu sektörün en büyük oyuncusuyuz. Opet olarak da bu sorumluluk çerçevesinde enerji verimliliğine yaklaşıyor ve destek veriyoruz. Benzer kapsamda sektörümüzde sosyal sorumluluğa en fazla önem veren ve Yeşil Yol, Tarihe Saygı, Temiz Tuvalet ve Örnek Köy gibi projeleri de başarıyla gerçekleştiren bir şirket olmaktan da gurur duyuyoruz.

Her parçası yeniden yorumlandı.

Yeni **Ford**Focus

Feel the difference

Vehbi Koç Ödülü Türk arkeolojisini onurlandırdı

Yedinci Vehbi Koç Ödülü, Yakınoğu ve Avrupa kültürlerinin temas noktası olan Trakya'daki tarihöncesi döneme ilişkin çalışmaları dolayısıyla Prof. Dr. Mehmet Özdoğan'a verildi

Arkeoloji dünyası gururlu. Her yıl eğitim, sağlık, kültür alanlarından birinde üstün başarılı kişi veya kurumlara verilen Vehbi Koç Ödülü'ne bu yıl, arkeoloji alanında fark yaratan projeler hayata geçiren Prof. Dr. Mehmet Özdoğan layık görüldü. Prof. Dr. Özdoğan da, Seçici Kurul Başkanı Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu da, bu ödülün, başarılı çalışmaları yurtdışında takdir edilen ancak ülkesinde yeterince dikkat çekmeyen Türk arkeolojisini de onurlandırdığını vurguladı. Yedinci Vehbi Koç Ödülü'nün töreni, 2 Haziran Pazartesi günü Rahmi M. Koç

Müzesi'nde yapıldı. Vehbi Koç'un "Aileme, memleketime ve yaşadığım çağa hizmet ettiğim inancıyla büyük bir huzur duyuyorum" sözlerinin yazıldığı kürsüye ilk çıkan Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, ödülün hem Koç Ailesi hem Topluluk için taşıdığı önemi anlattı. Mustafa V. Koç, Vehbi Koç'un ülkesinin gelişimi için en çok ihtiyaç duyulan alanlardan eğitime, sağlığa, kültüre verdiği önemle, sunduğu katkılarla iş dünyasına sosyal sorumlulukta da öncü ve örnek olduğunu belirtti: "2002'de verilmeye başlanan ödülün çıkış noktası da bu üç alanda ülkemizin önünü açan ve çalışmalarıyla fark yara-

tan değerli kişi ve kurumları desteklemek. Ödülümüz her yıl sırasıyla bu üç alandan birinde veriliyor. Bu yılki ödül 'kültür' alanında. Ülkemizin ileriye gitmesi, ekonomide ve ticarete olduğu gibi sosyal ve kültürel alanlarda gelişmeyi de zorunlu kılıyor. Topluluk olarak bu bilinçle kültür ve sanata önemli kaynaklar ayırıyoruz. Binlerce yıllık tarihi ve kültürel hazineye sahip olabiliriz. Ancak toplum bu değerleri tanımıyor, bilmiyor, fark etmiyorsa, dolayısıyla korumuyorsa bu zenginlikler yok olmaya mahkûmdur. Bunda Bakanlığımız kadar biz özel sektöre de önemli görevler düştüğüne inanıyoruz."

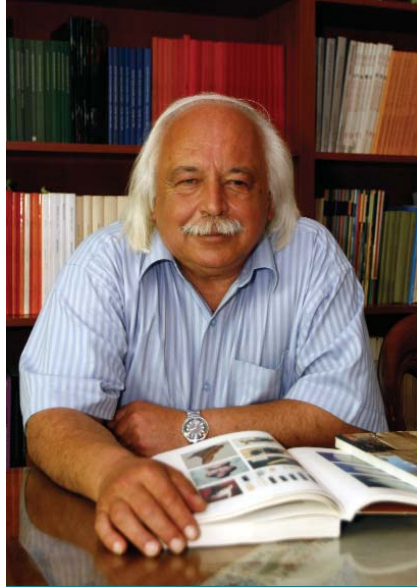

“Gençlerin başarı öykülerine ihtiyacı var”

Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay da tarihi zenginliklerin korunmasında özel sektörü desteğe çağırdı. Günay “Koç Topluluğu’nun iş alanındaki başarılarına koşut olarak eğitim, sağlık ve kültür alanında ülkemize önemli katkılarda bulunan Vehbi Koç Vakfı’na, devletin ve hükümetin bir görevlisi olarak milletim adına şükranlarımı sunuyorum” sözleriyle başladığı konuşmasına şöyle devam etti: “Türkiye arkeoloji alanında zengin bir ülke, ancak geçmiş ihmaller nedeniyle yapacak çok iş var. Kamunun bunların hepsinin altından kalkması mümkün değil. Kişi ve kurumların daha fazla katkı yapması gerekiyor. Kamu ve özel sektör bu alanda birlikte çalışabilirsek, ülkemize ve dünyaya karşı önemli bir görevi yerine getiririz. Türkiye önemli bir coğrafyanın üzerinde, genç bir nüfusu barındırıyor; ve bu genç nüfusun geleceğe güvenle bakmak için daha çok başarı öyküsünü görmeye ve alışışmaya ihtiyaçları var. Çünkü başarı, umudu teşvik eden önemli bir etkidir.”

100 bin dolarlık ödülü Kırklareli için kullanacak

Vehbi Koç Vakfı Başkanı Semahat Arsel’in ödülleri gerekçelerini açıklaması için kürsüye davet ettiği İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu, “Ülkemizde arkeolojik çalışmalar, Batı ülkelerinde olduğu gibi toplumun değişik kesimlerinin ilgisini henüz yeterince çekemedi. Buna karşın kurduğu müze ve enstitülerden sonra Vakfın ülkemiz için büyük anlam taşıyan ödülü bu yıl arkeoloji alanında vermesi, arkeoloji bilimi ve arkeologlar için heyecan verici ve ivme kazandıran büyük bir onurdur” dedi. Prof. Dr. Mehmet Özdoğan onur duyduğu ödülü kendi adına değil, bilimsel düzeyi giderek dünya çapına çıkan Türk arkeolojisi ve bunu sağlayan meslektaşları

Arkeolog Prof. Dr. Mehmet Özdoğan, kendisine ödül kazandıran projeyi yürüttüğü bölgenin önemini açıklarken, “Trakya, Yakındoğu ile Avrupa kültür coğrafyasının temas noktası. Atatürk’ün başlattığı bölgenin araştırılması girişimi yarım kalınca, Yakındoğu ile Avrupa kültürleri bir türlü birbirine bağlanamıyor, boşluklar doldurulamıyor” diyor. Bu ve diğer projelerini dinlemek için ziyaret ettiğimiz Prof. Dr. Özdoğan, bizi Sultanahmet’te, 1700’lerin başından bu yana atalarının yaşadığı evinde karşıyor. Her köşesi tarihle dolu bu evin restoran veya otel olmaması için, tıpkı arkeoloji alanında gösterdiğine benzer bir inat ve kararlılıkla direnen Özdoğan, aynı zamanda “Herkesin Mehmet Ağabeyi” olarak tanımlanmayı hak eden bir tevazuya sahip. Vehbi Koç Ödülü’ne değer görülmesine neden olan başarıları söz konusu olduğunda bile, “Biz” diye konuşuyor, bilim adına seviniyor. Amerikan Bilimler Akademisi’ne üye kabul edilen ikinci Türk bilimadamı olan Özdoğan, İstanbul Üniversitesi Prehistorya bölümünden mezun olduktan sonra lisans tezini Kumtepe, doktora tezini ise Fikirtepe kazılar üzerine verdi. Günümüz uygarlığının temelini oluşturan neolitik döneme odaklanan çalışmalarında, tarım ve hayvancılığa dayalı yerleşik yaşamın Batı’ya aktarılma biçimleri üzerinde duran Özdoğan, İstanbul Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Prehistorya Ana Bilim Dalı Başkanı.

Vehbi Koç Vakfı Ödülü’nün anlamı nedir sizce?

Bu, arkeolojinin son yıllarda bilimsel olarak ulaştığı düzeyin ödüllendirilmesidir. Uzun süren bir durağanlıktan sonra son yıllar, heyecanla yeni araştırmalara girişilen, uluslararası platformdaki gelişmelerin yakından takip edildiği bir dö-

“Bizi antikacı, maceracı, defineci sananlar var”

“Türkiye’de arkeoloji ve arkeolog hakkında yanlış algılamadan kaynaklı bir sorun var. Bazıları bizi maceracı ve esrarengiz insanlar gibi görüyor. Bizim amacımız bilgiyi üretmek; geçmişten gelen ölü bilgiyi, kullanılabilir aktif bilgiye çevirmek”

nem oldu. Bu açıdan arkeoloji adına hak edilmiş, onurlandıran bir ödül. Ülkesinde değil de yurtdışında aferin almayı alışkın olan arkeoloji için motive edici aynı zamanda.

Vehbi Koç Vakfı’nın arkeoloji ve kültür mirası alanındaki katkılarını değerlendirebilir misiniz?

Koç Vakfı’nın bu alanda birçok çalışması var. Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü’nü beğeniyle izliyorum. Hem kültür mirasını koruyor hem de verdikleri burslarla bu bilimin gençlere aktarımını sağlıyor. Koç Üniversitesi, Türkiye’de çok ihtiyaç duyulan “Kültürel Miras Yönetimi”ni akademik programına aldı. Takdirle izlediğim çalışmalar.

Arkeolojinin Türkiye’ye “rağmen” yapıldığını söylüyorsunuz. Türkiye’de arkeolog olmak nedir size göre?

Türkiye’de arkeoloji ve arkeolog hakkında yanlış algılamadan kaynaklı bir sorun var. Bazıları bizi maceracı ve esrarengiz insanlar gibi görüyor; bazıları ise yaptığımız işi antikacılık ya da definecilik sanıyor. Amacımız bilgiyi üretmek; geçmişten gelen ölü bilgiyi, kullanılabilir, aktif bilgiye çevirmek; günümüzün fotoğrafına katkıda bulunmak ve geleceğe projeksiyon tutmak. Türkiye’de bilimsel arkeolojinin çok iyi yetişmiş bir kadrosu, köklü bir geleneği, arkadan gelen iyi bir alt kadrosu var. Ama bu algı yanlış yüzünden, diğer ayaklar da zorlanıyor. Çağdaş yaşamın bazı gerekleri ile geçmişin korunması arasında karşılıklı olduğu düşünülüyor ve herkes, özellikle yerel yönetimler bizi çağdaş gelişmenin düşmanı gibi görüyor. Dünyadaki arkeoloji algısı ise geçmişin izlerinin günümüzle bütünleşmesine dayanıyor. ➔

Tekirdağ Töptepi kazısı, MÖ 4800 yıllarına ait kadın biçimli depo kapağı.

adına aldığını söyledi:

“Yeni kuşaklar son birkaç yılda, içine kapanmış ve daha çok tanımsal düzeyde kalmış Türk arkeolojisini başka boyuta taşıdı. Türk arkeolojisi kabuklarını kırdı, artık kuram yaratıyor, arkeolojinin neden yapıldığı sorusunu daha sağlıklı yanıtlıyor. Türkiye’deki bilimsel arkeoloji, bugün dünyada en hızlı ilerleyen arkeolojilerden biri. Genç kuşak bizi çoktan geçti, ileriye umutla bakmamızı sağlıyor. Bu ödül de bunu taçlandırıyor.”

Öztoprak aldığı ödül çekini, Trakya çalışmalarının önemli bölümünün yürütüldüğü Kırklareli’deki projeleri için kullanacağını söyledi.

Osman Hamdi Bey ile başlayan arkeolojide Cumhuriyet’ten sonra hangi gelişmeler oldu?

Cumhuriyet öncesinde arkeoloji çalışmaları, Batılılaşma gayretinin sonucu ama elit bir kitleyle sınırlıydı. Cumhuriyet’in ilk dönemlerinde ise geçmişe muazzam yatırım yapılıyor. Atatürk’ün özel merakı var arkeolojiye. 1924’te ilk kazıyı yaptırıyor. Topluma yayılması için halkevleri, Türk Ocakları ve Köy Enstitüleri, bölgelerindeki kültür varlıklarının envanterini yapmak üzere görevlendiriliyor. 1926-27’de kültür mirasının korunmasıyla ilgili kılavuz kitaplar çıkarılıyor. Halkevlerinde küçük müzeler açılıyor. Almanya’dan gelen hocalara üniversitelerde kürsü veriliyor. Ama bu süreç, Atatürk’ün ölümünden sonra hızını kaybediyor. 1960’lara kadar tamamen durağan bir süreç giriliyor. Ta ki 1968’deki Keban kazısına kadar...

Türk arkeoloji ve özel tarihiniz açısından dönüm noktası olan Keban kazısının önemi nedir?

Projenin mimarları Kemal Kurdaş, Halet Çambel ve Robert Braidwood idi. Onlar sayesinde, arkeoloji bir ahlâm yaşadı. 1970’ler dünyada kültür mirasının en yoğun tartışıldığı yıllardı ama Türkiye hiçbir toplantıya katılmıyordu. Buna rağmen bilimsel arkeoloji, Keban projesi ile bir sıçrama noktası yakaladı. O güne kadar 17-20 arasında gerçekleşen kazı sayısı, deneyim paylaşmayan çalışmalar anlamına geliyordu. Keban’da ise 21 kazı 3-5 km aralıkla toplandı. Herkes birbirini gördü, farklı yöntemler, deneyimler paylaşıldı. Bu büyük bir dinamizm getirdi. Keban’da ilk defa kazılara 50’ye yakın öğrenci katıldı. Bu önemli bir dinamizm getirdi. Çağdaş belgeleme yöntemleri de ilk kez uygulandı.

İkinci dönüm noktası da Çayönü kazısı...

Kendi alanında uluslararası bir değişimde başı çeken bilim insanları vardır. Benim büyük şansım, bu niteliği taşıyan isimlerin öğrencisi olmamdı. Halen 93 yaşında olan ve arazide çalışmaya devam eden Halet Çambel, arkeolojinin sosyal bir bilim olduğunu, sosyal bilimlerle iç içe olması gerektiğini kabul ettirdi. Braidwood arkeolojik buluntuların sosyolojik önem taşıdığını, günümüz yaşamına etkileri bulundu-

ğunu dünyaya anlattı. İşte bu isimler, Çayönü kazılarında sadece arkeologların değil sosyal bilimlerin, doğa ve fen bilimlerinin de bulunmasını sağladı. Geçmiş anlamının bir yöntemi olarak hep birlikte çalıştık.

Neolitik toplumların Avrupa’ya yayılması konusunda yeni bir bakış açısı ortaya koyduğunuz Trakya kazılarında söz eder misiniz?

Trakya, Yakındoğu ile Avrupa kültür coğrafyasının temas noktası. Tarih her döneminde Doğu ile Batı arasındaki ilişki noktası burada olmuştur. Atatürk de 1934’te Arif Müfit Mansel’i Trakya araştırmaları için görevlendiriyor ama yarın kalan bu çalışmadan sonra bölge hiç araştırılmıyor. Bu yüzden Yakındoğu ile Avrupa kültürleri bir türlü birbirine bağlanamıyor, boşluklar doldurulamıyordu. 1980’de kazıya başladığımda iki yıllık bir proje yapmıştım ama hâlâ aradayım. Buluntular, eski soruların yanlış olduğunu, düz, lineer bir gelişmenin olmadığını gösterdi. Aynı anda göç, istila, adaptasyon gibi farklı süreçler birlikte yaşanmış. Kültür envanteri çalışmamız da var. Sonuçlardan memnunuz.

Arkeolojinin geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Arkeolojideki durağanlık son dönemde kırıldı. Anadolu’da birçok üniversitede arkeoloji bölümleri açıldı. Bu ve yurtdışında öğrenim gören kuşağın canlandırma bir etkisi oldu. Dünya Bankası’nın ekonomik yatırım yapan bütün şirketlere kültür miraslarını gözetme zorunluluğu getirmesi ise en önemli etken. Bundan sonrası için Türkiye sadece altına imza koyduğu sözleşmelere uysa, yeterli olur. Örneğin 1999’da imzalanan Malta Sözleşmesi’ne göre her türlü yatırım söz konusu olduğunda, bölgede arkeolojik araştırmaların yapılması ve belgelenmesi gerekir. Bu araştırmaların maliyeti yatırımcı kuruluşa aittir. Türk şirketleri yurtdışında yatırım yaptıkları zaman bu yatırıma uyuyor ama yurtdışında uyulmuyor. Çünkü Türkiye’nin kültür envanteri yok. Avrupa’da ise kültür envanteri tamdır ve yeni yöntemlerle sürekli güncellenir. Dileğim odur ki, Türkiye de kültür envanterini çıkarsın ve bunca tarihsel zenginliği ile kültürel miras yönetimi platformunda yerini alsın.

Marmara’ya ışık tuttu

Seçici Kurul Başkanı Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu, ödül için 80’nin üzerinde kazı çalışmasına, 220’yi aşkın yayına imza atan Prof. Dr. Mehmet Özdoğan’ın seçilmesi gerekçesini şöyle özetledi:

“• Halen sürdürdüğü Trakya-Marmara Projesi: Marmara Bölgesi ve özellikle Trakya, tarih öncesi arkeolojisi bakımından hemen hiç araştırılmamıştı. Bu çalışmayla bölgenin paleolitik çağ ile demir çağa kadar olan kültürel çeşitliliğinin ilk somut verileri ortaya çıktı.

• Arkeometriyi oluşturdu. Doğa ve fen bilim dalları ile kültür tarihi arasındaki arayüzü ve bilimsel arkeolojinin hızla gelişen bu alanının ülkemize kazandırılması konusunda yoğun bir çaba sarf etti.

• İstanbul Boğazı’nın açılışı, Marmara Denizi’nin gelişimi ve bunların kültürel ortama etkileri konusunda çok sayıda uluslararası proje oluşumu içinde, son olarak da İstanbul Yenikapı Marmaray çalışmalarının jeoarkeoloji değerlendirme grubu içinde yer aldı.

• Bilimadamı olarak arkeolojinin tarihsel gelişimi, arkeoloji politikalarının oluşturulması ve bunun topluma aktarılmasında kültürel miras yönetimini hayata geçirdi. Bu kapsamda uluslararası arkeoloji birliklerine ve çalışma gruplarına -bazılarına kurucu üye olarak- katıldı, dünya arkeolojisi içinde Türk arkeolojisinin yeri konusunda yeni bir tartışma platformu başlattı.

• Çalışmaları nedeniyle önemli kurullara seçildi; Alman Arkeoloji Enstitüsü, Türk Eskiçağ Bilimler Enstitüsü üyeliği ile Türkiye Bilimler Akademisi asli üyeliği ve 2005 yılında ABD Bilim Akademisi yabancı asli üyeliği. Bu akademiye asli üye üç Türk bilimadamından biridir.

• Arazi çalışması yapıp, bunları topluma kazandırmakla yetinmedi, sonuçların yorumlanarak kuram haline dönüştürülmesi ve böylelikle kültür tarihine katkı yapmasıyla da uluslararası düzeyde tanınan ve görüşleri her platformda tartışılan değerli bir bilim adamı oldu.”

Koçtaş iş umudunu yayıyor

Mustafa V. Koç; Karadeniz'e ilk adımını atarak Trabzon'da, üç gün sonra da İstanbul Edirnekapı'da mağaza açan Koçtaş'ın, gittiği yerde yatırımı ve bununla birlikte gençliğin iş umudunu artırdığını söyledi

Karadenizliler, ev geliştirme perakendeciliği ile buluştu. Anadolu'ya yayılmayı planlayan Koçtaş, bu strateji doğrultusunda Karadeniz'e ilk adımı attı. Trabzon'da 21 Haziran'da hizmete giren mağazanın hemen ardından da, 24 Haziran'da Edirnekapı mağazası kapılarını İstanbullulara açtı. 2008 için hedefini 22 mağaza olarak belirleyen Koçtaş, böylece 18 mağazaya ulaştı. 2012 hedefi ise 68 mağaza. Edirnekapı'daki açılış töreninde konuşan Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, Koçtaş'ın başarısıyla heyecanlandıklarını belirterek, "Yaptığımız tüm tüketici araştırmaları, Koçtaş'ın gelişen Türkiye ekonomisindeki üstlendiği rolü çok iyi bir şekilde ortaya koyuyor. Türk tüketicisinin kaliteli ve çağdaş hizmete gösterdiği teveccühün en iyi kanıtı Koçtaş" dedi. Koçtaş'ın, özellikle son

üç yıldır hızlı bir büyüme stratejisi izlediğini hatırlatan Mustafa V. Koç, şöyle devam etti:

"Türkiye ekonomisinin önündeki en önemli sorunlardan biri, bildiğiniz gibi istihdamdır. Özellikle de genç nüfusunuzun istihdamı sadece ekonomik açıdan değil, sosyal açıdan da geleceğimiz için büyük önem taşıyor. Perakende sektörü, bu genç nüfusun istihdamı açısından büyük fırsatlar sunan bir alan. Sektör, yapısı gereği son derece dinamik ve hareketli bir iş alanıdır. Yüksek enerjili ve yüksek motivasyonlu gençlerimiz için, perakende çok önemli kariyer fırsatları sunar. Biz, özellikle Anadolu'nun değişik illerinde açtığımız Koçtaş mağazalarında, özellikle gençler için nasıl bir umut olduğumuzu çok yakından görüyoruz. Herhangi bir ilde Koçtaş yatırımının olması, başka yatırımlar için de itici güç oluyor. Sevinerek görüyoruz ki,

Koçtaş'ın mağaza açtığı illerde yatırımlar birbirini izliyor.

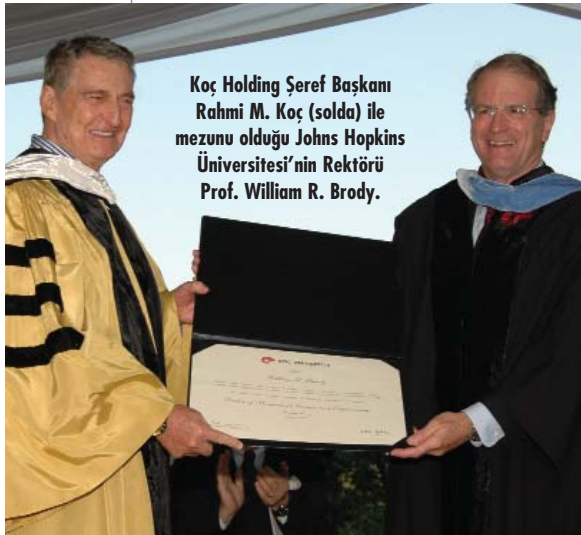
Gençlerimiz çalışmak istiyor. Güçlü şirketlerde, çağdaş çalışma ortamlarında 'en iyisini' vermek için hevesliler. Sevinerek ifade etmeliyim ki, açılan her yeni Koçtaş mağazası aynı zamanda istihdam demek, özellikle de gençler için yeni bir umut demek."

2005 yılından bu yana hızlı mağazalaşma sürecine giren ve 2007'de beş mağaza açan Koçtaş'ın Trabzon'da hizmete giren 17. mağazasında 70 kişi istihdam ediliyor. Trabzon Forum Alışveriş Merkezi içinde yer alan mağaza, 4 bin metrekarelik satış alanına sahip. İstanbul'un dördüncü, Türkiye'nin 18. Koçtaş'ı olan Edirnekapı mağazasında da 100 kişi istihdam ediliyor. 6 bin metrekarelik satış alanına sahip yeni mağazayla birlikte, Koçtaş'ın toplam satış alanı büyüklüğü 94 bin 600 metrekareye ulaştı.

Gençlere

Koç Üniversitesi 2008 mezunları, okullarına, iki tecrübeli ağızdan, Rahmi M. Koç ve Johns Hopkins Üniversitesi Rektörü William Brody'den gelen öğütlerle veda etti: Pozitif olun, farklı olun, şansınıza şans verin

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç (solda) ile mezunu olduğu Johns Hopkins Üniversitesi'nin Rektörü Prof. William R. Brody.

Koç Üniversitesi 2008 Mezuniyet Töreni, 14 Haziran'da Rumelifeneri Kampüsü'nde yapıldı. Koç Üniversitesi'nin mezuniyet konuşmacısı, 12 yıldır dünyanın en prestijli üniversite ve hastanesi olan Johns Hopkins'in rektörlüğünü yürüten Prof. William R. Brody idi. Rahmi M. Koç sözünü kendisinin de mezunu olduğu ve şeref doktorası payesiyle ödüllendirildiği Johns Hopkins Üniversitesi'nin rektörü Brody'ye devretmeden önce mezunlara şu öğütleri verdi: "Sevgili gençler, geçtiğimiz sene Cumhurbaşkanı seçtik. Demokrasimiz bu sınavlardan yüzünün akıyla çıktı. Churchill ne demiş? 'Demokrasi, en kötü idare tarzının, en iyisidir.' Demokrasi olmayan ülkelerin ne halde olduklarını her gün görüyoruz. Atatürk ilke ve inkılaplarının erozyona uğramasına müsamaha göstermemeliyiz. Laik cumhuriyetten taviz vermemeliyiz. Yüzümüzü daima Batı'ya çevirmeliyiz. Dünyayı yakından izleyin. Prensiplerinizden taviz vermeyin. Ne pahasına olursa olsun açık sözlü olun. Tenkit yapmaktan korkmayın; tenkit edilince de ezilmeyin, bundan yararlanın. Hatalarımız sizi hırslandırsın ve teşvik etsin. Karar vermekten çekinmeyin. Hırsınız mantığınızın önüne geçmesin. Ne iş yaparsanız seveceğiniz yapın. Sıradan değil değişik bir insan olun. Her zaman pozitif düşünün."

Brody de sözlerine Rahmi M. Koç'a övgüyle başladı: "Rahmi Bey, günümüz

dünyasındaki az sayıdaki gerçek vizyon sahibi hayırseverlerdendir. Hayırseverliğin sadece günümüze yardım etmekle kalmayıp, geleceği de şekillendirdiği ve hepimizi daha iyi bir dünyaya doğru götürdüğünü görülmektedir."

Brody ardından da mezunlarla gelecek ve şans hakkındaki görüşlerini paylaştı: "Bugün mezunlara büyük bir kesinlikle söyleyebileceğim bir şey var, o da geleceğin bilinmez olduğudur. İkinci de, bu bilinmezliğin belki de iyi bir şey olduğudur. Bugün size biraz şanstın, özellikle de iyi şanstın söz etmek istiyorum. 1970 yıllarının başlarında Harvard sosyoloğu Christopher Jencks, bazı insanlar başarılı olurken neden diğerleri olamıyor sorusunu araştıran bir çalışma yürütmüş. 20 yılda 5 bin aileyi izlemiş. Başarılı olanlarla, başarılı olmayanları ayırt eden sadece iki özellik bulmuş. Birincisi işbaşındaki yetkinlik, yani insanların yaptıkları işte ne kadar iyi olduklarını. İkinci faktör ise şans unsuru olmuş. Jencks ve arkadaşları 'Şans unsurunun gelir konusunda en az yetkinlik kadar etkisi olduğunu düşünmekteyiz' demiş. Şans ile şanssızlığı ayırt edebilme sırrının bir bölümü, zihniyetimizi değiştirebilme yeteneğimizden kaynaklanır -doğru fırsat karşımıza geldiğinde hedeflerimizi ve beklentilerimizi, hatta mesleğimizi değiştirebilmek. Louis Pasteur'e göre 'Şans, hazırlıklı kafalara güler' ve ben bugün burada hazır olan zihinlerin oluşturduğu bir deniz görmekteyim."

Rahmi M. Koç,
Koç Üniversitesi ve
Adnan Menderes
Üniversitesi'ndeki törenlerde
öğrencilere seslendi

altın öğütler

“Türkiye, bilim ve sanayinin takipçisi oldu, yeni yeni bazı konularda öncülük yapar hale gelebildi. Bütün arzum Türk bilim adamlarının da icat yapabilmeleri. Bunun için Ar-Ge’ye ciddi yatırımlar yapılmalı. Türk sanayi ve üniversiteleri uygulamalara katkıda bulunmalı”

A

Adnan Menderes Üniversitesi’nce verilen “fahri bilim doktoru” cüppesini giyen Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, katkılarıyla yapılan fizik laboratuvarını hizmete açarken, ülkemizde eğitimin teorik düzeyde kalmasından yakındı, yılmadan yapılacak deneylerle Türk bilim dünyasından gelecek icatları beklediğini söyledi.

Rahmi M. Koç, fahri doktora payesi nedeniyle çok mutlu olduğunu, iftihar ettiğini ancak en çok, üniversitenin web sitesinde yer alan “Atatürk inkılap ve ilkelere sınırsız bağlı öğrenciler yetiştirmek hedefi”ni okuduğunda sevindiğini anlattı.

“Bir öğrencinin doktora alması sekiz sene sürüyor. Oysa ben burada sekiz dakika konuşma yaparak doktor olacağım” diyen Koç, ardından da ekledi: “Ama ne var ki benim de 50 yıllık bir çalışma tecrübem var.”

Rahmi M. Koç konuşmasında önce ekonomi ve çevre sorunları çerçevesinde bir dünya turu attı: “Dünyamız global oldu.

Enternasyonel bir iş idare ediyorsanız, gelişmeleri takip etmeden işinize yön vermek artık imkânsız hale geldi. Petrolün varili 126 doları geçti, 200 dolara vuracağından bahsediliyor. Altının onsu bin doları geçmişti. Amerika’da başlayan mortgage krizi nedeniyle dünya ekonomisinden 600 milyar dolardan fazla bir kıymetin kaybolacağını söylüyorlar. Bunun da dünya ekonomisinin büyümesini yüzde 1 kayba uğratacağı düşünülüyor. Her gün değişen şartlar sağlıklı bir tahmin yapmayı mümkün kılmıyor. Havasına, suyuna geldiğimizde, dünyada olmadık ve bilinmedik, eskiden istatistiklere geçmeyen gelişmeler yaşanıyor. Bu hengâmede şirketleri, sektörleri, ülkeleri planlı ve programlı şekilde idare etmek, artık cambazlık haline geldi. Yanlış bir hareket, bir memleketin, bir bölgenin, bir şirketin varlığını yok edebiliyor. Dolayısıyla ister Amerika’da, ister Japonya’da, ister Türkiye’de yaşayın, çok dikkatli olmanız lazım.”

Rahmi M. Koç ardından da, elektronun keşfinden moleküler biyolojiye kadar

adım adım dünyayı dönüştüren bilim ve teknoloji gelişmelerini sıraladı. Koç, katkılarıyla Adnan Menderes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nde yapılan fizik laboratuvarının açılışından hemen önce şunları söyledi:

“Biraz sonra açacağımız laboratuvar ben- ce çok mühim. Zira birçok okulda öğrenciler daha ziyade teorik bilgilerle teçhiz ediliyor. Oysa bunların pratiğe dönüşmesi ancak bıkmadan usanmadan yapılan laboratuvar çalışmaları, deneyleri ile olabilir. Türkiye’de daha ziyade bilimin ve sanayinin takipçisi olduk. Yeni yeni bazı konularda öncülük yapar hale gelebildik. Ben buradan bir umutla ayrıl- mak istiyorum. İnşallah ileride ben- den sonra açacağınız diğer laboratuvar- lardan tüm bilimlerde buluşlar yapacak gençler yetişecek. Türk sanayi ve üniversiteleri de uygulamalara katkıda bulun- cak ve dünya ülkeleri arasında öne geç- ceğiz. Bütün arzum o ki, Türk bilim adamlarının da icat yapabilmeleridir. Bunun için Ar-Ge’ye ciddi yatırımlar ya- pılmalı.”

“Sevgi Gönül tebessümle Afrodisias’ı seyrediyor”

**Sevgi Gönül’ün vasiyeti Sebasteion kabartmaları,
Geyre Vakfı tarafından yaptırılan Sebasteion
Sevgi Gönül Salonu’nda sergilenmeye başlandı**

Afrodisias’ın, günün ötesindeki kent tasarımı, 300 yıl süreyle ürün vermiş eykel okulunun olağanüstü ürünleriyle büyülediği insanlar arasında Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Sevgi Gönül de vardı. Her Afrodisias tutkunu gibi Gönül de, antik kentten çıkarılan ancak yersizlikten sergilenemeyip depoda tutulan sayısız kabartma için yeni bir müze istiyordu. Başkanı olduğu, 1987’den beri antik kentin hizmetindeki Geyre Vakfı, onun bu isteğini yerine getirdi. Sit alanında müze kurmanın yasal zorluğu, özel bir projeye aşıldı. Mimar Cengiz Bektaş’ın alana zarar vermeyecek şekilde tasarladığı yapının zeminindeki cam bölme, alttaki antik kent kalınlarını da gösteriyordu. Salon bitti, 24 yıldır depoda tutulan kabartmalar yerleştirildi, her birinin yanına öyküsü asıldı, bu çalışmaya destek veren Afrodisias tutkunlarının isimleri yazıldı ve 31 Mayıs’ta kapılar törenle açıldı. Bu mutlu buluşmada Afrodisias dostları arasında Sevgi Gönül yoktu ama ismi yeni salonu süslüyordu: “Sebasteion Sevgi Gönül Salonu.”

Geyre Vakfı Başkanı Ömer M. Koç da açılış konuşmasında bu yoksunluğu ama aynı zamanda duyulan mutluluğu, Afrodisias dostlarına şöyle ifade ediyordu: “Bu yörede yaygın olan özdeyişle, bir gözüm gülerken bir gözüm ağlıyor. Gülen gözüm bu projeyi alnımızın ağıyla hayata geçir-

miş olduğumuz içindir. Ağlayan gözüm ise çok arzu etmesine rağmen bu projenin gerçekleşmesini görememiş olan rahmetli halam Sevgi Gönül içindir. Ama eminim ki o da yüzünden hiç eksik olmayan tebessümüyle manen bizimle birlikte ve bizleri seyrediyor.”

Geyre Vakfı yöneticisi Mesut Ilgım büyüğü anlattı

Bu muhteşem antik kent ve onun etrafında kenetlenen işbirliğinin öyküsünü, yine bir Afrodisias dostu olan, 35 yıl Koç Holding’de yöneticilik yapan, Geyre Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Mesut Ilgım’dan dinledik. 50 yıllık amatör ve ödüllü fotoğrafçı, 28 yıldır her evresini görüntülediği Afrodisias’tan 25 bini aşkın dia baskısı olan Ilgım, antik kentin büyümesini anlattı.

Uzun yıllar yöneticilik yaptınız. Çok zaman isteyen bu mesleği sürdürürken, Afrodisias ile yollarınız nasıl buluştu?

Haklısınız, yöneticilik görev ve sorumluluğu ciddi vakit alıyor. Ama bir yöneticinin böylesi uğraşları olmasını, kurucumuz Vehbi Koç da arzu eder, desteklerdi. Afrodisias ile buluşmam ise 30 sene önce bir tatil dönüşü oldu; her sene en az bir kez, emekli olduğum 2001’den itibaren senede iki hatta daha fazla sayıda ziyaretle sürdü.

Afrodisias antik kentini tanıtır mısınız?

Kazıları başlatan Prof. Kenan Erim, “Onu

Geyre Vakfı Başkanı Ömer M. Koç, Sevgi Gönül’ün Afrodisias rüyasını gerçeğe dönüştürdü.

anlamak için, o heykellerle diyalog kurabilmek, Afrodisias’ın börtü böceğiyle konuşabilmek lazım” derdi. Afrodisias’ı bir derginin sınırları içinde bütün özellikleriyle anlatmak kolay değil. Ama özetlemek gerekirse, MÖ 2. yüzyıldan MS 3. yüzyılın sonuna kadar en parlak dönemini yaşamış. MS 300 civarında ise imparator Diocletian, Afrodisias halkına vergi muafiyeti tanımış. İnsanlar

kendini sanata adanmış, şehir adeta açık hava heykelticilik okulu haline gelmiş. Altın çağ, Pagan dönemden Hristiyanlığa geçişle sona ermiş. “Haçın şehri” anlamına gelen “Stavropolis” adını almış. Afrodisias’ın tarih sahnesinden silinmesi ise depremlerle olmuş.

Tutkunlarının ifadesinden öyle anlaşılıyor ki Afrodisias’ın insanlar üzerinde büyüleyici etkisi var. Onu diğer antik kentlerden farklı kılan nedir?

En önemli etkisi, gerek sit alanında mevcut yapıların konumu, gerek Sebasteion kabartmalarının (rölyef) benzersizlikleridir. Kurucuları, en azından günümüz modern kent tasarımcılarının pek çoğundan daha ileri görüşlü. Kentin tasarımı, karolaj sistemi üzerine oturtulup uygulanmış. Yani şehir surları içindeki 500 hektardan büyük alan karelere bölünmüş, bütün önemli yapılar ve meskenler bu kareler içine yerleştirilmiş. Temiz su ve pis su altyapısı da bu karolaj sistemine oturtulmuş. Sosyal yaşamın yoğunlaştığı mekânların boyutları, günün ihtiyacına göre değil şehrin gelişimi düşünüldükçe tasarlanmış. Kentte 8-10 bin kişi varken stadyum 30 bin kişilik. Bir başka özellik de, zaman içinde bir heykelticilik okulunun oluşması. Bu da tesadüfi değil. Hemen yakınlarında çok kaliteli mermer yatakları ve zımpara taşı kaynakları var. Sorunuzun son kısmına gelirsek, bir kez bu antik kenti ziyaret etmiş her entellektüelin, “görerek” geçirdiği birkaç saatten sonra bu antik kente bağlanması kaçınılmaz.

Görmekten kastım nedir? Bir sütun başlığında stilize edilmiş akantus yaprakları görürsünüz. Dikkatle bakarsanız, şakacı taş ustasının yapraklar arasına gizlediği kertenkeleyi de görebilirsiniz! Bitmedi. Yaprakların arasından uzanan bir yılan da kertenkeleyi ensesinden yakalamıştır; ya da kabartmaların derinlikleri hesaplanırken, gün boyunca güneşin izleyeceği yol da hesaplanıp, gölgelerin etkisinin en üst düzeyde olması sağlanmış.

İşte bu nedenle dünyanın pek çok yerinde “Afrodisias dostları” var.

Sebasteion Sevgi Gönül Salonu açılışıyla son bulan işbirliğinin öyküsü nedir?

1979’dan itibaren Prof. Kenan Erim, kentte Julio Claudius soyuna adanmış bir tapınak kompleksi için kazı yaptı. Tapınakta, aslen 200 civarında olduğu sanılan, Yunan mitolojisi ve tanılatırılmış Romalı imparatorların yaşamından sahneler içeren 75 kabartma bulundu. Önce uzun seneler kazı evinin bahçesinde, ardından bir depoda bekletildiler.

Geyre Vakfı ne zaman devreye girdi?

Geyre Vakfı’nın kuruluşu 80’li yılların sonlarında, Prof. Kenan Erim’in bir avuç Afrodisias sevdalısına yaptığı bir öneriyle oldu. İlk ve kurucu başkanımız büyükelçi Fuat Bayramoğlu’ndan sonra, ikinci başkan rahmetli Sevgi Gönül bu yarışı sürdürdü. Şimdilerde Ömer M. Koç bu hizmeti gönüllü ve çok başarılı sürdürüyor. Vakıf senelerce, kabartmaların sergilenebi-

leceği bir ortamın yaratılması için araştırma yaptı. Nihayet 2006’da mühendis ve mimar Cengiz Bektaş görevlendirildi. Bütün yapıyı, alttaki arkeolojik katmanlara zarar vermeyecek biçimde tasarlayarak çelik ayaklar üzerine oturttu. Şubat 2007’de inşasına başlanan bina, dokuz ayda tamamlandı. Dış kaplamayı oluşturan klinker kaplamalar, bölgedeki çömlekçilerden etkilenecek seçildi. Vakıf olarak bu uygulamaya, “Tarihi mirasa saygı” diyoruz. Yeni salona yerleştirilen kabartmalardan 12’sinin birebir kopyası yapılarak, halen süren ve tapınağın bir kısmının orijinal haline getirileceği anastylosis’de (eski haline getirme) kullanılacak. Üzüntümüz, özellikle Sevgi Gönül’ün çok arzu ettiği halde bu muhteşem eseri görmemesi. Ama öyle inanıyorum ki bu eseri bir yerlerden izliyor ve her zamanki gülümsemesiyle öte alemdeki yaşamını mutlu bir şekilde sürdürüyor.

Afrodisias’taki çalışmalar yeterli mi?

Vakfı olarak üzerimize düşen görevi büyük bir titizlik ve dirayetle sürdürüyoruz. Pek çok projemiz var. En önemlilerinden biri de, Afrodisias’ı içine alacak bir Alan koruma planını yaşama geçirmek. Birkaç yıldır çalışıyoruz. Zira yaşamlarını bu yörede sürdüren çevre köy ve yerleşimlerdeki insanlar da bu hazineyi koruma konusunda duyarlı olmalı. Yüksek maliyetlerinin karşılanması için de sivil toplum kuruluşlarına önemli görevler düşüyor. Dileğim, Afrodisias’ın bir kompleks olarak, pilot bir proje olarak özelleştirilmesi.

Can Yarmar (Satınalma Mühendisi), İlker Çorgundağ (Satınalma Müdür Yrd.), Süleyman Serin (Satınalma Müdür Yardımcısı), Jale İstemi Çatallyürek (Satınalma Mühendisi), Cem Sancak (Satınalma Müdür Yardımcısı), Ertan Akkan (Satınalma Müdürü), Yüksel Bilen (Satınalma Müdürü), Ahmet Kınay (Satınalmadan Sorumlu Genel Müdür Yrd.), Vedat Okyar (Satınalma Yöneticisi), Zekeriya Uzak (Ekip lideri), Melike Erbaşı (Promena-Müşteri Temsilcisi)

Ford Otosan online ihalede neler kazandı?

Promena, 2002 yılından bu yana Ford Otosan ile yaklaşık 400 adet online ihaleyi hayata geçirdi. Ford Otosan online ihaleler ile paranın yanı sıra zaman ve işgücü de kazandı

Online ihale yönteminin, sadece standart ürünlerin alınabileceği ve sadece fiyatların karşılaştırılabilir olduğu bir yöntem olduğuna dair çoğu kişinin sahip olduğu bir önyargıya siz de sahipseniz, Ford Otosan'ın başarı hikâyesini okuduktan sonra düşüncelerinizin değişeceğine inanıyoruz. Ford Otosan Satınalma Müdürlüğü, 108 kişinin çalıştığı, 10 bin civarı araç parçası ve 150 bin kalem endüstriyel malzemeyle birlikte talep edilen tüm bakım, hizmet ve yatırım alımlarını yapan büyük bir ekip. Ürün temininde yaşanacak en ufak bir gecikme çok büyük maddi kayıplara

yol açacağı için, burada çalışan uzmanlar tasarruf etmek için özveriyle çalışıyor ve zamanla yarışıyorlar.

Ford Otosan ilk online ihalesini 16 Nisan 2003'te, "iş elbiseleri" konusunda hayata geçirdi. Alım hacmi yaklaşık 150 bin dolar seviyesindeydi ve yüzde 8 oranında tasarruf sağlandı. Sonuç Ford Otosan açısından tatmin edici olmakla birlikte, halihazırda oturmuş olan bir satınalma prosesi ile yepyeni online ihale sistemini bütünleştirme konusunda zorlanılacağı düşünülmüştü. Ama Ford Otosan Satınalma yetkilileri ve Promena'nın işbirliği içerisindeki çalışma tutumu, yeni sisteme geçiş sürecinde çok katkı sağladı.

Artık tedarikçiler de benimsiyor

2003 yılının sonunda elde edilen yüzde 16'lık tasarrufun yanında, ölçülemeyen ama avantajı her anlamda hissedilen işgücü ve zaman tasarrufunu da göz ardı etmemek gerekir. Stratejik satınalma hizmetlerinin en büyük artılarından biri de, satınalma yetkililerine kendi asıl işlerine odaklanmaları ve iş geliştirmeleri için daha fazla zaman bırakmasıdır. Uygulamanın kolaylığı, şeffaflığı ve alım sürecinin kısılması sonucunda, online ihale yöntemi tedarikçiler arasında da giderek benimsenen bir yöntem oldu.

2002 yılında satınalma departmanlarını stratejik satınalma yöntemi ile tanıştıran

ve zamanla sistemin bir parçası haline getiren Promena, Ford Otosan Satınalma Müdürlüğü Yatırımlar ve Endüstriyel Alımlar Bölümü ile bugüne kadar yaklaşık 400 adet online ihale gerçekleştirdi. Sehpa, fiktür ve tezgâh alımlarından, robot ve kaynak makinesi alımlarına kadar çok çeşitli konularda alımlarını stratejik satınalma yöntemiyle gerçekleştiren Ford Otosan ekibi, aşağıda bahsi geçen çok stratejik bir projede de online ihale yönteminden faydalanarak, elde edilmesi zor bir başarıya imza attı. Endüstriyel malzeme alımlarıyla başlayan bu online ihale süreci, giderek daha da benimsendi ve bu yazıda örnekleri sunulan direkt malzeme alımlarında da bu yöntem kullanılmaya başlandı.

İki-üç aydan, bir- iki haftaya...

Örneklerimizden biri elektrik-mekanik-inşaat bakım sözleşmesi hizmetleri ihaleleriydi. Bu ihalelerde yatırım, hizmet, endüstri malzemeleri ve makina yedek parçaları söz konusuydu. Ford Otosan Satınalma Müdürü Ertan Akkan ile Satınalma Müdür Yardımcısı Süleyman Serin, sorularımız üzerine ihale sürecini anlattı:

Bu tür hizmet alımlarını klasik yöntemlerle yaptığınız dönemde ne gibi zorluklarla karşılaşıyordunuz?

Ertan Akkan: Bu tür bakım işleriyle ilgili klasik yöntemlerle teklif toplandığında, yüzlerce malzeme için birim fiyat ve işçilik fiyatı ayrı ayrı alınır, uzun süren kontrollerden geçirilir ve revize fiyatlar geldiğinde, tekliflerin doğruluğundan emin olmak için yeniden aynı incelemeler yapılır. İki ya da üç ay devam eden bu süreçte işgücü ve zamandan kaybediliyor, dokümantasyon yükü ve takibi giderek ağırlaşıyordu. Ancak bu alımlar online ihale sürecine aktarıldığında, prosesi kısaltacak ve verimlilik yaratacak bir formül bulundu.

Malzemeler gruplara ayrıldı ve Excel tablolarında her malzeme için tedarikçilere fiyat girdirildi. İhalede 800 adedi malzeme fiyatı olmak üzere, montaj/demontaj fiyatları ile birlikte 2400 adet fiyat gruplanarak Excel tablosunda her grup için ortalama bir fiyat hesaplandı. Firmalar, Promena sistemine bu ortalama fiyatları girdiler ve ihale sırasında bu fiyatlardan yaptıkları indirim oranları grubun altındaki birim fiyatlara yansıtıldı. Böylelikle nihai birim fiyatlar elde edilmiş oldu.

Online ihale sonucunda elde ettiğiniz tasarruf miktarı ne seviyedeydi?

Stratejik satınalmanın en büyük artılarından biri de, satınalma yetkililerine asıl işlerine odaklanmaları ve iş geliştirmeleri için daha fazla zaman bırakması. Uygulamanın kolaylığı, şeffaflığı ve alım sürecinin kısalması nedeniyle online ihale yöntemi, tedarikçiler arasında da giderek benimsenen bir yöntem oldu

Süleyman Serin: Hazırlıklara başlamamız ve online ihaleyi tamamlamamız arasında, bir-iki haftalık bir zaman geçti. Eskiye oranla çok kısa sürede sonuç alındı ve toplam 1 milyon 750 bin YTL'lik elektrik-mekanik ve inşaat alımında ortalama yüzde 37 oranında tasarruf sağlandı. Dokümantasyondan ve işgücünden elde ettiğimiz tasarrufu tam ölçemiyoruz ama oldukça önemli miktarda.

“Avantaj sadece fiyatta değil”

İkinci örneğimiz “cross carbeam” ihalesi. Bu ihalenin alım konusu ise sac, gövde ve şasi parçaları. İhalenin gelişimi ve avantajlarını Ford Otosan Satınalma Müdürü Yücel Bilen ve yardımcısı İlker Çorgundağ'dan öğreniyoruz...

Bize biraz bu ihale sürecinden ve sonrasında elde ettiğiniz avantajlardan bahsederseniz?

Yüksel Bilen: Araçtaki ön konsolu tutan büyük parça olan “cross carbeam” üreticisini seçmek için yapılan ihalede birim fiyat hesaplamasında kullanılan bütün teknik ve ticari parametreler, Promena sistemine tanımlandı. Online ihalelerde sadece fiyatların karşılaştırılmadığı, fiyat dışındaki parametrelerin de fiyatı etkiler birer unsur olarak sisteme tanıtılabileceği görülmüş oldu. Bu ihale sonucunda, Ford Otosan olarak bizim için önemli olan bütün parametreleri karşılaştırabildik. İhale tarihinden sipariş tarihine yapılması gereken bir artış varsa, artışın sağlıklı bir şekilde nasıl yapılacağı, parametrelerin açılımından kolaylıkla anlaşılabilir.

İlker Çorgundağ: Şeffaf bir ortamda elde edilen fiyatlar sabitlendiği için, seçilen yan sanayi firmasıyla uzun vadeli birlikteliğimizi daha sağlam temellere oturtmayı başardık. Bu durumu şöyle özetleyebiliriz. Online ihale, teknik ve ticari olarak eşit durumda olan yan sanayi firmalarının re-

kabet edebilecekleri bir ortam ve bu ortamın ticaretteki kaygan zemine karşı koruyucu özelliği var.

“Bürokrasi azaldı”

Üçüncü örneğimiz V227 na-mca ıp kalıpları ihalesini Ford Otosan Satınalma Müdür Yardımcısı Cem Sancak ve satınalma mühendisi Zekeriya Uzak'tan dinliyoruz.

Online ihaleye hazırlanırken nelere dikkat ettiniz?

Cem Sancak: “İp kalıpları” dediğimiz malzemeler, yeni üreteceğimiz, Avrupa ile beraber ilk defa Amerika'ya da ihraç edilecek Ford Transit Connect aracının içindeki ön konsolu oluşturan parçaların kalıplarıdır. Ön konsol, yaklaşık 30 farklı plastik enjeksiyon kalıptan çıkan parçaların birleşmesiyle oluşan büyük ve oldukça kompleks bir parçadır. Toplam büyüklüğü yaklaşık 2 milyon 500 bin euro olan ihalede, meblağ çok büyük olduğu için riskimiz de büyüktü. Her adımımızı doğru atmamız gerekiyordu. Öncelikle bütün teknik, ticari ve idari şartları içeren çok detaylı bir şartname hazırladık. Firmalara bu şartnameyi verirken, her firmaya eşit mesafede durduğumuzu, ihale sonucuna göre firma seçimini yapacağımızı gösterdik. Çünkü gerçekten de davet ettiğimiz bütün firmalar, bu işi yapacak kapasitedeydi. Bu durum zaten ihaledeki rekabeti de olumlu yönde etkiledi. Sonuç olarak bu online sistem, teknik ve ticari açıdan herkese eşit mesafede durmamızı kolaylaştırdığı gibi, yüzde 7.83 oranında indirim de sağlandı.

Zekeriya Uzak: Online ihalenin, kurum içindeki bürokrasiyi ve kağıt işlerini azalttığı, onay mekanizmasının hızlı işlemlerini sağladığı bir gerçek. Promena'nın ihale sırasındaki imalatçılarla olan iletişim ve çalışmalarını aynı zamanda ihale bittikten sonra gönderdiği raporunun bizi bu açıdan oldukça rahatlatıldığını da eklemeliyim.

Doğan Kardeş büyüdü

33 yıl boyunca bir çocuk dergisi olarak yayımlanan efsanevi Doğan Kardeş, artık dokuzuncu sanatın farklı türlerini bir araya getiren bir çizgi roman dergisi

“Doğan Kardeş’in ülküsü, çocuklara iyi, üstün zevk, kültür, doğruluk ve yaşama sevinci aşılamaktı. Daima öğretici, terbiye edici ama çok bilmiş olmadan, hep eğlenceli, sevimli, hatta komikti” diyor eski okurların “Selma Ablası” Selma Emiroğlu. O 20 yıl dergiyi öyküleriyle süslerken, Doğan Kardeş’in kapaklarını çizen kardeşi Yalçın Emiroğlu da, artık dozuncu sanat olarak görülen çizgi romandaki gelişmenin hakkını teslim ediyor: “Bırakalım bu işi çok iyi yapanlar yapsın.” 33 yıl kesintisiz yayımıyla nesilden nesile geçen Doğan Kardeş, artık bir çocuk dergisi değil, çizgi roman dergisi olarak rafları süslüyor.

Yapı Kredi Bankası’nın kurucusu Kâzım Taşkent’in 1939’da bir kazada kaybettiği 10 yaşındaki oğlu Doğan’ın adını taşıyan dergi, iki kuşağın hayatına kitap, hikâye, çizgi roman ve karikatürü soktu, onları yaşadıkları dünya ile ilgilenmeye yönlendirdi. 1978’de okurlarına veda eden Doğan Kardeş yeniden kitapçılarda. Ama bu kez sayfalarında Kahraman Ozan Hügo, İlk Kardeşler, Profesör Tonton, Hayvanlar Çiftliği değil, kovboy Blueberry, Blacksad, Okko, Gecelerin Efendisi, Tetikçi var. Editörü Deniz K. Pala, 33 yıl boyunca çocukların en yakın arkadaşı haline gelen, ciltlenip nesilden nesile aktarılan Doğan

Kardeş’in artık bir çocuk değil, çizgi roman dergisi olarak hazırlandığını söylüyor. Pala, Doğan Kardeş’in bir efsaneye dönüşmesinin sırrı olarak, çok uzun süre yayımlanmasını, ayrıca interaktif sayılabilecek yayıncılık anlayışını gösteriyor. Dergi düzenli müsamereler, yarışmalar, çocuk kurultayı düzenliyor, okuyucularına köşeler ayırıyordu. Hatta dergiye şiir gönderen, gösterilerde konser veren minikler arasında İdil Biret, Selim İleri, Suna Kan gibi günümüz sanatçıları da vardı. Peki derginin bu efsanevi konsepti neden devam etmedi? Pala bu ruhun 1988’de yeniden canlandırılmaya çalışıldığını, ancak ikinci girişimin yürümediğini hatırlatıyor: “Dergi yönetimi 1993’te, sürekli sınavlara hazırlanan, televizyon izleyen, giderek daha az okuyan çocuklara veda etmek zorunda kaldı.” Pala, derginin yeni formatının seçimini de şöyle anlatıyor: “Yapı Kredi Yayınları’nın başında, çok meraklı olduğu çizgi roman türünde yayıncılık tecrübesi de bulunan Raşit Çavaş var. Bir çizgi roman dergisi çıkarmak zaten uzun zamandır yayınevinin planları arasındaydı. Böylece bankanın kurucusu Kâzım Taşkent’in oğlu Doğan’ın adının yeniden yaşatılabileceğini düşündük. Dergide birer klasik sayılabilecek seriler de, modern maceralar da var.” Pala dergide yerli çizgi roman da yayımlanacağı müjdesini verdi.

“Okuyucuların ‘Semra Ablası’ oldum”

Nesilleri büyüten Doğan Kardeş’in en tün-
lü çizerlerinden biri, bir genç kızdı. Bugün
bile kadın çizerlerin sayısı son derece az-
ken, 1940’ların sonunda bir genç kızın
Türkiye’nin en sevilen yayınlarından biri-
nin en sevilen çizerlerinden olmasının öy-
küsünü, kardeşi Yalçın Emiroğlu’ndan
dinledik. Semra Emiroğlu’na da çocukla-
rın Doğan Kardeş sayesinde hangi değer-
lerle donandığını sorduk.

**Doğan Kardeş’te ne zamandan itibaren,
ne kadar süreyle çizdiniz?**

Karikatüre 1943’te, henüz 15 yaşında iken
profesyonel olarak Amcabey dergisinde
başladım. 1945’te de Doğan Kardeş dergi-
sine çizer olarak katıldım. Bu uğraşı bazı
kesintilerle 1966’ya kadar sürdü.

Çiziminiz çocuklara ne öğüt veriyordu?

Doğan Kardeş’in ülküsü, çocuklara iyi, üs-
tün zevk, kültür, doğruluk ve yaşama se-
vinci aşılamaktı. Yaşım çok gençti, çocuk
dünyasından henüz kopmamıştım denebi-
lir. Böylece çizgilerimin derginin beklenti-
lerine hemen uyması zor olmadı. Daima
öğretici, terbiye edici bir hava içinde, yine
de çok bilmiş olmadan çizgilerimde hep
eğlenceli, sevimli, hatta komik olmaya
özen gösterdim. Burada karikatüristliğim
yardıma geldi. Çizgilerim bugün cartoon
denen bir biçime girdi. Kısa zamanda ülke
çapında Doğan Kardeş okuyucularının
Selma Abla’sı olmuştum.

Okuyucularınızla ilişkiniz nasıl?

O küçük okuyucular arasından ilerde pek
çok sanat, ilim, iş ve politika adamı çıktı.
Bugün beklenmedik yerlerde, zamanlarda
eski okuyucularımla karşılaşıyorum ve ba-
zılarıyla yıllar sonra tanışıyorum. Neredey-
se hepsi benim yaşımdalar ve Doğan Kar-
deş’i özlemle anıyorlar. Ben de, bu dergi
galiba gerçekten tekti diyebiliyorum.

Hâlâ çiziyor musunuz?

Evet... Yaşamımda ikinci uğraşı olan kon-
ser ve opera şarkıcılığı sonucu 26 yıldır Al-
manya’da şan pedagogu olarak çalışıyo-
rum. Bunun dışında karikatür beni, ben
onu bırakamıyoruz bir türlü. Sürekli ol-
masa da çiziyorum.

“O dergi bizim için çıkmıştı”

Yapı Kredi Kültür Merkezi’nde geçen yıl
açılan Doğan Kardeş sergisi, her yaştan
insanı çeken sayılı sergilerdendi. Dergi
kapaklarında imzası olan mimar Yalçın
Emiroğlu eski Doğan Kardeş’i anlattı.

Doğan Kardeş’le nasıl tanıştınız?

Kardeşim Selma Emiroğlu çok ceval bir
kızdı. Resimleri, yaşadığımız İzmir’de
meşhur olmuştu. Annem resimleri, dö-
nem en önemli karikatüristlerinden Cemal
Nadir’e gönderdi; bir hafta sonra cevap
geldi: “Kızı hemen İstanbul’a getirin!” Gö-
türdüler! Cemal Nadir, Selma’yı himayesi-
ne aldı. Ev ziyaretleri de başlamıştı. O sı-
rada ben borulara barut doldurup, patla-
tıyorum. “Ne yapıyor bu?” diye sormuş,
bizimkiler de “Komşuları topa tutuyor...”
 demişler. “Getirin bakalım şu topçuyu”
 demiş. Annemler resim yaptığımı söyleyin-
ce, beni de yanına aldı. Biz başladık resim
çalışmaya. Bir süre sonra arkadaşının
mecmua çıkardığını, Selma ve benim ora-
ya çizeceğimizi söyledi. Önceleri mecmu-
adaki öykülere resimler çiziyordum, sonra
“Sen kitap kapakları yap!” dediler. Vedat
Bey’e askere gideceğimi söylediğimde,
“Ee, ne olacak işler şimdi?” dedi. Ben de,
“Ne olacak, yapmaya devam ederim!”
 dedim. Öyküleri gönderiyorlar, çizip tren-
le İstanbul’a yolluyordum.

Doğan Kardeş’te eğleniyor muydunuz?

Hem de nasıl eğlenirdik! Vedat Nedim
müthiş bir adamdı. Bazı prensipleri vardı;
hayvan öldürülmeyecek, sigara içilmeye-

cek, kötü söz kullanılmayacak gibi. Altan
Erbulak, Mustafa Eremektar (Mısıklı), ben
Vedat Bey’in odasına tırnak kontrolüne
giderdik. Tırnağı sarı olanı “Sigara içiyor-
sun, köftehor!” diye paylardı.

**Doğan Kardeş’in o günün gençleri için
anlamı neydi?**

Birincisi, annelerimizin zamanında Yedi
Gün, Ayda Bir mecmuaları vardı. Onların
içinden kendimize yakıştırdığımız ufak te-
fek konularla ilgilenirdik. Çünkü başka bir
kaynağımız yoktu. Derken, Doğan Kardeş
patladı. Bir kere şeklen bizi cezbetmişti. İyi
bir baskısı vardı, renkliydi. Başlıklarda bi-
le resimsel ifade olurdu. Oradaki resimler-
le, o mecmuayla bütünleşirdik. Herhalde
bizi en çok etkileyen yanı, “bizim için” çı-
kan ilk mecmua olmasıydı. Yazarlar çiz-
enler de bizden kimselerdi. O zamanlar
“kraş” falan gibi yumruk, kafa vurma ses-
leri yok, kavga dövüş yok. Çizimlerdeki
bütün hayvanlar kardeş. Mecmuanın ge-
nelinde barış, kardeşlik, doğa sevgisi var-
dı. Mecmuada bu vardı ama sosyal çevre-
sinde de hep beraber bir şeyler yapmak,
dayanışma kültürü sürerdi.

**Bugünkü karikatür dergilerini nasıl de-
ğerlendiriyorsunuz?**

Kemancı dayım Bethoven’in keman kon-
çertosunu çalışıyordu, sonra bıraktı. “Suna
Kan’lar çıktıktan sonra bize ne yapmak
düşer” dedi. Bizler yapacağımızı yaptık ve
devrettik. Bırakılım bu işi çok iyi yapanlar
yapsın ve biz de bundan keyif alalım.

Proton parçacıkları,
yeraltındaki
27 kilometrelik dairesel
yolda zıt yönde öyle bir
enerjiyle dönecek ki,
çarpıştıklarında, kâinatı
oluşturan “Büyük
Patlama”nın küçük
örneği yaşanacak. Bilim
bu patlamayla madde,
karşı-madde, yıldızlar,
galaksiler, karanlık
madde, kara deliklerin
nasıl oluştuğunu
açıklamaya çalışacak

Laboratuvar ortamında kâinat yaratılabilecek mi?

Ünlü yazar Dan Brown'un “Melekler ve Şeytanlar” adlı romanında karmaşık bir komploya mekan olarak seçtiği CERN (Avrupa Nükleer Araştırmalar Merkezi) ve Büyük Hadron Çarpıştırıcısı (LHC), Ağustos ayında evrenin oluşumunun sırlarını çözecek deneylere hazırlanıyor. CERN'deki ALİCE deneyine katılacak Yıldız Teknik Üniversitesi Yüksek Enerji Fiziği Grubu Başkanı Prof. Dr. Metin Subaşı ile deneyleri, olası etkilerini ve parçacık fiziğinin yaşantımızdaki yerini konuştuk.

CERN'de hangi deneyler yapılacaktır?

Dört ayrı deney var; ATLAS, ALİCE, CMS ve LHCb. Bunlar, LHC'nin çeşitli noktalarındaki dört detektör istasyonunu simgeliyor. Her biri, evrenin oluşumu, gelişimi ve evreni yöneten kuvvetler hakkındaki soruları yanıtlamak için ölçümler yapacak.

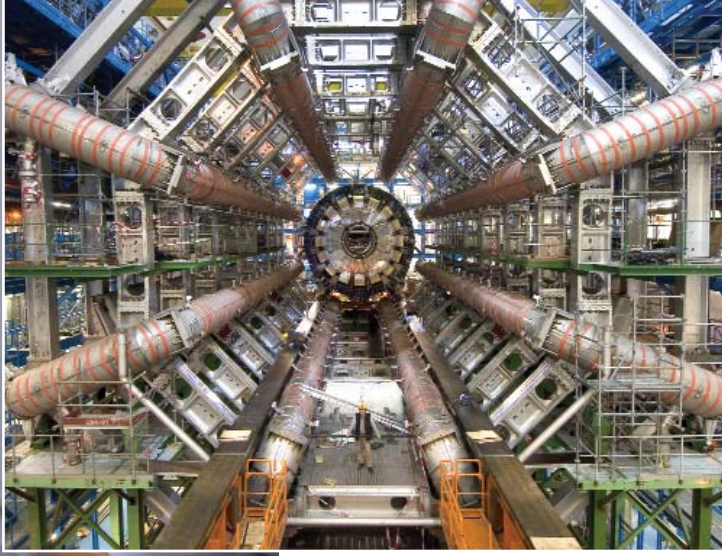
İlki ALİCE deneyi. Evrenin ilk oluşum sürecini inceleyecek. Haziran'daydı, Ağustos'a ertelendi. Grubumuz bu deneyde.

Bu deney nasıl gerçekleştirilecek?

Deney, Büyük Hadron Çarpıştırıcısı denilen bir iyon hızlandırıcısında yapılıyor. Parçacıklar, yerin altında 27 kilometrelik dairesel bir yol üzerinde, birbirine zıt yönde döndürülerek ve her bir turda enerjileri artarak öyle bir enerjiye gelecekler ki, o enerjide çarpıştıklarında evrenin oluşumuna neden olan “Big Bang” yani “Büyük Patlama”, laboratuvar ortamında, gözle görülemeyecek bir hacim (yarıçapı 10-15 m) içinde meydana gelecek. Biz de bu patlamadan, bir saniyenin milyonda biri zaman sonra, atomu oluşturan temel tanecikleri gözleyecek, maddenin nasıl kütle edindiğini, evreni yöneten kuvvetleri, yıldızların, galaksilerin, planetlerin nasıl oluştuğunu anlamaya çalışacağız.

Bu dört deneyin ayrıntıları nedir?

ALICE deneyi, başlangıçta protonları çarpıştırarak çok yüksek sıcaklıkta (güneşin 100 bin misli) “Big Bang”i oluşturmayı hedefliyor. Deneyde sağlanacak bilgilerle, daha sonra kurşun iyonları çarpıştırılacak. Hangi deney yapılacaksa, çarpışmalar o deneye ait detektör sisteminin merkezinde oluşturulacak. Her bir detektör sistemi, evrenle ilgili sorularımıza yanıt aramak amacıyla yapılandırıldı. Deneyler için 27 kilometrelik yeraltı tüneline dairesel huzme hattı uzay soğukluğunda, yani eksi 271 derecede tutulmak zorunda. Çünkü çok büyük bir yarıçapı olan bir halka üzerinde, yüklü parçacıklar bu eğri yoldan ayrılmadan aynı iz üzerinde hızlandırılmalı. Dolayısıyla bu bükülmeyi sağlayabilmek için şiddetli manyetik alanlara ihtiyaç var. Manyetik alanları da, huzme hattını çevreleyen, süper iletkenlerden yapılmış bobinlerden akım geçirerek sağlayabiliyoruz.

Deneyler hayatımızda neyi etkileyecek?

Bugün web diye andığımız internet üzerinden bilgi paylaşımı (www), CERN'deki bilim adamları arasında bilgi paylaşımını sağlamak için kuruldu ve bugün hayatımızın bir parçası. Bu teknolojik gelişmeler dünyamıza yeni ufuklar açıyor. Şimdi, web'den sonra gelen "Grid" diye bir buluş var. Grid sayesinde binlerce bilgisayardaki işlemcileri ve hafıza depolarını tek bir bilgisayardan kullanmak mümkün. Halen CERN'de çalışan bilim adamları, verilere kendi laboratuvarlarındaki bilgisayarlardan erişme imkanı buluyor. Hem veriler paylaşıyor hem de CERN bilgisayarlarını paylaşarak tek bir süper bilgisayar gibi kullanıyorlar. Bu, bilim insanlarına karmaşık hesaplar için olağanüstü bir imkan sağlıyor. Geçtiğimiz aylarda Ankara'da, CERN- CMS ve ATLAS deneylerinde çalışanlar için Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi üzerinden Grid erişimi sağlanması amacıyla çalışmalar başlatıldı. CERN'deki yerel Grid zaten çalışıyor. O sayede örneğin olası fırtınaların önceden belirlendiğini, bazı yeni tahıl genlerinin, virüslerin incelendiğini biliyoruz. Kısacası dünyadaki en büyük bilgisayarla 100 yıl sürecekte olan bir çalışma, Grid sayesinde bir iki saatte yapılabilir. CERN'in yeni Grid projesi (Bilim İçin GRID) gerçekleştiğinde, dünya üzerinde pek çok merkezdeki bilgisayarların gücünü ve hafıza depolarını kendi bilgisayarımızdan kullanabileceğiz.

CERN deneyi karadelik oluşturacak mı?

Karadelik, uzayda, etki alanına giren tüm parçacıkları, hatta ışığı bile içine çeken bir kütle çekim alanı. Çok büyük, örneğin güneş kütlelerinin 1 milyar misli kütleyle sahip bir madde. Dünya büyüklüğünde küçük bir hacimde yoğunlaştığı zaman müthiş bir

çekim gücüne sahip oluyor. "Karadelik" denmesinin nedeni de, bu yoğun kütlelerin ışımaya yapmadığı için görünmemesi. CERN'deki deneylerde ise yapısal olarak farklı olmakla beraber mikro karadelikler oluşabilir. Bu tür karadelikler zaten galaksilerden gelen yüksek enerjili parçacıklar nedeniyle üst atmosferde de oluşuyor. Ancak bunların çevresindekileri yutması falan söz konusu değil. Hawking teorisine göre bu tür karadeliklerin şiddetli gama ışıması sonucu, saniyenin çok çok küçük dilimlerinde buharlaşacağıni söyleyebiliriz.

Peki adı sık sık geçen karşı madde nedir?

Evren oluşurken madde, karşı-madde (anti-madde) ile birlikte oluştu. Madde ile karşı maddeyi şöyle açıklayabiliriz. Bir kumsalda, elinde kürekle kumdan kale yapan bir çocuk düşünelim; yığılan kum maddeyi, kazılan çukur karşı maddeyi gösteriyor diyebiliriz. Aslında, fizikçiler anti maddeyi laboratuvarında ürettirler. Elektron-anti elektron (pozitron) ve proton-anti proton deneyisel olarak gözlenmiş durumda. Normalde bunlar birleştiklerinde geride bir ışıma bırakarak yok olmaları gerekiyor. O zaman, "Biz niye varız?" sorusu hemen akla geliyor. Yani evren oluşurken maddeyle birlikte ortaya çıkan karşı madde nereye gitti, bilmiyoruz. Deneylerde böyle sorulara da yanıt bulunmaya çalışılacak.

Gölbaşı'nda bir hızlandırıcı var...

Sanıyorum 1999'da Ankara Üniversitesi liderliğinde bir Türk hızlandırıcısı projesi DPT'ye sunuldu. Projede pek çok üniversiteden 70'e yakın araştırmacı yer alıyor. Amaç, küçük bir hızlandırıcının Gölbaşı civarında inşa edilmesi. Olursa Türkiye'de parçacık fiziğiyle ilgilenenler deneyim kazanacak.

Türkiye'de teorik fiziğin durumu nasıl?

Üniversitelerimizin belki de en büyük talihsizliği, toplumun önüne hep bilim dışı olaylarla çıkarılmaları. Oysa çok zor koşullarda araştırma yapan akademisyenlerin toplumun ilgi ve desteğine ihtiyacı var. Üniversitelerimizde çok sayıda parçacık fizikçisi var. Ankara'da yapılmak istenen Türk hızlandırıcısı projesi, yüksek enerji fiziği alanında deneyel çalışanlar için büyük bir umut. Çünkü, ülkemizde, bırakın yüksek enerji fiziğini, düşük enerjilerdeki reaksiyonların oluşturulabileceği bir tek hızlandırıcı bile yok. Hızlandırıcı yapıldığında ve ülke CERN'e doğrudan üye olduğunda çalışmalarımız büyük bir ivme kazanacak. Çünkü pırl pırl gençlerimiz ve onları yönlendirebilecek yeterli hocalarımız var.

Türkiye deneylerin neresinde?

Türkiye'den Ankara, Doğuş, Boğaziçi, ODTÜ, Yıldız Teknik ve Çukurova üniversiteleri değişik deneylerde yer alıyor. Katılım için küçük bir katkı payı ödüyorlar. Aslında CERN'in sponsorluğunu 20 AB ülkesi yapıyor. Dolayısıyla, yürütme ve yönetim de onların yetkisinde. Türkiye; ABD, Hindistan, İsrail, Japonya ve Rusya Federasyonu ile birlikte gözlemci statüsünde. Bizim CERN'e üye olma sürecimiz -ki Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Nisan'daki girişimiyle bu süreci başlattı- tıpkı AB'ye üye olmamızdaki benzer. Para vermek yetmiyor, oradaki işlerde görev alabilecek bir bilimsel potansiyeli ve altyapıya geliştirmeliyiz.

Daha fazla katılım mümkün müydü?

Daha önce CERN'e katılmak konusunda yetkiyi Türkiye'de TÜBİTAK elinde tutuyordu. O zaman fizikçiler anlaşıyorlardı, kendilerini yetkili görenler "CERN'e katılmamız için erken, deneylere katkıda bulunacak durumda değiliz" diyordu. Diğer gruptakiler ise yeterli birikimin olduğunu, insanların bu deneylere katkılarını artırabilmeleri için önce bu havuza atılmaları gerektiğini savunuyordu. Ayrıca CERN'e yapılacak 15-20 milyon dolarlık yıllık ödentinin de başlangıçta, ülkemizde parçacık fiziği alanında altyapı oluşturulmasında kullanılabileceği biliniyordu.

Tofaş ilk genel müdürünü kaybetti

Tofaş'ın ilk genel müdürü olan ve bu görevini 14 yıl sürdüren Guiseppe Guarnero, Türkiye'den ayrıldıktan sonra yerleştiği Portekiz'de hayata veda etti

14 yıl boyunca genel müdür yardımcısı olarak birlikte çalıştığı Erdoğan Karakoyunlu, Guiseppe Guarnero'yu, "Başta Vehbi Koç olmak üzere Koç Holding'deki bütün yöneticilerin takdirini kazanmış, çalışkan, dürüst, diplomat bir yaklaşımla gerektiğinde Türkler ile İtalyanlar arasında ilişkileri yakınlaştıran" bir yönetici olarak tarif etti. Erdoğan Karakoyunlu, Koç Holding'in Türkiye'de bir otomobil fabrikası kurup ve uygun ortak olarak da Fiat ile temasa geçmesinden başlayarak, Guarnero'nun Tofaş'la buluşmasını Bizden Haberler'e anlattı:

"Fiat'la uzun süren görüşmelerden sonra, Türkiye'de imalat söz konusu olduğuna göre burada bu üretimi yapacak bir şirketin kurulması konusunda bir mutabakata varıldı. Bu mutabakat 1968 yılının Ekim ayında bir ticari anlaşmaya döküldü ve Fiat'la ortak olarak Tofaş şirketi kuruldu. Yönetim kadrosu konusunda Koç Holding ile Fiat arasın-

da bir protokol imzalandı; bu protokolün esasları uygulamaya geçti. Bu mukaveleye göre; şirketin genel müdürü İtalyan, genel müdür yardımcısı Türk, fabrika müdürü İtalyan, fabrika müdür yardımcısının da Türk olması esasında ortaklar mutabakata vardı. Bunun uygulaması olarak; şirketin genel müdürlüğüne yapmak üzere İtalya'dan Guiseppe Guarnero tayin edildi. Ben de genel müdür yardımcısı oldum. Böylece Sayın Guarnero ile Tofaş'ta 14 yıl boyunca sürecek olan iş ilişkimiz başlamış oldu."

"İnsana değer verirdi, bir kont gibi giyinirdi"

Guarnero ile 14 yıl boyunca oldukça yakın bir ilişki içinde olduklarını belirten Karakoyunlu, aralarında hiçbir görüş farkı olmadan son derece uyumlu çalışmalar yaptıklarını anlatıyor:

"Sayın Guarnero Koç Holding'deki bütün yöneticilerin takdirini kazanmış, çalışkan, dürüst, diplomatvari bir yak-

laşımına son derece başarılı olarak, gerektiğinde Türkler ile İtalyanlar arasında ilişkilerin sıcak olmasını sağladı. Takdir edilmesinin, sevilmesinin en önemli nedenlerinden biri de budur. İnsana değer veren, örnek bir genel müdürdü. Yaşamayı, yemeyi, içmeyi çok severdi. Bir kont gibiydi; giyimine çok özen gösterirdi. Eldiveni ve bir fötr şapkası hep olurdu. Otomobil kullanırken bir polis görse hemen ona yol verir, sanki cumhurbaşkanı geçiyormuşçasına saygıyla selamlar ve bundan da zevk alırdı."

Karakoyunlu, Guarnero'nun emekli olduğunda çok sevdiği Türkiye'ye yerleşmeyi düşündüğünü, ancak ailesi Portekiz'de yaşadığı için tercihini Portekiz'den yana kullandığını söylüyor. Türkiye ile ilgisini hiç kesmeyen Guarnero, dostlarıyla sürekli mektuplaşıyordu. Tofaş'ın tarihine ilk genel müdür olarak damgasını vuran Guarnero'nun ölümü, Tofaş çalışanları ve yöneticileri arasında büyük üzüntü yarattı.

ÇEVRE İÇİN BİR İLK

TURMEPA ve TEMA el ele

TURMEPA ve TEMA Vakfı, küresel ısınma ve iklim değişikliklerinin etkilerini azaltmak amacıyla “Geleceğimiz Erimesin” sloganıyla ülke genelinde eğitim kampanyası başlattı. Koç Topluluğu kampanyaya 300 bin YTL destek verdi

Küresel ısınmanın etkileri öylesine kapımıza dayandı ki, yıllardır bu tehlikeyi duyurmayı çalışan sivil toplum örgütleri, daha hızlı ve etkili sonuç al-

bilmek için güç birliği yapmaya karar verdi. Türkiye'nin iki dev sivil toplum örgütü TURMEPA ve TEMA Vakfı Türkiye'yi karadan ve denizden kat ederek çevre bilincini yaymaya çalışacak. Ancak öncelikle bu hedefe varmak için gerekli kaynağı sağlayacak olan iki sivil toplum örgütü, başlattığı kampanyayla destekleri bekliyor.

Küresel ısınma ve iklim değişikliğine karşı, ilk kez iki sivil toplum kuruluşu el ele verdi. Söz konusu tehlikelere karşı alınabilecek önlemlerin başında bitki örtüsünün ve denizlerin korunması geliyor. Bu amaçla, mücadele konuları ormanların, meraların, tarım alanlarının, biyolojik çeşitliliğin korunması olan TEMA Vakfı ile mücadele konusu denizlerin korunması olan TURMEPA ele ele vererek “Neler yapabiliriz?” konusunda ortak eğitim çalışmalarını yapacaklar.

Yurt çapında 810 bin kişiye eğitim vererek çevre konusunda önemli bir adım atmak amacıyla işbirliği yapan TURMEPA ve TEMA Vakfı, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde “Geleceğimiz Erimesin” sloganıyla bağış kampanyası başlattı. Kampanya'nın duyurusu bir basın toplantısıyla yapıldı. TEMA Kaynak Geliştirme ve Halkla İlişkiler Bölüm Başkanı Yeşim Beyla ve TURMEPA Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Jülide Ergin, kampanya hakkında bilgi verdi. Yeşim Beyla, “Geleceğimiz Erimesin” kampanyasının hayata geçmesi için kaynağa ihtiyaç duyduklarını belirtti, “Kampanyamıza destek vermek isteyenler 4014'e kısa mesaj gönderebilirler. Gerekli kaynağı bulmamız durumunda Eylül ayında çalışmalarımıza başlayacağız” dedi. Dr. Jülide Er-

gin ise küresel ısınmanın bir çevre sorunu olmaktan çıkarak tehdit unsuru haline geldiğini hatırlattı ve şu uyarıda bulundu: “BM verilerine göre 2050'de 300 bin kişi küresel iklim değişiklikleri nedeniyle ölecek.” Toplanan bağışlarla yurt çapında çevre konusunda bilinçlendirme çalışmaları başlayacak. TEMA Eğitim TIR'ı ve TURMEPA Eğitim Teknesi'yle gönüllü ekipler, üç yıl boyunca 81 il ve çevre ilçelerde küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda bizi bekleyen tehditlerle ilgili bilgi verecek, toplum olarak yapılması gerekenler konusunda bireyleri bilinçlendirmek üzere önemli çalışmalar gerçekleştirecek.

Dünya Çevre Günü'nde başlatılan bağış kampanyasına ilk günden itibaren çok sayıda çevreye duyarlı kişi ve kuruluş destek verdi. Kampanyada hedeflenen bütçeye ulaşmak için 2 milyon YTL daha gerekiyor. Kampanyaya bağış yapmak için Avea, Turkcell veya Vodafone hatlarından 4014'e SMS atılabilir veya Vakıflar Bankası, İş Bankası, Yapı Kredi Bankası, Ziraat Bankası Levent şubelerindeki özel hesaplara bağış yapılabilir. Kampanyayla ilgili ayrıntılı bilgi www.tema.org.tr veya

www.turmepa.org.tr internet adreslerinden alınabiliyor.

Umut deniz ve kara bitkilerinde

Küresel ısınma ve iklim değişikliğine neden olan sera gazlarının en başında karbondioksit geliyor. O nedenle, bol miktarda üretilen bu gazın, atmosferde tüketilmesi tek çıkar yol olarak görünüyor. Bu konuda ilk akla gelen önlem, milyarlarca ton karbondioksiti fotosentezle tüketen ormanların, meraların ve yeşil alanların korunması, alanlarının genişletilmesi. Bir hektarlık bir orman bir yılda 12-30 ton karbondioksit bağlıyor. Karada yaşayan tüm bitkiler yılda 41-69 milyar ton karbondioksit tüketiyor.

Atmosferdeki karbondioksit gazını yok eden ikinci kaynak ise denizlerdeki bitkisel planktonlar. Yılda 38-60 milyar ton karbondioksit tüketiyorlar. Küresel ısınma ve iklim değişikliğine neden olan karbondioksit gazının yarısı karadaki bitkiler, yarısı da denizlerdeki bitkisel planktonlarca yok ediliyor.

Su ve karalarda yaşayan bütün yeşil bitkiler yılda toplam 79-129 milyar ton karbondioksit tüketiyor.

“Sevildik, sayıldık, düşünüldük”

Tüpraş, Batmanlı 100 ilköğretim ve lise öğrencisinin yalnızlık duygusunu, bir yıla yaydığı sosyal etkinlikler, öğrenci-aile-öğretmen dayanışmasıyla aştı

“S

evilip sayıldığımızı, bize değer verildiğini ve başkaları tarafından düşünüldüğümüzü fark ettik. Bu, geleceğe daha güven

ve umutla bakmamızı sağladı.” Batmanlı Meryem Tufan, Tüpraş’ın sosyal sorumluluk projesi “100 Güleriyüz” ile hayata hazırlanan 100 çocuk ve gençten biri. Bir yıl boyunca sosyalleştirmek, yaşam deneyimlerini artırmak, yalnız olmadıklarını göstermek amacıyla seçilen öğrencileri, öğretmenleri ve aileleriyle sinema, tiyatro, şenlik gibi sosyal etkinliklerde buluşturan Tüpraş, OKS ve ÖSS sınavları ön-

cesinde bir piknikle nokta koyduğu “100 Güleriyüz” projesini, önümüzdeki eğitim döneminde yaygınlaştıracak.

Tüpraş’ın bu projesi, kurumsal faaliyetlerini ihtiyaç ve beklentilere göre yeniden düzenleyebilmek için, rafinerilerinin bulunduğu iller de dahil olmak üzere ülke genelinde kurumsal itibar ve algı ölçümüyle başladı. Şirket, verilen mesajlar doğrultusunda iletişim stratejisini oluşturdu. Bu stratejide öncelik, kurumsal sosyal sorumluluk projelerindeydi ve bu anlayışla başlatılan girişime Şemsiye Hareketi adı verildi. Şemsiye Hareketi’nin ilk adımı da, şirketin ilk rafinerisinin ku-

rulduğu kentte, “Batman’da 100 Güleriyüz” projesi olarak hayata geçti.

İtibar ve algı ölçümündeki gençlere ilişkin analizler gösteriyordu ki, ailelerin çoğu köyden göç etmişti. Çocuklar sosyal yaşam alanlarında var olamıyor, yabancılaşıma yaşıyorlardı. Gençler yaşadığı kenti benimseyemiyor, sonuçta sosyal yaşam becerisi geliştiremiyorlar, toplumsal uyum süreçleri uzuyordu.

Aileler ise çok çocuklu ve zorlu yaşam koşulları nedeniyle çocuklarıyla yeteri kadar özel zaman geçirmiyorlardı. Ortaya çıkan sorunların çözümünde şiddetin kullanılması, çocuklar kadar aileleri de

etkiliyor, aile içi iletişim sağlıklı yürümüyordu. Öğretmenlere gelince, kişisel gelişimlerini sağlayacak kaynaklar ve sosyal yaşam alanları sınırlıydı. Öğrencileri ve onların aileleriyle faklı ortamlarda iletişim kurma olanakları yoktu. Tükenmişlik duygusuyla verimlilikleri düşüyordu. Proje bu analizler üzerinde yükselecekti.

Altı gönüllüyle başladı

Batman Rafinerisi'nden Mustafa Solak liderliğinde Şahin Kıran, Veli Akyıldız, Hüllya Özdemir, Meral Alp, Cemal Marangoz'dan oluşan altı gönüllü, 15 bin YTL'lik

"Öğretmenim kalbim hızlı çarpıyor"

Proje yönetim ekibinin düzenlediği çocuk şenliğine katılan bir okulun öğretmeninden, Sema Ağrag'dan gelen mektubu okuyalım.

"Bütün oyunları bir arada ilk kez gören, hangi oyuna koşacağını şaşırıp etrafınızda dolaşıp duran bir sürü çocuğu, gözleri ışıldarken hiç gördünüz mü? Mutluluktan ne ağrıyan karnını, ne sıcağın dönen başını önemseyen, 'Öğretmenim, ben o ekmeğin içindekinden istiyorum' diyen o masum yüzü... Üzerinde kırmızı fıstığı, solmuş çorabı, yırtılmış ayakkabısıyla, kocaman kurdelesıyla, en güzel kıyafeti geceden hazırlamış çocuğun bayram sevincine tanık oldunuz mu? Hiç tanımadığınız çocukların ellerinin sıcaklığını avuçlarınızda hissettiniz mi? Köyün kavurucu sıcağından sararmış saçlarının tenine bu kadar yakışanını, gözlerinin akının bu kadar beyaz olanını hiç gördünüz mü? 'Öğretmenim kalbim hızlı çarpıyor' dediğinde korkarak ellerinizi kalbine götürdüğünüz çocuğa 'Seni doktor amcaya göstereyim' dediğinizde, 'Yok öğretmenim, hani bunların hepsine bineceksiniz, bütün bunları yiyeceksiniz dedin ya, kalbim ondan hızlı çarpıyor' dediğini duyduğunuz oldu mu? Ben şanslıyım, benim oldu. Hayatımın en güzel gününü yaşadım. Gönüllü olarak katıldım ve gönülden katıldım. Teşekkür ederim."

bir proje hazırladı. Batman Valiliği ve Milli Eğitim İl Müdürlüğü ile yapılan toplantıda, en çok göç alan kenar mahalleler ve sosyo-ekonomik düzeyi düşük bölgeler belirlendi. Öncelik OKS ve ÖSS sınavına girecek öğrenciler ile Koç Vakfı Bursu alan başarılı öğrencilere verildi. Kız öğrenci sayısı yüksek tutuldu. Bu seçimin nedeni, sınav arifesindeki öğrencilerin sınavlar nedeniyle kaygı ve stres düzeylerinin yüksek olması, motivasyona ve sosyal etkinliklere daha çok ihtiyaç duymalarıydı. Yahya Kemal Beyatlı Lisesi, Petrol Lisesi, Soğuksu İlköğretim Okulu, Zorköy İlköğretim Okulu'ndan 20'şer, Batman Endüstri Meslek Lisesi ve Batman Ticaret Meslek Lisesi'nden 10'ar öğrenci seçildi.

Tüpraşlıların mesleki birikimleri ile yaşam görgülerini öğrencilere aktarmak üzere

hazırlanan projenin ikinci hedefi ailelerdi. Ailelerin, çocukların duygusal ve psikolojik gereksinimlerini karşılayabilecek biçimde bilinçlenmesine katkı için eğitim programları hazırlandı. Sinema günleri, tiyatro gösterimi, müzik dinletisi, spor karşılaşmaları, 23 Nisan Çocuk Bayramı etkinlikleri ve piknik organizasyonları düzenlendi. Rafineride çalışan mühendisler meslek koçları seçilerek, öğrenciler arasında iletişim ve danışma ağı oluşturuldu.

"Kızıma dair endişelerim azaldı"

Projenin her aşama ve etkinliğinde yoğun duygusal anlar yaşanıyor. Bu, bazen bir öğretmenin mektubu oluyordu, bazen bir annenin çocuğuyla ilk kez katıldığı tiyatro oyununa verdiği tepki: "Kızım ilk kez tiyatroya geliyor. Yüzündeki sevinci gördüm. Artık bir sürü abla ve abisi var. Artık onun en doğrusu seçeceğine inanıyorum. Artık ona dair endişelerim daha az." Çocuklar kendilerine gösterilen özene, özenle karşılık veriyorlardı. Onların tanışma kokteylindeki nezaketleri, geleceğe dair beklentilerinin zenginliği, olağanüstü hayal dünyaları nedeniyle heyecan duyan proje ekibi de minnet duyuyordu: "Bizleri de zenginleştirdiler. Bu süreç içinde beraber geliştik."

Proje, Tüpraş Genel Müdürü Yavuz Erkut ile işbirliği geliştirilen tarafların da katıldığı final etkinliği pikniğiyle son buldu. "Batman'ın 100 Gülyüz"ü 2008 OKS ve ÖSS sınavlarına güçlü bir moral ve özgüvenle girdi. Tüpraş'ın "100 Gülyüz"ü ile ilişkisi hayat boyu sürecek. Onlar, önümüzdeki yılın yeni "gülyüz"lerine danışmanlık yapacak. Tüpraş da projesini yakın gelecekte, rafinerilerinin bulunduğu İzmit / Körfez, İzmir / Aliğa ve Kırıkale'de yaygınlaştıracak.

Öğrenciler minnettar

"Geleceğe daha güvenle bakıyoruz"

Meryem Tufan (lise öğrencisi): "Tüpraş eğitiminin sosyal boyutunu bize sağlayarak bu alandaki eksikliğimizin giderilmesini sağladı. Bu etkinliğin en önemli amacı kanımca şehir kültürünün olumlu boyutunu kazanmamız ve yaşamamız. Şehir yaşamının vazgeçilmezleri olan tiyatro, sinema, gezi gibi faaliyetleri gerçekleştirdik. Etkinliğin bir diğer hedefi de aileleri, öğretmenleri bu tür faaliyetlere katarak bütünleşmelerini sağlamaktır. Sonuç olarak bu etkinliğin asıl amacı olan öğrencilere yönelik olması bizleri mutlu etti. O an sevip sayıldığımızı, bize değer verildiğini ve başkaları tarafından düşünüldüğümüzü fark ettik. Bu da bizlere, geleceğe daha güven ve umutla bakabilmemizde yardımcı oldu. Tüpraş'a bu proje için arkadaşlarım adına teşekkürlerimi sunuyorum."

"Unutmayacağız"

Zeynelabidin Maslak (lise öğrencisi): "Tüpraş'ın Sosyal Yaşamı Destekleme Projesi'nde yer almaktan büyük bir mutluluk duydum. Projede ailemize de yer verilmesi bizleri sevindirdi. Proje kapsamında bizi ve ailelerimizin farklı öğrenciler ve aileleriyle tanışması gibi güzel ortamlar oluştu. Bu projelerin devam etmesini ve aynı güzellikte geniş bir alana yayılmasını isterim. Çünkü bu tip projeler, geleceğimize kuracağımız ortamlar açısından rahat olmamızı sağlayacaktır. Tüpraş'ın bu projesinin bizler ve ailelerimiz adına unutulmayacağını ve bilhassa gelecek yaşantımızda bir güzellik olarak hatırlanacağını söylemek isterim."

Poyraz Otomotiv sosyal proje bekliyor

Tofaş Ana Bayii Poyraz Otomotiv, süt koruma tankları olmadığı için ürününü ucuz fiyata aracıya satan beş köye ortak tank yaptırdı. Artık sütler istenilen zamanda, uygun fiyata satılabiliyor

Tofaş/Fiat'ın İzmir ve Aydın Ana Bayii Poyraz Otomotiv Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Selami Özpoymaz, çekirdekten yetişmiş bir işadımı. Şimdi de Koç Üniversitesi İşletme bölümünü bitiren oğlunu ikinci kuşak Koç'lu olarak iş hayatına hazırlayan Özpoymaz ile kariyerini, "Daha da artırılması gerekir" dediği sosyal sorumluluk projelerini konuştuk.

Sizi tanıyabilir miyiz?

Manisalıyım. 10 Ocak 1957'te Manisa'nın Demirci ilçesinde doğdum. Bir doğal afetle birlikte memleketimizden ayrıldık. Kasabamızdaki depremden sonra 1967 yılında İzmir'e geldim. Eğitimimi İzmir'de sürdürdüm. Halkla ilişkiler eğitimi gördüm. 1982 yılında Ege Üniversitesi Halkla İlişkiler bölümünden mezun oldum. Evliyim ve bir oğlum var.

Ticaret hayatınıza nasıl başladınız?

1967-1970 yılları arasında seyyar satıcılık yaptım. 1967 yılında henüz 10 yaşındaydım. Hem çalışıp hem okuyordum. Üç sene devam etti. 1970 yılında, babamın yönlendirmesiyle bir karara vardım. Babam, "Seyyar satıcılığın sonu yok, bir meslek edin" demişti. Bunun üzerinde düşündüm. Otomobil her zaman gelişmeye hazır bir sektördü, her yıl yeni modeller çıkarılıyordu, her zaman yedek parça ihtiyacı vardı. Bu gerekçeleri dikkate alarak seçimimi yaptım. Ülkeyi adım

adım gezerek, yedek parça ve civata pazarlamacılığı yapmaya başladım. Bu arada eğitime devam ediyordum.

Ancak 1973 yılının sonunda iş hayatımda yerleşik düzene geçtim. İzmir 1. Sanayi Sitesi'nde küçük bir dükkânda perakende olarak yedek parça satıyordum. 1976 yılından itibaren artık İzmir'e ve genel olarak Ege Bölgesi'ne toptan yedek parça satışı yapar hale gelmiştik. Kardeşim Mehmet Özpoymaz ile birlikte 1985 yılında Poyraz Otomotiv Limited Şirketi'ni kurduk. Koç Topluluğu şirketlerinden Egemak A.Ş., Ormak A.Ş., Günoto A.Ş., Ottar A.Ş., Tormak A.Ş. firmalarından yedek parça alıp, dağıtımını yapıyorduk.

Daha önce ailenizde Koç Topluluğu ile çalışan kimse var mıydı? Sizin Koç Topluluğu ile yollarınız nasıl kesişti?

Ailemizde Koç Topluluğu ile çalışan kimse yoktu. Ailede ilk biziz. Servisçiliğin ön plana çıktığını görünce, yetkili servis ve de yetkili otomobil satıcısı olmak için Tofaş'a müracaat ettik. Talebimiz olumlu karşılandı. 1992 yılında Tofaş yetkili satıcısı olarak faaliyetlerimize devam ettik. Aynı yıllarda eşim Şafak Özpoymaz ile birlikte sigorta şirketi kurup Koç Allianz acentesi olduk. Ardından da faaliyet gösterdiğimiz 1. Sanayi Sitesi'nden, plazalarda 3S faaliyetlerine geçme arayışlarımız doğrultusunda 1998 yılında şimdiki bulunduğumuz yer olan havalimanı yanındaki plazamıza taşındık. Artan giderlerle müşteri memnuniyetini en üst seviyeye

"Müşteri memnuniyetini üst seviyeye çıkarabilmek için 2002'de İzmir Tofaş Ana Bayii olduk. Markamızın tercih edilebilir olmasındaki gayretimiz Tofaş'ı memnun etti ki, 2004'te Aydın'da da Ana Bayii olduk"

çıkartabilmek için 2002 yılında İzmir Tofaş Ana Bayii olduk. Ama bununla kalmadı. Markamıza olan bağımlılığımız ve markamızın tercih edilebilir olmasındaki gayretlerimiz Tofaş'ı memnun etti ki, 2004 yılında Aydın ilinde de Tofaş Ana Bayii olduk.

Bölgemizdeki ticari ağırlığımızı öğrenebilir miyiz?

Uzun yıllardır Aydın'da müşteri memnuniyetinde hem satış hem de serviste Türkiye birinciliğimiz halen devam ediyor. İzmir'de 2006 yılında araç satışında en yüksek satış adetlerine ulaşarak Türkiye birincisi olduk. 2007 yılında günlük 100 araç kapasiteli, beş yıldızlı yeni servis istasyonumuzu Sarnıç'ta devreye aldık. 2008 Aralık ayından itibaren de Çeşme'de satış ve servis hizmetini veriyor olacağız.

Bünyemizde 206 kişi istihdam ediliyor.

Fiat bayrağını daha yukarılara taşımak için gayret gösteriyoruz. 2008 Haziran ayında Fiat toptan yedek parça satışına başladık. Tofaş'ın araç satışlarındaki ağırlığımız yüzde 4'tür. Ancak hedefimiz yüzde 5'e yükselmek. Fiat'a inanıyoruz. Yeni modellerimizin de tüketiciye sunulmasıyla farklı bir kesime daha ulaşmış bulunuyoruz. 2006 yılında şirketlere uzun dönem kiralama işine girerek Fiat marka araçları hiç kullanmamış firmaların araçlarımızı kullanmasını sağladık. Şu an kiralama yaptığımız araç adedi 1500'ü geçti.

Koç Topluluğu'nun bünyesinde faaliyet göstermenin size sağladığı avantajlar nelerdir?

Koç Topluluğu ile çalışmaktan çok memnunuz. Özellikle Vehbi Koç'un "Ülkem varsa ben de varım" sözüne bakarak, devamlı işlerimizi geliştirmek, daha çok iş imkânı yaratmak, ekonomimize daha fazla katkı sağlamak için yılın 365 günü çalışıyoruz. Bayi olarak Koç Ailesi'nin bir parçası olmak toplumda bizlere iyi bir konum sağlıyor. Halkın gözünde güvenilir bir yer sağlıyor.

Bayi portalını takip ediyor musunuz?

Evet. Koç Topluluğu'nun bayi portalını takip ediyoruz. Bu sayede de aramızdaki iş imkânlarını artırıyoruz.

Ailenizde Koç bayiliği konusunda sizi

izleyen bir ikinci kuşak var mı?

Ailemizin Koç Topluluğu ile çalışan ilk fertleri, kardeşim ve eşim ile birlikte biziz. Kardeşimle çalışıyorum; eşim de Özpoymaz Sigorta Limited Şirketi'nin Yönetim Kurulu Başkanı. İkinci kuşak olarak ise oğlum Ali Özpoymaz yetişiyor. Koç Üniversitesi İşletme bölümünü bitirdi. Ardından da Toyota'da staj yaptı. Halen İstanbul Birmot'ta satış danışmanı olarak görev yapıyor.

Ailece "Koç Ailesi"ndesiniz. Peki oğlunuz neden sizinle çalışmıyor?

Çalışacak ama henüz buna üç yıl var. Çünkü şirketleşme nasıl oluyor, şirket yapısı nedir, bütün bunları Birmot'ta görmesini istedik. Orada diğer çalışanlarla eşit koşullarda olacak. Oysa kendi şirketinde geç gelse "Niye geç geldin?" diyen olmaz, çalışmasa "Niye çalışmadın?" diyen olmaz. Dolayısıyla bu pişme dönemini bekliyoruz.

Sizinle aynı işe giren gençlere, başarı yolunda neler öneriyorsunuz?

Sektöre yeni giren gençlere tavsiyem, bu sektörün yok olmayacağı seçtikleri bu sektörden zevk alacakları, araçların gelişimi muhakkak artacağından dolayı başarılı olmak için sattıkları ürünü çok iyi tanımaları ve müşterinin neyi arzuladığını çok iyi tahmin etmeleri gerekiyor.

Koç Topluluğu'nun sosyal sorumluluk projelerine katılıyor musunuz?

"Ülkem İçin" projesi kapsamında iki proje gerçekleştirdik. Bunlardan ilki Yunus Emre İlkokulu tamiratı, ikincisi Çakırbeyli Köyü Süt Toplama Üniteleri idi.

"Ülkem İçin" projesi 2006 yılında başlatıldı. Biz de katılacaktık. Aydın Şube Müdürümüz Murat Durukan, Aydın'da Koç Holding'e bağlı olan bayilerle bir araya gelerek, "Nerede, ne yapabiliriz?" konusunda fikirlerini aldı. Valilikten de bilgi ve destek alındı. Sonunda, 2006 yılında en yardıma ihtiyaç duyan okul olan Yunus Emre İlköğretim Okulu'nda tadilat yapılması kararına varıldı.

2007'de projeye desteğe devam edeceğimizi duyurduk. Vali Bey bizi davet etti ve Aydın'a bağlı beş köyden gelen ortak şikâyeti aktardı. Bu köylerdeki süt üreticisi köylüler, ürünlerini uzun süre koruyamıyorlardı. Araçlar da bu fırsatla, bu

"Dünyanın en güzel topraklarında yaşıyoruz. Ülkemizin ve insanlarımızın kıymetini bilip, 'Ülkem varsa biz de varız' sözünü ilke edinmeliyiz. 'Ülkem İçin' Koç Holding'in en iyi yaptığı işlerden biridir. Bu tür projelerin daha da artırılmasını istiyoruz"

köyleri dolaşıp, köylülerin koruyamadıkları sütleri değerinden az paraya topluyorlardı. Köylüler, Vali Bey'i ziyaret ederek durumlarını anlatmışlar, Vali Bey de Aydın Şube Müdürümüz Murat Durukan'a.. Murat Bey'in girişimiyle, bu köylerin ortak kullanacağı süt toplama ve muhafaza tankını yaptırdık. Kapasitesi 1 ton olan tank, beş köyün de sütlerini alıyor. Sütler bu tankta istenildiği kadar saklanabiliyor. Köylüler de artık istedikleri zaman oradan satış yapabiliyor. Köylüler tank bittikten sonra hep birlikte ziyaretimize geldiler. Olağanüstü memnun olduklarını, ürettikleri ürünün de değer kazandığını söylediler. "Ülkem İçin" projesinin yeni konseptine de katıldık.

Gerçekten dünyanın en güzel topraklarında yaşıyoruz. Asya ile Avrupa'yı birleştiren ülkemizin ve insanlarımızın kıymetini bilip, "Ülkem varsa biz de varız" sözünü ilke edinmeliyiz. "Ülkem İçin" Koç Holding'in en iyi yaptığı işlerden biridir. Bu tür projelerin daha da artırılmasını istiyoruz.

“Hayat çok basit. Bu basitlik beni çoğu zaman sıkıyor. Ben aslında sıkıntıdan bir şeyler yapıyorum. Hayatı güzelleştirmek istiyorum”

Dıvan Sohbetleri'nin bu ayki konuğu ünlü popçu Mirkelam'dı. 1995 yılında “Her Gece” isimli parçasıyla tanınan ve sevilen Mirkelam, son albümünü iki yıl önce çıkardı. Dillerden düşmeyen pek çok parçanın söz yazarı ve bestecisi de olan Mirkelam ile Harbiye Divan'ın şık atmosferinde konuştuk. Mirkelam müziği, hedeflerini, yaşamı, kültürü ve daha pek çok şeyi anlattı.

Son albümünüz uzun bir aradan sonra 2006'da çıktı...

Evet, üç senede bir albüm geliyor. Benim çalışmalarım uzun sürüyor. İnsanları sarsacak şarkıların ancak beş yıl kadar bir arayla çıkabileceğini düşünüyorum. Öte yandan bir Türkiye gerçeği var. Türkiye müzik piyasasında yapılan işler hızla tükeniyor. Bu nedenle de yılda bir albüm çıkarılması gerektiğini düşünüyorum. Parçalar artık CD almadan tüketiliyor, internetten indirilip o gece her yere yansıyor.

“Sahne tozunu” ilk kez Saint Joseph Lisesi orkestrasıyla mı tattınız?

Solistleri yoktu, ben solistleri oldum. Heavy metal çalıyorlardı. Gerçi başkalarından bir iki şarkı çalardık, dördü beşi kendi şarkılarımız olurdu. Alet yok, mikrofön kötü... Ama “ilk sahne tozu yutmak” dediğiniz şey o olsa gerek. Sahneye çıkmak çok büyük heyecan olurdu: ne söylediğinizi duyardınız ne de başka bir şeyi. Konser sanki bir saniye sürerdi. Çok zevkliydi...

Müziğe nasıl başladınız?

Orta sonda anneannem sınıf geçme hediyesi olarak bir klasik gitar almıştı. Kadıköy'deki bir sazıcıdan, sesi çıkmayan bir gitarı. İlk bestelerim o gitarla başladı. Ortaokuldan beri deneyerek yanılarak bir şeyler bulmaya çalışıyorum... Babam

Mirkelam:

“Koç Holding’de çalışmaya başlayacaktım...”

Fergan Mirkelam kimdir?

20 Mayıs 1966 yılında İstanbul'da doğdu. Ortaokul yıllarından beri müzikle ilgilendi. İlk olarak Saint Joseph Lisesi orkestrasında solist olarak yer aldı. 1986 yılında Eurovision Türkiye elemelerine katıldı. Bir çok sanatçının albümünde, besteleriyle ya da geri vokal olarak yer aldı. 1990 yılında "Karşılıksız Çek" adlı şarkısıyla Kuşadası Altın Güvercin Yarışması'na katıldı ve ikinci oldu. 1994 yılında özel radyoların açılmasıyla, çeşikli radyo kanallarında DJ olarak çalıştı. 1995 yılında çıkardığı ilk albümüyle çok iyi bir satış grafiği yakaladı. Özellikle "Her Gece" ve "Tavla" isimli şarkıya çektiği klipi büyük ses getirdi. 1998 yılında ikinci albümü "Joker", 2001 yılında üçüncü albümü "Unutulmaz" çıktı. "Kalbinde Parmak İzin Var" adlı albümü 2004'te, "Mutlu Olmak İstiyorum" isimli son albümü de 2006 yılında yayımlandı.

da öyleydi; avukattı, film çekerd; akordeon, piyano çalardı. Bana hayatın basitliği içindeki dehlizi, o dehlizin içindeki basitliği o öğretti. Ben de kelimelerle oynayarak bu basitliği bulmaya çalışıyorum.

Sizle ilgili herkesin söylediği ortak şey "samimiyet". Neden böyle?

Kendinizi anlatabilmek önemli bir şey. Samimiyet, basitlik de, kendinizi iyi anlatabilmek açısından bir avantaj. Benim kendimi anlatma şansım var, çünkü kendi bestelerimi yapıyor ve sözlerimi yazıyorum. Sizin hayaliniz gerçekse, onu iyi oluşturduysanız, mesela "Kokoreç" dediğiniz anda bile samimiyetin algılanmamasına imkân yok. Ben sahneye çıktığım zaman eğlenmek istiyorum. Eğer ben eğlenirsem eğlendirebiliyorum; ben duygusalsam dirleyenler de ortam da duygusal oluyor. Yaptığım işi, hiçbir zaman "profesyonel bir iş" gibi görmedim.

Kendinizi nasıl tanımlarsınız? Kadıköylü bir müzisyen...

Kendimi İstanbullu diye görürüm. Çocukluğum, gençliğim Kadıköy'de geçti. Ama gençliğimin bir bölümü de Beyoğlu'ndaydı. Hem de Beyoğlu'nun daha zor zamanlarında, 86-87 yıllarında. Barlar falan yoktu henüz, saz evleri vardı. Çünkü hepimizin bildiği gibi Türkiye'de müzik de, politika gibi, spor gibi kesintiye uğruyor. Bunun için de üst üste bir şeyler eklenemiyor. Rock müzik bir yere kadar geliyor, sonra Cem Karaca yurtdışına çıkmak zorunda kalıyor. Müziğime gelince, bizler alaturka ile rock'ı birleştiren insanlarız. Tavla ile alaturka ve punk'ı bir araya getiren... 1999'da, ancak 2008'de çalınan funk müziği İskender ile biz bulmuştuk. 1995'te daha dünyada yokken, rai müziğine rock müziği katmıştık. Bunlar bilgisizlik nedeniyle konuşulmadığı için, "Anadolu

rock" diyor, başka bir şey demiyorlar. Ben müzik hayatımda hep yeni bir şeyler yapmaya çalışıyorum.

Geleceğe ne bırakmak istiyorsunuz?

İnsanların seçimleri 10 yıl sonra, 20 yıl sonra çocuklarının yönlerini çiziyor. Herhangi bir durum, bizim 20 yıl önce, 10 yıl önce seçtiklerimizle ilgili. Bunun bilincinde olmak lazım. Seçtiğiniz her şey, söylediğiniz her şey çok önemli.

Kendinizi müzikte nasıl bir çizgiye oturtuyorsunuz?

Müzikte insanın kendisini bir yerlere koyması zor. Müziğim pop gibi görünse de aslında popun üzerinde bir müzik yapıyorum. Müziği, müziğin kalitesi belirler, ben ne desem boş. Müziğin kalitesinde taklit de önemli bir faktördür. Müzikte taklit olması lazım, ancak onun üzerine de bir şeyler konulması lazım. Örneğin ben hayatımda babamı taklit ediyorum ve üzerine bir şey ekliyorum. Müzikte de öyle bir kopya lazım, üzerine bir milim bile ekleseniz, başka bir şey oluyor.

İlk albümünüz çıktığında herkes onu konuşmaya başladı. Siz ne hissettiniz?

Ben pek popülerliği isteyen biri değilim. "Hay Allah ünlü oldum" dediğim bir zaman oldu. Tam o günlerde Göztepe'de kalıyordum. Bir bakkala gidiyorum, bir duvarın üzerinde oturan gençler birbirlerine beni gösterdiler, "İşte o çocuk değil mi?" diye. Orda "Ne yapacağım şimdi?" dedim. Çok zor bir dönemdi benim için, çünkü amacım popüler olmak değildi, müzik yapmaktı. Belki yaptığımız müzik bu kadar onaylanmasaydı, başka yere gidecekti, daha iyi bir şey olacaktı. Bundan kurtulmaya çalışıyorum. Ne mi yapıyorum? Samimiyet kuruyorum, daha fazla Beyoğlu'nda, daha fazla insanların arasında oluyorum, daha fazla istediğimi yapıyorum... Bu bir

seçim aslında; insanlardan uzaklaşarak çok popüler olmak ya da insanların arasında devam etmek...

Müziğin neresindesiniz ve nereye gitmeyi düşünüyorsunuz?

Bunu kabiliyetleriniz ve enerjiniz belirliyor. Dışarıdan şarkı almadığım için bir yılımı maddi ve manevi olarak kendim yaratıyorum; hayallerimle, anlatacaklarım, insanlara sunacaklarım... Farklı bir yoldan gidilebileceğini ispat etmek; amacım o. Hayatın çok basit olduğuna inanıyorum ve bu basitlik beni çoğu zaman sıkıyor. Ben aslında sıkıntıdan bir şeyler yapıyorum. Hayatı güzelleştirmek istiyorum. Müziğimle elimden geldiğince farklı yollardan kendi hazinemi deşmeye çalışıyorum. Bir dahaki seneye farklı bir şey yapmam lazım. Bunu hissediyorum. Besteciliğimin en iyi zamanlarını yaşadığımı düşünüyorum.

Türk müziğine nasıl bakıyorsunuz?

Biz bu zenginliği kullanmıyoruz. Tek tip hiçbir zaman işe yaramıyor. İlerlemenizi farklılık sağlıyor. Tartışmadan aynı şeyleri düşünüp, aynı şeyleri onaylarsak, sıradan bir ülke oluruz. Fransa gibi... Her şey mükemmel ama sanki hep aynı sabaha kalkıyorlar... Ancak çeşitliliği, gerilimi çok iyi kullanmanız gerekir, yoksa sizi yok edebilir. Çok güzel bir ülkede yaşıyoruz, bunu devam mı ettireceğiz yok mu edeceğiz? Sadece sınırlar ve bayrak değil müzik, resim, roman, yaşam şekli, kültürü de kapsayarak söylüyorum...

Koç Spor Şenliği kapanış konserinde çocuklarla iletişim kurmaya özen gösterdiniz...

Bu biraz geleceği seçmekle biraz da eğlenmekle ilgili. Benim amacım eğlendirmek. Sahneye iletişim kurmak için çıkıyorum, "Karşımda duran herkesi eğlendirmek üzere oradayım" diye düşünüyorum. Çocuklar da bir şeyler almalı. Hem neredeyse benim yolum da Koç Topluluğu ile kesişiyordu. Bir dönem ansiklopedi satıyordum. Koç Holding'in Nakkaştepe'deki merkezinde kitap sergisi açmıştım. Sergiyi gezen bir müdürle sıcak bir sohbete girişmiştik. Bana yabancı dil ve bilgisayar bilip bilmediğimi sormuştu. Sonuç olarak ben mühendisim. Koç'ta çalışmayı da içimden geçirdim ama olmadı. Belki ben de orda çalışacaktım ama o zaman Mirkelam olmayacaktım.

Divan Bodrum Palmira keyfi bir yıla yayıldı

Ödüllü Divan Bodrum Palmira'nın mutfağı geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılda, ABD'de Stratford Üniversitesi'nin aşçılık bölümünden onur öğrencisi olarak mezun olan Çağla Önal'a emanet. Sürpriz tatlar, konukları bekliyor

S kalite 2005 "En iyi Butik Otel", Conde Nast Johansens 2006 Butik Oteller Kategorisi'nde "Avrupa ve Akdeniz'in En Büyüleyici Oteli" ödülleri alan, 2007'de Superbrand International tarafından Türkiye'nin "Coolbrand"lerinden biri seçilen ve son olarak da Gecce Oscar'ları 2007-08 tarafından "En iyi Bodrum Oteli" ödülüne layık görülen Divan Bodrum Palmira, bu ödüllü hizmetini artık tüm yıla yayacak. Divan Bodrum Palmira'nın bir özelliğini mercek altına almadan önce, diğer özellikleri hakkında bir özet yapalım. 2008 sezonu itibarıyla yıl boyu kapılarını kapatmaması kararı alınan otelde ayrıca bir dizi yenilik yapıldı. Sahil Bar ve Havuz

Bar yenilendi. Sahil Bar, geniş oturma bölümü ve mozaik taşlarla dekore edilmiş yeni yüzüyle hizmette. Yeniler listesinde mutfak ve münüler de var. Divan Bodrum Palmira'nın konukları bu yaz canlı istakoz akvaryumundan faydalanabilecek, LifeCo Detox'un Saf markasına ait sağlıklı snack'ler ve içecekleri seçebilecek. Tüm bu yeniliklere ek olarak her çarşamba gecesi Şefin Masası adı verilen özel bir uygulama yapılacak. Bir gün önceden rezervasyon yaptıran 10 kişi, şef Çağla Önal'ın hazırladığı beş çeşit özel yemek, sommelier eşliğinde özel şarap tadacak. Butik tatil oteli olmasının yanı sıra üst düzey yöneticiler için "work&leisure" hizmeti sunan Divan Bodrum Palmira'nın dikkat çekmek iste-

diğimiz özelliği de, Göltürkbükü'nün tek kadın şef aşçısı olan Çağla Önal.

"Elinin hamuruyla" mutfakta!

Gönlünce seyahat etmek, toprakla uğraşmak, tahtaya biçim vermek, resim yapmak... Herkesin bir emeklilik hayali vardır. Çağla Önal'ın farkı, emeklilik hayalini öne alması, hayatının başlangıcına yerleştirmesi. Ekonomi eğitimi gördüğü halde, daha çocukken gönlünü çelen aşçılığı meslek edinmiş. Önal, evinde mutfaktan çıkmayan ama profesyonel anlamda mutfaka giremeyen kadınları temsilen, kendisine kapılarını açan Divan Bodrum Palmira'nın şef aşçısı. Önal'dan aşçılık kepinin giyişinin öyküsünü dinledik.

Yıldız Üniversitesi İktisat bölümünü bitirdiniz ama şimdi Göltürkbükü'nün ilk kadın yönetici şefisiniz. Mutfağa ilginiz ne zaman başladı?

Çocukluğumdan beri mutfağa ilgim dikkat çekirdi. Annem ben lisedeyken çalışmaya başlayınca, okuldan sonra soluğu mutfakta alırdım. Hayalim emeklilikte mutfak işine girip, restoranımı açmaktı. Üniversite yıllarımda branşım ile ilgili değişik işlerde çalıştım. Amerika'da aşçılık işine çok önem verildiğini ve okulların çok disiplinli olduğunu gördüm. Bu işe, eğitimini görerek, okulda öğrenerek başlama-ya karar verdim. Ailem deli olduğumu düşünüp karşı çıktı. Ama sonunda yine deli olduğuma karar verip kabul ettiler. Çünkü, "Belki sonradan vazgeçer" umutları vardı. Ama ben mutlu bir deliyim.

Stratford Üniversitesi Aşçılık bölümünden onur öğrencisi olarak mezun olup Hyatt Otel'i'nde başladınız. İlk işte aşçılık seçiminizi sorguladınız mı?

Hyatt Otel'i benim için çok iyi bir deneyim oldu. Çünkü dünyanın neresinde olursanız olun, ne yazık ki mutfakta erkek çoğunluğu var. Hyatt Otel'i'nde çok fazla yabancı uyruklu aşçı çalışıyordu. Çalışanların çoğu "zorunluluk" nedeniyle bu işi yapıyordu ve dolayısıyla da benim meslek aşkıma anlam veremediler. İlk zamanlarda sürekli, bu işi yapamayacağım, bu tempo-ya dayanamayacağım söylendi. Yılmadım! Hyatt'ta soğukla başlayıp, çok kısa sürede ana yemek sote ve ızgaraya geçtim. Bu mesleği seçtiğime hiç pişman olmadım. Zor olduğunu biliyordum. Ama herkes "iş bitse de evime gidip hobimle ilgilensem" derken, benim işim zaten hobimdi.

Türkiye'ye neden döndünüz?

Sekiz yılın sonunda artık bir karar vermiydim; ya artık kesinlikle Türkiye'ye dönmeyecek ya da artık Türkiye'de kalacaktım. Türkiye'de bu meslekte çalışmanın çok kolay olmayacağını biliyordum. Bu sebepten daha fazla ertelemeyen, gelip mesleğimi ülkemde yapıp yapamayacağımı görmek istedim. İyi ki de gelmişim.

Divan ile yollarınız nasıl buluştu?

Türkiye'ye geldikten bir ay sonra Divan Kurumsal Yönetici Şefi Hubert Bourdon görüşmek istedi. Divan'dan önce birkaç yerle daha görüşmüştüm. Kimileri onlar için çok fazla olduğumu, kimileri ise özgeçmişime bile bakmadan bayan olduğum için bu işi kaldıramayacağımı söyledi. Şef Bourdon'la tanıştıktan sonra, doğru yerde

olduğumu anladım. Divan'daki köklü değişimlerden ve hayalini kurduğum çalışma ortamının oluşturulmasından bahsetti ve bu konuda bana yardımcı olacağını söyledi, oldu da. Böylece Divan İstanbul Otel'i'nde Divan Lokantası'nın şefi olarak işe başladım. Otel müdürümüz Murat Gün'ün sonsuz desteğiyle, geçen sene Temmuz ayından beri Divan Bodrum Palmira'nın yönetici şefliğini yapıyorum.

Özellikle Türkiye gibi geleneksel kalıpların yer yer iş dünyasında da hüküm sürdüğü bir coğrafyada "mutfaktaki kadın yönetici" olmak nasıl bir durumdu?

Sanırım birçok sektörde kadınlar bu zorlukları yaşıyor. Ama özellikle bizim meslekte, evde kadının görevi olmasına rağmen, profesyonel anlamda kadın şef yeni yeni sektöre giriyor. İlk işe başladığım zamanda benim için "Acaba kimin tanıdığı" diyorlardı. Tanıdıkça, bu işe ne kadar emek, zaman ayırdığımı ve ne kadar çok sevdiğimi anlayanca beni aralarına aldılar. Hâlâ birini işe alırken "Bayanla çalışır mısın?" diye soruyorum. Benimle çalışanlar da mutlu olmalı, çünkü yemekler, sevgiyle ve mutlulukla yapılırken çok daha lezzetli. Ruh hali, kesinlikle yemeğe yansıyor.

Divan Bodrum Palmira'nın konuklarını nasıl bir mutfak bekliyor?

Geçen sene Temmuz ayında başladığımda, mönü zaten hazır. Güzel bir mönüydü. Fakat bu seneki mönü bana ait. Otel mönüsü olduğu için ve misafirlerimiz bizlerle uzun süreli kaldığı için, bazı klasik yemeklerimize devam ettik ama yeni lez-

zetler de ekledik. Akdeniz mutfağı sunuyoruz. Mönümü oluştururken sadelikten yola çıktım. Yemekler ağır soslar altında kaybolmuyor, kendi lezzetleriyle servis ediliyor. Taze ürünlerle yapılmış her yemek, benim için çok özeldir. Ege'nin nimetlerinden faydalanmak istedim. Kafes kuzu pirzola, buğdaylı Ege otlarıyla servis ediliyor; jumbo yengeç köftemi sadece Bodrum baharatlarıyla tatlandırıyorum.

Hangi yemeği yapmayı, hangi yemeği yemeyi, nasıl bir servisi seviyorsunuz?

Ağır soslar altında kalmış yemeklerden hoşlanmadığımı söylemiştim. Patlıcan patlıcan tadında, balık balık tadında olmalı. Ustaca gizlenmiş baharatlı, yerken "Bunun içine ne konulmuş acaba" dedirten yemekleri severim. Deniz mahsullerini çok severim ama etsiz de yapamazdım. Yemek yemek benim için yemek yapmak kadar büyük bir keyif. Bu nedenle rahat edeceğim, çok kuralları olmayan casual servisten daha fazla keyif alıyorum.

Aşçılık mesleğinde bir "kadın olarak" çalışırken, bulunduğunuz kurumun başarınızda önemi oluyor mu?

Bence büyük etkisi var. Özellikle Divan, bu konuda öncü. Bizim üç tane bayan şefimiz var. Divan ailesi olarak bize sonsuz destekte bulunuyorlar. Başka bir kurum ya da işletmede bu rahatlık ve desteği bulabileceğimizden şüpheliyim.

Bir Koç Topluluğu şirketinde çalışmanın size sağladığı avantajlar var mı?

Koç Topluluğu her zaman kalitenin göstergesidir. Tabii ki her işletme kâr etmek ve işletmesinin başarıya ulaşmasını ister. Ama Koç Topluluğu'nda öncelik kalitedir. Bunun sonucu olarak en kaliteli ürünü kullanabilme şansına sahibim. Zaten aksi bir duruma da izin verilmez. Bütün bunlar benim daha kaliteli ve güzel ürün çıkarabilmeme yardımcı oluyor.

Kazanan da mutlu kaybeden de

20. yılı coşkuyla geride bırakan Koç Spor Şenliği'nde 70 şirketten 3 bin sporcu, beş kentte sekiz ayrı branşta yarıştı. Müsabakalarda kazananlar da sevindi, yenilenler de...

Kimi yarışlara katıldı, kimi yarışçı arkadaşlarını destekledi. Ama 20 yıldır sürdürülen ve artık "Koç Olimpiyatları" diye anılan bu organizasyonda rolleri ne olursa olsun tüm Koç Topluluğu çalışanları bir ay boyunca aynı heyecanı yaşadı. Bu heyecan 10 Mayıs'ta İstanbul'daki Yapı Kredi Bağlarbaşı Korusu'nu ısıtan ilkbahar güneşi altında başladı. 70 Koç Topluluğu şirketinden 3 bini aşkın amatör sporcu, beş ayrı şehirde, resmi hakemlerin yönettiği karşılaşmalarda futbol, basketbol, atletizm, voleybol, tenis, masa tenisi, satranç ve yüzme branşlarında yarıştı. Ayrıca bu yıl ilk kez deneme mahiyetinde Bursa'da Bowling Yarışması düzenlendi.

Koç Topluluğu'nun takım ruhuyla sürdürülen yarışmalar 15 Haziran'da yine Yapı Kredi Bağlarbaşı Korusu'nda düzenlenen madalya töreniyle sona erdi. Hoparlörlerden "We Are The Champion" yükselirken, kürsüye çıkarak madalya alan sporcuların sevinci eşsizdi. Yine de kimse üzülmedi. Çünkü şenlik, başlangıç hedefleri olan "dürüst ve düzgün rekabete" çoktan ulaşmıştı. Amatör sporcular, aileleri ve çalışma arkadaşları, ödül töreninin ardından pikniğe başlarken, sanatçı Mirkelam da artık coşkulu alkışlar arasında sahneydi.

Amatör sporcuları ve çalıştıkları şirketleri sevindiren, Koç Topluluğu Spor Şenliği Organizasyon Komitesi Başkanı Emre Görgün tarafından sunulan tören, şenliğe katılan şirketlerin birbirinden farklı ve çarpıcı spor kıyafetleriyle, bando eşliğinde yapılan "seromoniyile" başladı. Seremoninin ardından kürsüye çıkan Koç Topluluğu CEO'su Dr. Bülent Bulgurlu, şenliğin Koç mensuplarının birbirini yakından tanıma-

sını, bu ailenin sıcaklığını yürekten hissetmesini sağladığını anlattı, "Kazananlar ve kaybedenler oldu ama tüm arkadaşlarımız centilmence yarıştı" dedi.

Şenliğin ilk ödülü "en iyi eşofman" tasarımına verildi. Bu ödülü, turuncu, lacivert ve beyaz renklerin hakim olduğu eşofmanla Ford Otosan aldı. Eşofmanı ise asıl işi kamyon tasarımı yapmak olan Engin Okumuş tasarlamış. Ardından sırayla tüm dallarda birincilik, ikincilik, üçüncülük ve centilmenlik ödülleri verildi. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Bursa'da yapılan karşılaşmalar sonucunda takımlarda en fazla birincilik ödülünü Arçelik aldı. Arçelik yedi birincilikle sevinirken, Ford Otosan ve Yapı Kredi altı birincilik kupasını kucakladı. İki birincilik de Koç Bilgi Grubu'nun oldu. Ayrıca, Enerji Grubu şirketlerinden Aygaz ve Tüpraş ikişer, Opet ise bir birincilik ödülüyle şenlikten ayrıldı. 2008 "Koç Olimpiyatları"ndan Tofaş, Otokar ve Koç Allianz'ın da birer birinciliği var. İkincilik ödülleri de en önde Ford Otosan geliyor. Ford Otosan sekiz ödül alırken, ardından altı ödülle Yapı Kredi, dörder ödülle Tofaş ve Arçelik geldi. Yüzme, tenis, atletizm alanındaki bireysel birinciliklerde de Yapı Kredi 13, Ford Otosan 11, Koçfinans altı, Tüpraş ve Opet dört, Koçtaş ve RMK Marine iki, Koç Bilgi Grubu bir ödül olarak başarıya imza attılar.

Ödüller dağıtıldıktan sonra sporcular, aileleriyle birlikte güneşli bir günün tadını çıkarırken, sahneye çıkan ünlü pop yıldızı Mirkelam'ın şarkılarıyla da dans ederek yorgunluklarını attılar. Konserin ardından küçük çocuklar Bağlarbaşı Korusu'nun dört bir yanını doldururken, aileler de lezzetli köfte, sucuk, sosis eşliğindeki pikni-

“Yarışçılar keyifle ayrıldı”

İsmet Narin (Ford Otosan Futbol Takımı Menajeri): “Her yıl sabırsızlıkla bekliyoruz”

“Organizasyonu her yıl sabırsızlıkla bekliyoruz. Şampiyonluğu da bulunan futbol takımımız, daha ziyade imalatın içinden gelen arkadaşlarımızdan oluşuyor. Bu, onlar için de gurur kaynağı. Fabrika içinde takım çalışmasına yönelik eğitimlerin, takım ruhunun bu başarıda etkisi var. Aileleri de işin içine katarak, birlikte organizasyonlar yaparak bu takım ruhunu destekliyoruz. Şenliğin takım oyunu dışında kişilere kattığı çok şey var. Bu organizasyona katıldığımız için mutluyuz.”

Ayşe Demirkol (Yapı Kredi Bankası-Tenis Tek Bayanlar Birincisi): “Turnuva çalışanların dayanışmasını artırıyor”

“1996 yılından beri bu turnuvaya katılıyorum. Bahreyn’de çalıştığım beş

yıl dışında her yıl turnuvalarda yer aldım. Amatör olarak tenis oynuyorum. Bu turnuvada katıldığım her yıl birinci oldum. Ama asıl önemli olan bulduğumuz kurumda, işin dışında bir şey yapıyor olmak ve başarı kazanmak. Bu çok güzel. Turnuva Koç Topluluğu çalışanları arasında iletişimi ve dayanışmayı da artırıyor. Teniste, pek çok kişiyle uzun yıllara dayanan dostluklarımız var.”

Burcu Cihan Işık (Aygaz-Tenis Tek Bayanlar): “Motivasyon yaratıyor”

“Spor Şenlikleri’ne dört yıldır tenis ve voleybol dalında katılıyorum. Karşılaşmalarda Koç Topluluğu’ndaki diğer arkadaşlarla tanışma fırsatımız oluyor. Ayrıca teniste böyle bir başarı elde etmek, Aygaz’ı bu şekilde tem-

sil etmek beni mutlu ediyor, hem de motivasyon yaratıyor.”

Yakup Kaya (Ford Otosan Satranç Takımı Kaptanı): “Spor ilişkisini ziyaretlere dönüştürdük”

“Satranç karşılaşmalarının bu organizasyonda yer aldığı 2004’ten beri şenliğe katılıyoruz. Geçmiş yıllarda çok iyi derecelerimiz yoktu ama bu yıl hem şirketimize katılan iyi oyuncular hem de başarılı bir hazırlık devresiyle kazandık. Turnuvalar özellikle Tofaş, Arçelik Eskişehir ve Koç Bilgi Teknolojileri’ndeki arkadaşlarımızla iyi ilişkiler kurmamızı sağladı. Geçmiş yıllarda bu ilişkiyi karşılıklı ziyaretlere de dönüştürdük. Tüpraş, Tofaş, Arçelik’teki arkadaşlarla bir araya geleceğiz.

ği akşam saatlerine kadar sürdürdü.

Ödül töreni ardından konuştuğumuz, başlangıcından beri Koç Topluluğu Spor Şenliği’ni yöneten Organizasyon Komitesi Başkanı Emre Görgün, şenliği ilk kez 1989’da 11 şirket ve 350 sporcuyla başlattıklarını

hatırlattı. 20 yıl sonra bugün İstanbul’da 28, Ankara’da dokuz, Bursa’da dokuz, İzmir’de 11 ve Adana’da 13 olmak üzere 70 şirketle yarışmalar yapıldığını hatırlatan Görgün, şenliğin çalışanlar arasında birlik-teliği güçlendirdiğine dikkat çekti. Gör-

gün, “Birbiriyle sadece telefonla konuşan insanlar, yarışmalarda bir araya geliyor, tanışıyor ve arkadaşlık bağlarını güçlendiriyor. Koç Spor Şenliği takım ruhunu geliştirdiği kadar, amatör spor ruhunu da yaşıyor” dedi.

“KOÇ OLİMPİYATLARI”NDA TAKIMLARIN DERECE SIRALAMASI

BÖLGE	BRANŞ	BİRİNCİ	İKİNCİ	ÜÇÜNCÜ	CENTİLMEN
İstanbul	En güzel eşofman	(Ford Otosan)			
İstanbul	Satranç	Kahraman Ferhat (Ford Otosan 1)	Tunç Ercan (Tofaş A)	Salman Memet (Ford Otosan 1)	
İstanbul	Satranç takım	Ford Otosan 1	Tofaş A	Arçelik Eskişehir	
İstanbul	Byn voleybol	Yapı Kredi	Ford Otosan	Arçelik	KBG
İstanbul	Erk voleybol	Koç Bilgi Grubu (KBG)	Yapı Kredi	Arçelik	Ford Otosan
İstanbul	Basketbol	Opet	Ford Otosan	Tüpraş	Aygaz
İstanbul	Futbol	Otokar	Arçelik	Ford Otosan	Koçtaş
İstanbul	Masa tenisi	Arçelik	Ford Otosan	Tüpraş	Koç Holding
İstanbul	Yüzme takım	Ford Otosan	Koçfinans	Opet	
İstanbul	Atletizm takım	Yapı Kredi	Ford Otosan	Tüpraş	
İstanbul	Bayan tenis	Ayşe Demirkol (YKB)	Yaprak Korkmaz (F. Otosan)	Burcu Cihan Işık (Aygaz)	
İstanbul	35 - tek erk	Kaan Göker (YKB)	Fikret Anlağan (F. Otosan)	Serhat Filiz (YKB)	
İstanbul	35 - 45 tek erk	İsmail Çelik (KGB)	Can Özyurt (YKB)	Özcan Atasoy (Tüpraş)	
İstanbul	45 + tek erk	Medeni Karpat (F. Otosan)	Engin Okvuran (F. Otosan)	Osman Günaydın (YKB)	
İstanbul	40 - çift erk	Kaan Göker-Can Özyurt (YKB)	Medeni Karpat-Fikret Anlağan (F. Otosan)	Cemert Varlık-İsmail Çelik (KGB)	
İstanbul	40 + çift erk	Tayfun Bayazıt-Luca Rubaga (YKB)	Osman Günaydın-Turgut Polat (YKB)	Medeni Karpat-Burak Gökçelik (F. Otosan)	
Adana	Futbol	Arçelik Tüketici Hizmetleri	Aygaz Dönyol Terminal	Arçelik Lojistik	Opet
Adana	Basketbol	Arçelik Tüketici Hizmetleri	Yapı Kredi Bölge	Yapı Kredi Şube	Yapı Kredi Bölge
Bursa	Futbol	Ford Otosan (İnönü)	Tofaş	Arçelik Eskişehir	Yapı Kredi
Bursa	Basketbol	Koç Allianz	Tofaş	Arçelik Eskişehir	Ford Otosan
Bursa	Voleybol	Tofaş Fabrika	Arçelik Eskişehir	Arçelik Tüketici Hizmetleri Eskişehir	Eskişehir Tüketici Hizmetleri
Ankara	Futbol	Arçelik Ankara	Türk Traktör	Arçelik Bolu	Avis-Birra-Otokar
Ankara	Basketbol	Arçelik Bolu	Arçelik Ankara	Türk Traktör	Yapı Kredi
Ankara	Voleybol	Arçelik Ankara	Yapı Kredi	Türk Traktör	Avis-Birra-Otokar
Ankara	Masa tenisi	Arçelik Bolu	Tüpraş	Türk Traktör	Yapı Kredi
İzmir	Futbol	Aygaz	Tüpraş 2. takım	Tüpraş 1. takım	Mogaz
İzmir	Basketbol	Tüpraş	Aygaz	Opet	Yapı Kredi Bankacılık
İzmir	Voleybol	Aygaz	Yapı Kredi Bankacılık	Tüpraş	Arçelik
İzmir	Masa tenisi	Tüpraş	Arçelik	Aygaz	Opet

BİREYSEL BİRİNCİLİKLER

■ **Satranç:** Kahraman Ferhat (F. Otosan)

■ **Yüzme:** Sevcan Balcı (F. Otosan), Hüsnur Kuter (F. Otosan), Nida Çavun (Yapı Kredi), Mine Çıkrıkçı (Koçfinans), Erman Erol (Tüpraş), Volkan Arkun (Opet), Orhan Cenk Urağ (Opet), Kutay Duman (Koçfinans), Ercan Tekin (Yapı Kredi), Mehmet Ali Kutan (Opet), Semih Polat (F. Otosan), Mete Çelebicin (Koçfinans), Hande Melek Altay (F. Otosan), Enes Akan (F. Otosan), Ceyhan Yıldam (Koçtaş), Salih Tannöver (RMK Marine), Cenk Özyönüm (Koçfinans), Atilla Erdiner (Yapı Kredi), Gültekin Hanlioğlu (F. Otosan), Ulvi Esin (RMK Marine)

■ **Tenis:** Ayşe Demirkol (Yapı Kredi), Kaan Göker (Yapı Kredi), İsmail Çelik (Koç Bilgi Grubu), Medeni Karpat (F. Otosan), Kaan Göker - Can Özyurt (Yapı Kredi), Tayfun Bayazıt - Luca Rubaga (Yapı Kredi)

■ **Atletizm:** Lale Saydemir (Tüpraş), Cihan Arslanbulut (Yapı Kredi), Hakan Yaşdal (Yapı Kredi), Erdinç Battal (F. Otosan), Metin Aksoy (Yapı Kredi), Orhan Yıldız (F. Otosan), Ömer Şahin (Yapı Kredi)

“Türkiye’nin gelişimi bizim için sürpriz”

Türk Milli Takımı’nın şampiyon olduğu Avrupa Sualtı Hokey Şampiyonası’nda ülkemize gelen Dünya Sualtı Sporları Konfederasyonu Başkanı Achille Ferrero, Türkiye’nin gelişimini “sürpriz” olarak değerlendiriyor

Başakşehir’deki olimpik havuzda finiş düdüğü çaldığında İngiliz Milli Takımı’nı 3-2 yenen Türkiye Sualtı Hokeyi Erkek Milli Takımı Avrupa Şampiyonluğu’nu ilan etti. Aynı gün Bayan Milli Takımı da Avrupa üçüncüsü oldu. Bu, geçen yıl kazanılan dünya ikinciliğinden bu yana en iyi derecedi.

Kazanılan dereceler Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu’nun giderek yükselen ve dünya tarafından yakından izlenen başarılı grafiğinin de bir göstergesi. Milli takımın bu başarısının öyküsü üç buçuk yıl öncesine uzanıyor. 2004 yılına kadar “kâğıt üzerinde” varlık gösteren federasyon başkanlığına deneyimli bir dalgıç olan A. İnkılap Obruk’un seçilmesiyle başlayan bu süreç, kısa sürede alınan başarılar ve şampiyonlukla noktalandı. Bu gelişmenin dünya için nasıl bir “sürpriz olduğunu” gözleyenlerden biri de Dünya Sualtı Sporları Konfederasyonu (CMAS) Başkanı Achille Ferrero’ydu.

“Seçmelerde çok ciddi akademik destek aldık”

Zıpkınla balık avlama, sualtı ragbisi, serbest dalış, havuzda hedef vurma gibi 12 dalda faaliyet gösteren Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu Başkanı A. İnkılap Obruk, kısa sürede sağlanan başarıyı bilimsel çalışmaya bağlıyor. Milli takımın oluşturulması üzerinde çok durduğunu anlatan Obruk, “Çok ciddi akademik destek olarak seçme yaptık. Ferdi sporlarda seçme kolay, en iyi 10 kişiyi alırsı-

nız. Ancak takım oyunu farklı uyumlu oyuncuların seçmeniz lazım. Sporcularımızı puanladık, birbirleriyle uyumlarına, fizik kondisyonlarına, nefes kondisyonlarına, sürat ve teknik gibi özelliklerine baktık” diyerek özetliyor bu süreci. Oluşturulan aday milli takımlar tekrar tekrar bir arada çalıştıktan sonra ortaya çıkan milli takım ile başarılar art arda gelmeye başlamış. İlk kez gidilen Marsilya’daki Avrupa Şampiyonası’nda erkekler beşincilik, bayanlar da altıncılık derecesini almış. Ardından dünya ikincilikleri elde edilmiş. A. İnkilap Obruk, “Birden başan gelince, başarısızlığın üzerine doğru yolda olduğumuzu anladım” diyor.

Nefes kondisyonu şart

Dünya Sualtı Sporları Konfederasyonu Başkanı Achille Ferrero da yakından izlediği bu başarıyı “Bizim için sürpriz” diye değerlendiriyor. Ferrero sualtı sporlarında kaliteye dayanan büyük bir değişim olduğunu vurguluyor ve bu değişimde Türkiye’nin de önemli payı olduğunu söylüyor.

Türkiye’de sualtı sporlarına bağlı tescilli 12 branşta yaklaşık 84 kulüp faaliyet gösteriyor. Bunların 40’tan fazlası ise sualtı hokeyi ile ilgileniyor. Düzenlenen bölge şampiyonaları ve Türkiye şampiyonaları ilgi çekiyor.

Havuz dibindeki kurşundan küçük bir topu kaleden geçirmeye dayanan sualtı hokeyi, sporcuların bazı özelliklere sahip olmasını da gerektiriyor. Örneğin oyuncuların yüksek nefes kondisyonu ve akciğer kapasitesi olması şart. Buna rağmen tam kale çizgisinin önünde gol atmak üzereyken, nefesi biterek vuruş yapamadan su üzerine çıkan oyuncular da var! Hep birlikte akın yapan sporcular birbirlerini çok iyi izlemek ve nefeslerinin, güçlerinin ne kadar dayanacağını bilmek zorunda. Buna bir de kalelerini savunan rakip oyuncuları eklediğinizde, sualtında paletlerin birbirine çarptığı, nefes nefese bir mücadele maç boyunca sürüp gidiyor.

Zorlu bir spor

Sualtı hokeyi palet, maske, şnorkel, eldiven gibi temel ekipmanı giymiş altışar kişiden oluşan iki takım oyuncuları arasında ve yüzme havuzu dibinde oynanıyor. Amaç havuz dibinde bir sualtı hokeyi sopası yardımıyla kurşun üzerine kauçuk kaplamadan üretilen “pak” denilen topu sürerek ve paslaşarak karşı takımın kalesine gol atmak. Dört oyuncu her an oyuna girecek şekilde havuzun bir kenarında, suda yedekte bekliyor. Çok yorucu ve oldukça efor harcanması gereken bir spor olduğu için oyuncu değişimi sınırsız ve serbest. Hokeyi sopasını tutmayan serbest elin, kural dışı kullanılması, pak’ı elle veya sopayı yanlış bir şekilde kullanarak ilerletme, rakip oyuncuya kasıtlı yapılan engelleme, çarpma ve önünü kesme, yedek veya cezalı oyuncunun kural dışı havuza girmesi (rakibin üzerine doğru atlama, balıklama atlama) gibi durumlar ise faul sayılıyor. Bunlar kasıtlı ve çok şiddetli olursa 2 veya 5 dakika oyundan uzaklaştırma cezası veriliyor.

Sualtı hokeyi İngiltere’de Southsea Sub-Aqua isimli kulüp üyelerinden Alan Blake adlı İngiliz dalgıç tarafından 1954 yılında, kış aylarında dalış yapamayan dalgıçlar için geliştirildi. Uluslararası bir oyun olarak ilk defa Kanada, Güney Afrika, Avustralya, Hollanda ve Yeni Zelanda’da oynanmaya başlandı.

“Türkiye bu spordaki kaliteyi artırdı”

Dünya Sualtı Sporları Konfederasyonu (Confederation Mondiale des Activités Subaquatiques-CMAS) Başkanı Achille Ferrero:

CMAS, içlerinde efsanevi deniz bilimci Kaptan Jacques Cousteau’nun da bulunduğu bir grup tarafından 1959’da, dalışın daha güvenli ve sistematik hale getirilmesi amacıyla kuruldu. Beş kıtada 122 farklı ülkenin federasyonlarını bir araya getiren CMAS 10 farklı spor dalında etkin. Faal bir balıkadam olan Achille Ferrero ise CMAS’ın dördüncü başkanı. Geçtiğimiz günlerde Türkiye’de düzenlenen Avrupa Sualtı Hokeyi Şampiyonası için ülkemize gelen Ferrero ile Türk Erkek Sualtı Hokeyi Milli Takımı’nın

Avrupa Şampiyonu olduğu final maçından sonra konuştuk.

Sualtı sporlarında Türkiye’nin son yıllarda yakaladığı çıkışı “Bizim için, sualtı sporları dünyası için büyük bir sürprizdi” diye niteleyen Ferrero, Türkiye’nin başarısının aslında sualtı sporlarında, özellikle de hokeyide büyük bir değişime işaret ettiğini düşünüyor. Ferrero “Dünyada sualtı sporlarında büyük bir değişim var. Kalite değişimi, coğrafya değişimi. Bugüne kadar sualtı sporlarında Yeni Zelanda ve Avustralya ön plandaydı. Bugün bu manzara değişti. Türkiye’nin de aralarında olduğu çok güçlü ülke takımları bu manzarayı değiştirdi. Bununla birlikte kalite olarak büyük bir değişim yaşıyoruz” diyor.

Türkiye’nin sadece sportif başarılarla değil, organizasyonlarla da kendini kanıtladığını söyleyen Ferrero, 10 yıldır büyük bir ivme gösteren sualtı hokeyine ilginin de aynı hızda arttığını anlatıyor. Elbette bu artışta spor tıbbındaki gelişme büyük önem taşıyor. Ferrero oyuncu kapasitelerinin daha ayrıntılı ölçülebilmesini, sporcuların sürekli hekim kontrolü altında ilerlemesini, hokeyideki gelişmeyi etkileyen faktörler olarak değerlendiriyor.

“Tekvando insanı TERBİYE eden bir TUTKUDUR”

Otokar çalışanı ve tekvandoda çok sayıda ödül sahibi olan Cemil Saydam, gençlerin bu spora önce kavgacı bir ruhla başladığını, ancak eğitim sürecinde edindikleri disiplin ve kazandıkları ahlaki değerlerle mütevazı ve uzlaştırıcı bir kişiliğe sahip olduklarını söylüyor

2

008 Türkiye Tekvando Federasyonu Batı Grubu Türkiye Şampiyonu Cemil Saydam, bir Otokar çalışanı. Kaynakçı olarak çalışan Saydam, bu işin son derece yorucu olduğunu belirtiyor. Peki bu yoğun iş temposu ile birlikte profesyonel spor hayatını nasıl birlikte sürdürüyor? Saydam'ın bu soruya yanıtı şöyle: “Tekvando bir tutkudur, bırakamazsınız. Akşam eve gidince iki saat antrenman yapıyorum. Bu antrenmanı yapmazsam yorgunluğumu atamıyorum, kendimi huzursuz hissediyorum. Ertesi gün de işime daha zinde ve dinlenmiş başlıyorum. Bu hem benim için ve hem sağladığı motivasyon nedeniyle Otokar ailesi için önemli bir sonuç.” Saydam tekvando sporunu ve bu sporun özellikle gençlere kazandırdığı değerleri şöyle anlatıyor.

Sizi tanıyabilir miyiz? Otokar ile yollarınız ne zaman kesişti?

1983 yılında Erzurum'un Horasan ilçesinde doğdum. 1986 yılında ailem ile birlikte memleketimizden ayrıldık, Adapazarı'na yerleştik. Evliyim ve üç aylık bir çocuğum var. Bir yıldır da Otokar fabrikasında çalışıyorum. Otokar, Adapazarı'nda köklü bir şirket. Otokar'ı, orada çalışmaya başlamadan önce de biliyordum. Gerek çevremdeki insanlardan, gerek bu fabrikada çalışan tekvando hocalarımdan duyuyordum. Asıl önemlisi, yıllardır bize sponsor olan Otokar'ın sponsorluk kapsamında sağladığı spor malzemelerini kullandığımız için de şirketi yakından tanıyordum. Aslında Otokar ile yollarımızın kesişmesinin nedeni de hocalarım. Hocalarımdan tavsiyesi işe girmemle sonuçlandı ve Otokar'da çalışmaya başladım.

Tekvando maceranız ne zaman, nasıl başladı, nasıl gelişti?

Tekvandoya çocuk yaşlarımdan beri bir ilğim vardı. Bana diğer sporlar içinde en cazip gelen tekvando sporu oldu. Bunun bir nedeni, ilimizde resmi faaliyetleri en çok ve yaygın spor olmasıydı. Bir diğer neden de, özellikle ayakları kullanmak gerektiği için diğer branşlara göre vücudu daha fazla çalıştırmasıydı. Henüz 10 yaşındayken, 1993 yılında bu spora başladım. Artan bir sevdâyla da devam ettim. Ciddi müsabakalar ve aktiviteler içerisinde başarılı, gayretli çalışmalarla yol aldım. Zamanla antrenörlük de yapmaya başladım.

Antrenör olarak da bölgesel takımlara ve milli takıma sporcular yetiştiren Saydam, bu sporun etkileriyle ilgili gözlemlerini şöyle aktarıyor: "Özellikle gençler, ilkönce tekvandoya kavgacı bir ruhla başlıyor; ama böyle kalmıyor. Deneyimlerimiz gösteriyor ki bu kavgacı ruh, temel eğitimleri aldıktan sonra, fiziksel ve ruhsal olarak geliştikten sonra, birtakım prensiplere dönüşüyor ve disipline giriyorlar. Mütevazı ve uzlaştırıcı bir kişiliğe sahip oluyorlar. Aynı zamanda da bu eğitimle tekvandoya kazandırılıyorlar."

Son olarak 2008 Türkiye Tekvando Federasyonu Batı Grubu Türkiye Şampiyonası'nda birinci oldunuz. İş hayatınız sürerken, bir yandan da tekvandodaki gelişiminizi nasıl yürüttünüz? Tekvando, iş hayatınıza motivasyon kazandırdı mı?

Bir yandan iş hayatımı, bunun yanı sıra da tekvando sporunu profesyonel olarak sürdürmek, tabii ki zor oluyor. Otokar'da kaynakçı olarak çalışıyorum. Yoğun bir tempo içerisinde çalışıyoruz. Bu yorgunluğumu ruhsal ve fiziksel olarak atmam gerekiyor. İşte burada tekvando devreye giriyor. Akşam eve gidince iki saat antrenman yapıyorum. Bu antrenmanı yapmadığım zaman yorgunluğumu atamıyorum. Tekvando yapmadığım zaman kendimi huzursuz hissediyorum. Akşam antrenman yaptıktan sonra, ertesi gün işime daha zinde ve dinlenmiş bir şekilde başlıyorum. Bu, hem benim için ve hem sağladığı motivasyon nedeniyle Otokar ailesi için önemli bir sonuç. Tabii ruhsal olarak dinlenmeniz ve gevşemenizin sadece iş hayatınıza değil özel hayatınıza da sonsuz olumlu etkileri oluyor. İnsanlarla ilişkilerinizde, her an karşılaşmanız mümkün küçük sorunlara karşı daha sabırlı, uzlaşmacı davranabiliyorsunuz.

Tekvandoyu bir spor olarak nasıl tarif edersiniz? Bu spor genç bir insana hangi değerleri kazandırır?

Tekvando bir dövüş değil, savunma sanatıdır. 20. yüzyıldan beri yapılıyor. Halen dünyada 150'ye yakın ülkede, 40 milyondan fazla kişi tekvando yapıyor. Kore kökenli ama uluslararası nitelik kazanmış, olimpiyatlarda tanınan bir spordur ama her şeyin ötesinde tekvando, bir bağ ve tutkudur. Başladığınız zaman bırakamazsınız. Gençlere ne kazandırdığına gelince, bu spor genç insanlara öncelikle ahlaki değerler kazandırır. Gençlerin ruhsal öz-

gürlüklerini geliştirir. Bu kazanımlarının yanı sıra saygı ve nezaketi de beraberinde getirir. İşte bu nedenlerle, bana bu değerleri kazandırdığı için tekvandoya minnettarım.

Tekvando, bu sporu yapan bireylere, diğerleri karşısında bir güç kazandırıyor. Bu gücün, istenmeyen biçimlerde kullanıldığı oluyor mu?

Tekvando yapan kişinin art niyeti olamaz. Çünkü art niyet taşıyan, kazandığı gücü kötü anlamda kullanmak isteyenler tekvandocu sayılmaz ve bu camiada yer bulamaz. Bu sporla kazandığı gücü şiddete dönüştürmek tekvando sporu için de, ahlaken de yanlıştır.

Türkiye'de tekvandonun seviyesini değerlendirir misiniz? Bu seviyeyi yeterli buluyor musunuz?

Türkiye'de tekvando, gözlemlediğimiz kadarıyla her geçen gün daha iyiye gidiyor. 2004'teki olimpiyata üç sporcumuz katıldı, ikisi derece aldı. 2008 Olimpiyatları'na ise dört sporcumuz katılacak. Zaten ülkemiz olimpiyat seçmelerine dört sporcuyla girmişti, dördü de başarılı oldu. Milli takımımız geçtiğimiz ay da Avrupa Şampiyonu oldu. Marmara, İç Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinde bölgesel ligler kuruluyor. Bu liglerde yapılan müsabakalar, sporcuların tecrübelerinde önemli kazanımlar yaratıyor. İlk tecrübelerini buralarda kazanıyorlar. Bir nevi okul gibi. Bölgesel ligler, Türk tekvandosuna sporcu yetiştirilmesi anlamında çok önemli bir rol oynuyor. Öz güven kazandırıyor

Milli takımda yer aldınız mı?

Maalesef bir şanssızlık oldu. Büyükler kategorisinde Batı Grubu'nda Türkiye birincisi oldum. Doğu Grubu, Batı Grubu ile Türkiye'nin üç büyük ili Ankara, İstan-

bul, İzmir'den oluşan Türkiye finalinde İki maç aldıktan sonra sakatlandım. Bu şekilde bu olimpiyatlar için milli takım yolu kapanmış oldu. Ancak müsabakalara katılma yaş sınırı 35 olduğuna göre, 2009 yılında yeniden milli takım yolunu deneyeceğim.

Çocuğunuz henüz çok küçük ama ileride ona da tekvando öğretecek misiniz?

Ruhsal ve fiziksel gelişiminin önünü açmak için mutlaka öğrenmesini isterim. Bu isteğimin bir nedeni de, onu ülkemizi milli takımda temsil ederken görmek amacıdır.

Şirketinizde de tekvando eğitimi veriyor musunuz?

Hayır, Otokar'da tekvando eğitimi vermiyorum. Ancak ben 2008 Batı Grubu Şampiyonu olduktan sonra bu spora ilgi arttı. Şöyle oldu; bu şampiyonluk şirket bünyesinde duyuruldu, resimlerim panolara asıldı. Bu da insanların gözünde hem bana hem tekvandoya bir saygınlık kazandırdı. Çalışma arkadaşlarım tebrik ettiler, birçok kişi de çocuklarını da yetiştirmem konusunda teklifte bulundu. Bu güzel ilgi için de mutluyum, gururluyum ve Otokar'a minnettarım.

Koç Topluluğu bünyesindeki şirketlerde, sporcu teşvik ediliyor mu? Siz Otokar'dan gelişiminiz yönünde destek görüyor musunuz?

Öncelikle Türkiye'nin, çalışanını her yönden teşvik eden bir kurumu olan Koç Topluluğu bünyesinde çalışıyorum, bunun için kendimi çok şanslı hissediyorum. Otokar'da çok teşvik ediliyorum. Bu manevi desteğin yanı sıra, müsabakalara olsun çalışmalarımıza olsun malzeme yardımları yapılıyor. İnanıyorum ki gösterilen destek her zaman da devam edecek.

Cüneyt Özdemir için sırada internet yayıncılığı var

Cüneyt Özdemir, Türk televizyonculuğunun önemli isimleri arasında gösteriliyor. Sekiz yıldır ekibiyle 5N 1K adlı programı hazırlayan ve sunan Özdemir, Ağustos ayında tanıtımını yapacağı haber portalıyla internet yayıncılığında da ses getirmeye hazırlanıyor

Sunuculuğunu yaptığı 5N 1K programıyla özdeşleşen gazeteci Cüneyt Özdemir ile medyanın halleri üzerine konuştuk.

Sizi tanıyarak başlayabilir miyiz? Cüneyt Özdemir kimdir?

Cüneyt Özdemir, öncelikle kendisinden üçüncü tekil şahıs olarak bahsetmeyen biridir. Kendisinden böyle bahsedip, ardından tevazu sözleri etmek istemem. Öncelikle gazeteciyim. 18 yıldır hayatımı gazetecilikle kazanıyorum ve bu mesleği çok seviyorum. Yılın dört ayını yurtdışında, kimi zaman bir savaş bölgesi, kimi zaman Nobel ödül töreni, kimi zaman bir film festivalinde geçiriyorum. Dünyayı dolaşıyor ve insanlarla tanışıyorum. Gittiğim yerlerden haberler yapıp Türkiye'ye taşıyorum.

Savaşta magazine... Hangi alanda kendinizi daha iyi hissediyorsunuz?

Böyle bir ayırım yapmak istemiyorum. Türkiye'de genellikle popüler kültür üzerine eğilmeye çalışıyorum. Savaş muhabirliğini de magazini de aynı seviyede tutuyorum. Zaten aralarında çok fark olduğunu da sanmıyorum. Bence gazetecilik, tüm alanlarda aynı ilkeler ve prensipler doğrultusunda işliyor. Elbette belirli konular üzerine çok daha fazla eğildiğim dönemler oluyor. Böyle zamanlarda, tarihe not düşebilmek için kitap veya belgesel çalışmaları da yapıyorum. Haber uçup gidiyor, özellikle

televizyon haberciliği bu anlamda oldukça nankör.

ABD'de halk Irak haberlerinden sıkıldığı için magazin gazetecileri bölgeye gönderiliyor. Magazin muhabirinin bu şekilde görevlendirilmesini nasıl değerlendirerek gerekir?

Adamların Irak'a gazeteci göndermesi bile yeter! Bizde bu bile yok... Oysa yanı başımızda, son üç yılda 1 milyon insanın savaşta hayatını kaybettiği bir ülkeden bahsediyoruz. Türkiye'deki çoğu iletişim organının savaş muhabiri bile yok... Bu durum, ülkelerin kendi haber anlayışıyla da alakalı... Ülkemizde, içinde bir Türk'ün adı geçmeyen dış haber ilgi çekmez. Yurtdışında, özellikle Avrupa ülkelerinde ve ABD'de gazetelerde onlarca sayfanın dış haberlere ayrıldığı görürsünüz. O yüzden magazin bile olsa, Irak'taki yaşananlara gösterilen ilgi önemli.

Uzun süredir 5N 1K programını ekibinizle birlikte hazırlıyor ve sunuyorsunuz. 5N 1K Türk televizyonculuğunda neler değiştirdi?

Açıksa hiçbir şeyi... Öyle bir iddiamız da yok zaten. 5N 1K ile farklı bir program yapmaya çalıştık. Türkiye'de habercilik, ağırlıklı olarak skandallar ve kötü şeyler üzerine kurulur. Biz, pozitif habercilik yapmak istedik. Farklı disiplinlere haberci gözüyle baktığımızda yepyeni bakış açıları ortaya koyabileceğimizi de gösterdik. Ancak programın en önemli kazancı, farklı konulardan in-

sanlara yer vermek oldu. Programımıza çöpçüsü de çıkar, işadama da... Programımıza gelen insanların düşüncelerine yer vermek için kendimizi her zaman geri planda tuttuk. O nedenle toplumun farklı kesimlerinden insanlar, şüphe etmeden 5N 1K programında yer alıyor. Bu bizim için büyük bir kazanç. Türk televizyonculuğu için bir kazanç mı, bunu başkaları değerlendirmeli sanırım.

Sekiz yılın ardından en çok aklınızda kalan bölüm hangisiydi?

Pek çok... Olimpiyat oyunlarını Atina'da takip etmek veya Nobel ödül töreni, ilk aklıma gelenler. Yine Irak, Afganistan ya da Lübnan'da savaş muhabirliği yapmak da unutulmaz deneyimlerdi; Güneydoğu'da köylülerle yaptığım haberler de... Şimdilerde yaygın olan, magazin muhabirlerini yerden yere vurarak savaş muhabirlerini göklere çıkaran anlayışa karşıyım. Kaliteli yapılması koşuluyla gazeteciliğin iyi örneklerini her zaman görebiliriz.

Cüneyt Özdemir kimdir?

1970 Ankara doğumlu. Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin ardından Londra'da "Multimedya" üzerine çalışmalarda bulundu. 32. Gün haber programında sekiz yıl ve ATV haber merkezinde bir yıl televizyon gazeteciliğinin ofisboyuluğundan başlayarak, asistanlık, yönetmen yardımcılığı, yönetmenlik, muhabirlik, yapımcılık gibi her kademesinde çalıştı. CNN TÜRK'ü kuran çekirdek kadroda yer aldı. Ardından 5N 1K programını hazırlayıp sunmaya başladı. Program kısa sürede Türkiye'nin saygın televizyon haberciliği ödülleri topladı. Özdemir'in "Kız Kulesi Efsanesi", "Meşin Yuvarlağın Türkiye Serüveni", "Araba Sevdası", "Festival", "Herkesin Babasının Anlatıcak Bir Hikayesi Var" adlı belgeselleri Türk televizyonlarında yayımlandı.

program kurgularınız?

Evet, izlenmek gibi bir kaygımız var, ancak tiraj kaygımız olduğunu söyleyemem. Çok fazla insana ulaşmak istiyoruz. Gazetecilik pahalı, ancak eskisine göre daha ucuz bir iş. Eskiden savaş bölgesinde çekilen görüntüleri Türkiye'ye ancak üç uyduyu dolaşarak gönderebiliyorduk. Artık bir telefonla görüntüyü çekip, dizüstü bilgisayarda montajı yapıp görüntüyü kanala gönderebilirim. Türkiye'de 35 milyon telefon sahibi var.

5N 1K nedir?

Bir gazetecilik terimi olan 5N 1K, haberin öğelerini oluşturan "ne, ne zaman, nerede, nasıl, neden ve kim?" sorularını içeriyor. Son dönemlerde 5N 1K terimi yerini; "nereden" sorusunun eklendiği 6N 1K terimine bırakmış durumda.

Geleceğin medya mecrası telefonlar olacak. Bu sayede tiraj veya yasal sınırlar da tamamen değişecek.

Yurtdışı seyahatlerinizde özellikle gitmekten hoşlandığınız yerler var mı?
Kesinlikle Latin Amerika... Orada kendimi çok rahat hissediyorum. Neredeyse oradaki bütün ülkelere gittim. Keşke biraz da İspanyolca bilseydim. Önümüzdeki ay Meksika'ya gitmeyi düşünüyorum.

Otomobil kullanır mısınız?

Evet, özellikle iş için çıktığımız yurtiçi seyahatlerde otomobile çok işimiz düşüyor. Örneğin Güneydoğu'da mecburen kilometrelerce yol kat etmek gerekiyor. Özel hayatımda araba kullanmayı çok tercih etmiyorum. Bu trafikte, metro veya taksi seçeneklerini daha rahat buluyorum.

Bir otomobilde neler beklersiniz?

Benim için otomobildeki en önemli unsur, güvenlidir. Günün her saatinde trafiğe çıkıyoruz. Birisi habere gittiğinde çok korkuyorum, çünkü pek çok meslektaşımızı trafik kazalarına kurban verdik. Savaşlara sağ salım gidip geliyoruz ve İstanbul'da trafiğe kurban veriyoruz.

Otomobil olarak hiç Ford kullandınız mı?

Ford Focus C-Max modelini uzun süre kullandık. Ekip için ideal bir araç olduğu için seçmiştik. Yaklaşık üç yıl bütün haberlere bu modelle gittik. Performansından da çok memnunduk. Konfor ve dayanıklılık bizim için en önemli faktörlerdi. C-Max modeli bu beklentilerimizi karşılıyordu.

Koç ile ilgili haberler yaptınız mı?

Yapmamak mümkün mü? Koç Holding ile alakalı pek çok habere imza attım. Ancak son olarak Koç Holding ile çok güzel bir çekim için yolumuz kesişti. Yılbaşında Ali Koç'un isteğiyle çalışanlara kamera şakası yapılmış, bunun prodüksiyonunu da biz gerçekleştirmiştik. Odukça keyifli bir çalışmaydı. Belki önümüzdeki yıl tekrarlarız.

Sadece televizyon değil, pek çok mecrada üretmekten keyif alıyorsunuz sanırım...

Evet, benim tek farkım sanırım her mecraaya koşmaya çalışmak... Örneğin son dönemde internet yayımcılığına ağırlık vermek istiyorum. "Dipnot.tv" adlı bir projeyi oluşturmaya çalışıyorum. Dünyada iletişim farklı bir alana yöneldi. İnsanlar mobilize olurken, ceplerindeki telefonlar farklı iletişim araçlarına dönüşüyor. "Dipnot.tv" ile 2010'un medya portalını yaratmak istiyorum. Tek kişilik; haberi yazan, görüntüyü çeken ve montajlayan bir anlayıştan söz ediyorum. Ağustos'ta lansmanını yapacağımız portal, video ve yazı ağırlıklı olacak. Tek kişinin yönettiği bir medya kısacası... Klasik konvansiyonel medya, önümüzdeki 10 yılda kendisini değiştirmeye mahkûm. Yaptığımız bütün yayımcılık mobilize olacak ve içerik çok daha fazla önem kazanacak.

Zaman, tiraj, yasal sınırlar gibi engellerin kaldırılacağını varsayarsak, nasıl bir

Cepten konuşan Kene!

Su aralar cep telefonlarının verdiği zararlar daha fazla gündeme gelir oldu. Japonlar cep telefonlarının yarattığı enerjiyi göstermek için aynı deney sayısız kez yapmışlar. İnternette dolaşan bu deney Haziran ayında dam üstünde dolaşan bendenize bile geldi. Deneylerde dört cep telefonu birbirine dönük halde masaya konuyor ve 4 telefon aynı anda aranıyor. Ortada bulunan mısır taneleri, 4 telefonun aynı anda çalmasıyla anında patlamış mısır haline gelip havaya sıçrıyor. Müthiş bir görüntü. Mısıra bunu yapan cep telefonu insan beynine acaba neler yapıyor?.. Son yıllarda beyni alınmış ya da “patlamış” gibi ortalarda dolaşan insan sayısının hızla artmasında cep telefonlarının acaba ne kadar payı var diye düşünmeden edemiyor insan. Doktor-

lar kulaklıkla konuşmayı öneriyorlar. Bu uygulama bizde pek tutmaz. Çünkü biz kulaklığı konuşmak için değil birilerini dinlemek için kullanırız daha çok. Yani epeyce “telekulak” bir halde olduğumuzdan kulaklıkla konuşmak bize zor gelir.

Cep telefonunu cepte ya da kalbin üzerinde taşımakta zararlı. Peki nerde taşıyacağız, bu gidişle onları da kargoya mı vereceğiz yoksa?.. En az 1 metre ötemizde durmalıymış cep telefonu. O zaman biz neyle oynayacağız?.. Eskiden çocuklarıyla oynardı Türk insanı. Özellikle bebekleri havalara atıp tutma, bazen de tutamama bizde yaygın bir ebeveyn oyunudur. Cep telefonu çıktı çıkalı, zavallı bebekler bu konuda biraz rahat ettiler. Artık ana-babaların da elinde genellikle cep telefonu bulunuyor. Onunla oynamak ve her an birine mesaj çekmek hastalık derecesinde bir tutku artık.

Doktorlar, cepten konuşmak yerine daha az zararlı olduğu için “kısa mesaj” çekmeyi öneriyorlarmış. Yakında şu cümleleri de duyuruz bu gidişle: “Adamcağız çok kısa yaşadı. Zira kısa mesaj çekmek yerine hep uzun uzun konuştu cep telefonuyla!..” Ya da cep hastası biri yakında doktora şunu sorabilir: “Doktorcum günde iki saat ceple konuştuğuma göre sizce kaç kontörlük ömrüm kaldı?”

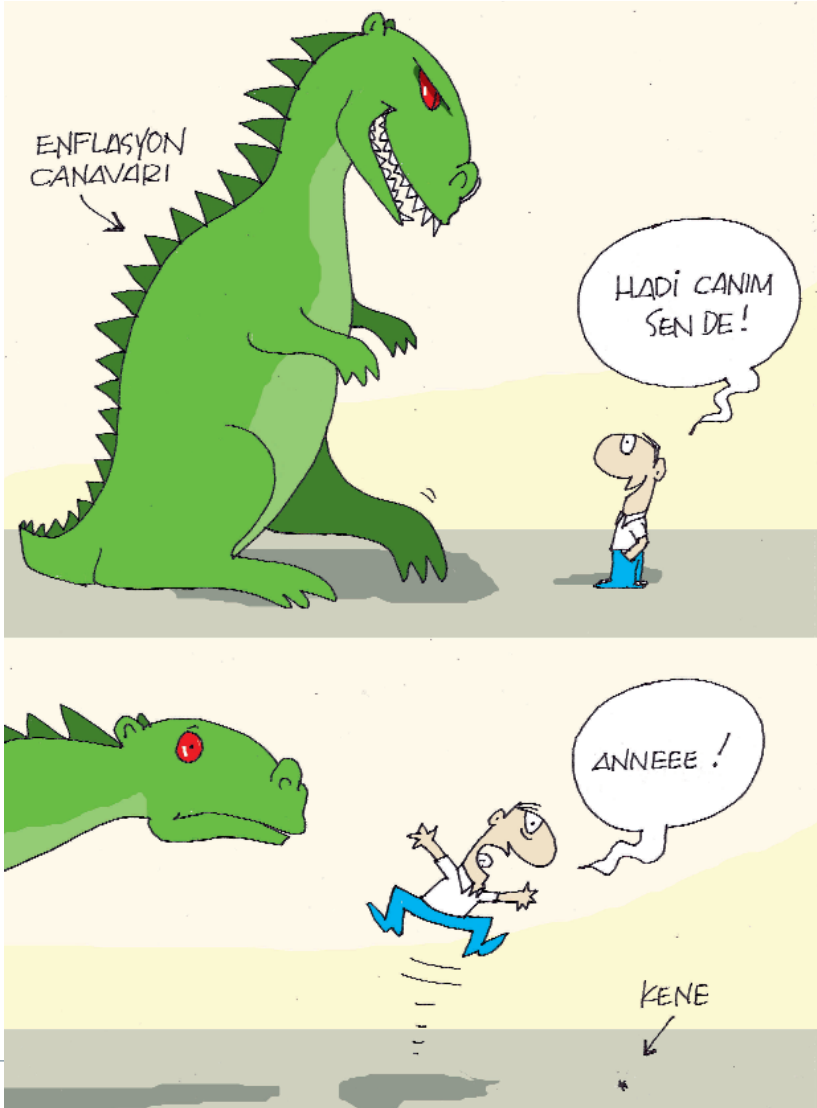
Cep telefonunun sigara kadar hatta daha fazla zararlı olduğu da yüksek sesle söyleniyor artık. Sigara yaşağı nedeniyle bazı vatandaşların kendini daha fazla cepten konuşmaya vermesinin nedeni belki de, zarara olan düşkünlüğümüz. Biz insanoğlu, sağlığımıza bir şekilde zarar vermezsek rahat edemiyoruz çünkü. Doktor hastasına “Neyiniz var” diye sorduğunda yanıt artık şöyle: “Sorma yaaa günde iki paket sigaram, üç saat cepten konuşmam, elli kadar da kısa mesajım var doktorcum!..”

Dünya, cep telefonlarının verdiği zararlara kafayı takmış, bu konuda her geçen gün yeni bir haber çıkarken, cepten daha da fazla konuşma peşindeki Türk insanı cep telefonu tehlikesinden çok, alaturka bir tehlikeyle boğuşuyor şu aralar. O tehlikenin adı: Kene!.. Gene!.. Evet gene o!.. Keneler hayatlarımızın içine kene gibi yapışarak öyle bir girdiler ki, onların kabusundan ceplere sıra gelmiyor. Her gün yeni bir kene vakası, keneden kaynaklı yeni bir ölüm duyuyoruz. Bence şu aralar en tehlikelisi, cepten konuşan bir kene!.. Böylesi sadece zehirli değil bir de radyasyon yüklü olur zira!.. Sizce fıkra kahramanımız Temel’in “Kene” vaziyetine yaklaşımı nasıl olur?.. Benim dam üstünden şöyle bir fıkra geliyor aklıma...

Hatçe, hastaneden dönen kocası Temel’e endişeli ve telaşlı gözlerle sormuş: “Ula Temel, seni kene ısırığı halde, duydum ki hastanede kuduz aşısı yapmışlar, bu nasıl iştir daaa?..” Temel bu, umursamaz ve rahat bir ifadeyle cevap vermiş:

“Ula Hatçe, korkacak pişey yok, haçan penu ısırın köpeğin adı Kene’dir!..”

Gelecek aya dek, kenesiz ve cepten daha az konuşmalı günler dileğiyle, gülekalın!..

slim

tina

CENAN
sandalye sanatı

Kalite başkaları için bir sözcüktür
Bizim için gelenek.

pauline

samba

softline®
LINE IN EVOLUTION

Türkiye Genel Distribütörü
Cenan Ahşap

B. Cadde Showroom

: Tütüncü Mehmet Efendi Cd. No: 24 Göztepe - İstanbul

Tel: 0216 386 75 64

Çağlayan Showroom

: Kağıthane Cd. No: 89/A Çağlayan - İstanbul

Tel: 0212 221 00 65

www.cenan.com

OKUSAM NE İŞE YARAR?

Seda Kıvrak
Meslek Lisesi öğrencisi

Mesleğini şimdiden belirleyen öğrenciler, geleceğin nitelikli işgücü.

Gençlerimiz iş arıyor. İşverenlerse iyi yetişmiş çalışan bulmakta zorlanıyor.

Biz, bu meselenin mesleki eğitimle çözüleceğine inanıyoruz. "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" projesiyle bu yıl da binlerce Meslek Lisesi öğrencisine burs, staj ve kişisel gelişim imkanı sağlayarak destek olmaktan gurur duyuyoruz. Onlar geleceğin iyi yetişmiş çalışanları, ülkemizdeki bütün sektörlerin taze kanı.

www.koc.com.tr

**MESLEK
LİSESİ
MEMLEKET
MESELESİ**